

Forex Commerce d.o.o.
Smrečnikova ulica 19
8000 Novo mesto

MARJAN ŠMALC s.p.
041/671-461, fax: 07/33-25-968
e-mail: marjan.smalc@siol.net
VARNOST PRI DELU - POŽARNA VARNOST

ARHITEKTON d.o.o.
Novi trg 9, 8000 Novo mesto
tel.: 07 33 71 520
fax: 07 33 71 521
gsm: 041 671 338
projektiranje
inženiring

AURORA
HOBI & ART
Najdite svoj užitek v ustvarjanju
Breg 1, 8000 Novo mesto
T: 07 3332 055

AVTOHIŠA ADRIA
Avtohiša Adria Plus
Podbevska 13, Novo mesto

Avtohiša Berus
Podbevska 1, Novo mesto
Servisno prodajni center
vozil Volkswagen in Audi
07 371 98 00

AVTOŠOLA RIBA
Ulica stare pravde 15
Novi trg 11, Novo mesto
tel: 07/ 33 26 722
m-tel: 041 671 480
d.o.o.

Branko Tratar s.p.
projektiranje,
posl. posredovanje, nadzor
Ul. talcev 2, Novo mesto
tel.: 07 33 80 900
PROJEKT biro

Konvikt
REKLAMNA AGENCIJA

moba
Izdelava posteljnih vložkov Latoflex
T: +386 7 3068 400, F: +386 7 3068 401
e-mail: milan.badovin@siol.net

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO d.d.
Gubčeva 15, 8000 Novo mesto
Telefon: h.c. 07/33 21 065

RENAULT
TIMI d.o.o. Novo mesto
Smolenja vas 10 a, Novo mesto
Tel: 07/3374-200, fax: 3374-202
• POOBLAŠČENI SERVIS VOZIL RENAULT
• AVTOELEKTRIKA • VULKANIZERSTVO

MALKOM
Ljubljanska 1, Novo mesto
tel.: 39 31 470

IZVIR
biorezonančna diagnostika in terapija, homeopatija
Šmarješka cesta 18, Novo mesto
tel: 07 - 33 25 840, gsm: 031 - 247 044
izvirm@siol.net

boplast
PVO-BIPLAST OKRANJA IN VARNOST ZA VAŠ DOM
Kriška 57, 8000 Novo mesto / T: 07 3371370, F: 07 3371371

DARO BIRO
razpisovalni in
izpovedni servis
izdajev in nadzor
gradbenih instalacij
GSM: 041 643 133
Rozalpa Judež s.p.
Velika Cikava 12B
8000 Novo mesto
tel./faks: 07/33 72 930, mobilni: 031 293 661
delovni čas: od pon. do pet. od 8. do 15. ure
e-mail: daro.biro@siol.net

ELICA KRIŽ s.p.
PRIDOBIVANJE UPRAVNE IN GRADEBNE DOKUMENTACIJE
Ljubljanska cesta 4, 8000 Novo mesto
+386 7 332 48 91
+386 45 439 677
eluc@volja.net

Gradbeno projektiranje in inženiring d.o.o. GPI
Ljubljanska cesta 26, Novo mesto
tel.: 07 33 77 630, www.gpi.si

INFOTEHNA
Glavni trg 20, Novo mesto
tel.: 07 39 30 600

MONTAŽA IN POPRAVILO VODOVODNIH INŠTALACIJ
Jernej Jakše s.p.
Bršljin 32, Novo mesto
gsm: 041 650 700

LESBO mizarstvo
lesbo.mizarstvo@volja.net
Jože Bogovič, s.p.
Izdelava masivnih postelj in posteljnih vložkov
tel: 07/33 46 586, gsm: 041 385 670, fax: 07/33 46 587

AKZO NOBEL
AICO Novo mesto d.o.o.
Podbevska ulica 32
OBRATNA CONA CIKAVA
Tel.: 07/ 33 80 610, fax: 07/ 33 80 611
aico.doo@siol.net • www.aico-nm.si

stia
d.o.o. Novo mesto
info@stia.si
tel.: 07 39 34 780 • fax: 07 39 34 789

atmosfera.caffe

fine cars® d.o.o.
Prodaja vozil
Bajčeva 6, Novo mesto
Tel./fax: 07 33 80 860

MASAŽNI SALON
Grabec David s.p.
Telefon: 051 325 270 / Kandjijska cesta 34
e-pošta: masazni.saloni@siol.net
www.masazni-salon.si

www.Luminus.si

VIDENTIC
ESTETIKA V ZOBNI TEHNIKI
VIDENTIC d.o.o. 041/ 572 497

MAJČEN
Novo mesto
Tel.: 07 33 22 193, Fax: 07 33 70 601

ORIKS
VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA PODJETJA IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE TER POMOČ OD USTANOVITVE DO REGISTRACIJE PODJETJA
Mira Lalič
Danila Bučarja 22 tel.: 07 / 33 73 380, 33 73 381
8000 Novo mesto fax: 07 / 33 73 382
GSM: 041 / 682 - 470
UPOŠTEVAMO KARTICO OBRTNIK OBRTNIKU!
Podružnica Žužemberk tel.: 07 / 36 91 960

tilia
zavarovalnica tilia d.d.
Novo mesto

Zavod za zdravstveno varstvo
Novo mesto
Mej vrti 5, 8000 Novo mesto
Tel.: (07) 39 34 100
Faks: (07) 39 34 101
Splet: www.zzv-nm.si
E-pošta: info@zzv-nm.si

triglav

Nova KBM d.d.
Nova Kreditna banka Maribor
Podružnica Novo mesto, Novi trg 7, Novo mesto

Ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Dolenjska in Bela krajina

park

Parkovi naročniški oglasi - najugodnejša promocija za vaše podjetje!
Zahtevajte ponudbo: park@park-on.net, 07 393 08 12.

SILVER
Novi trg 1, Novo mesto
BTC Ljubljanska 27, Novo mesto

Novi Medij
Glavni trg 14
8000 Novo mesto
E-mail: novi.medij@siol.net

ib Investbiro
Ulica Mirana Jarca 33, Novo mesto
07 332 81 97

Pleskarstvo Tomazin d.o.o.
Gorenja vas 9a
8220 Šmarješke Toplice
GSM: 041 619 625

ToMaS
PRODAJA IN SERVISIRANJE RAČUNALNIŠKE OPREME
PRODAJALNA LOČNA, Seidlova 48
Tel.: 07/30 20 190 • www.tomas.si

III 895

D2007/1507

Prej

JAZZINTY ABONMA

»Vzhod sreča zahod«

Četrtek, 22. februar 2007

FATIMA SPAR & THE FREEDOM FRIES

ob 21.00 @ LokalPatriot

INFOTEHNA HOLDING AN ESSENCE.

fakulteta za uporabne družbene študije
faculty of applied social studies

Nova Gorica

Informativni dnevi bodo v
petek, 09. 02. 2007, ob 10h in 15h
ter v soboto, 10. 02. 2007, ob 10h
na naslednjih naslovih:

Nova Gorica: velika dvorana Mestne občine Nova Gorica,
Trg Edvarda Kardelja 1, Nova Gorica
Ljubljana: Dunajska cesta 104, Ljubljana
Novo mesto: predavalnica na RIC (Razvojno izobraževalnem centru),
Ljubljanska cesta 28 (nova lokacija v Centru Yello v Bršljinu)

www.fuds.si

Tel. (05) 333 00 80, dekanat@fuds.si, referat@fuds.si

naprejnazaj
inštitut za spodbujanje družabnega trivljanja

PUSTNI PLES

SOBOTA, 17. FEBRUARJA, OB 20. URI
NARODNI DOM NOVO MESTO

tema: **KRALJESTVO ŠTEVILK**
(uporabni namigi: bonbon 505 s črto, novinar 24 ur, sneguljčica in sedem palčkov, registrska tablica)

KONCERT: KUT GAS

Zabavni program s Francijem Kekom
najboljše posamezne in skupinske maske čakajo
»nagrada!«

tadejbecaj.com

ŠOLSKI CENTER
Novo mesto

Želiš izvedeti več o izobraževalnih
programih na naši šoli?

Vabimo na **informativni dan**, ki bo potekal
v prostorih Solskega centra
v petek, 9. februarja 2007
in v soboto, 10. februarja 2007.

WWW.PARK-ON.NET

SPREHODI SE.

Zažvižgaj, Lojze!

Uroš Lubej

Za nogometne sodnike pravijo, da so najboljši tisti, ki se jih igrišču sploh ne opazi. Igra teče sama od sebe, žvižg slišimo samo tedaj, ko si ravno pri sebi rečemo "Prekršek!". Dober sodnik ve, kdaj je treba "pustiti prednost" in kdaj namesto rumenega kartona dvigniti prst v opozorilo. Avtoritete na igrišču si ne vzpostavi s pretiranimi posegi, ki motijo igro, ampak s tem, da dogajanju sledi in nekako pusti, da se pravila uveljavijo v lastni samoumevnosti.

V mesecih po izvolitvi novega župana imamo podoben občutek, le da ga spremlja nekaj nelagodja. Županovega "žvižga" sploh ni slišati, za razliko od drugih občin je župan sklical zgolj eno sejo občinskega sveta, pa še ta je bila namenjena pravzaprav temu, da se izpelje tisto, kar bi se moralo zgoditi že na konstitutivni seji, ki jo je sklical še veliki mag Kovačič.

Novega župana razen na protokolarnih dogodkih skorajda ni opaziti. Kak cinik bi dejal, da je najboljša tista oblast, ki ne dela nič ter s tem ne naredi škode in pusti, da se pozitivne energije spremenijo v pozitivne tokove. Tako kot nogometni sodnik pusti igri, da teče.

In res. Novomeška občina kot da še nikoli ni živela v tako pozitivnem vzdušju kot v mesecih, ki so sledili ustoličenju nove oblasti. Vrstijo se novinarske konference in dogodki, ki občino kažejo v najlepši luči: podjetje Krka je znova nadkrililo lastna pričakovanja in pognalo delnice še nekoliko višje, Adria podarja v humanitarne namene, Revoz čaka na prihod množice novinarjev iz Evrope, ki bodo spremljali začetek novih proizvodenj. Infotehna, malo podjetje velikih razsežnosti, je tako rekoč v neposrednem stiku z evropsko komisijo, T-media je postavila občinske spletne strani na svetovni ravni, v Novo mesto je prišel minister za znanost Zupan in dal nekaj upanja za dolenjsko univerzo, odprli smo smetišče najvišjega razreda in proglasili športnike leta.

Medtem ko gospodarstvo, izobraževalni, športni in komunalni sektor delujejo s polno paro, je politična sfera tako rekoč mrtva. Novomeška občina je med najmanj delavnimi, če jo motrimo zgolj z vidika tega, kolikokrat je župan sklical mestni svet. Prave seje v Novem mestu sploh še nismo imeli. Mestni svet Ljubljane se je medtem sestel že na štirih sejah, dveh rednih in dveh izrednih. Dobro, tam so itak izredne razmere, bodo rekli. A tudi v občinah, ki si jih novi župan jemlje za zgled, so bolj dejavni kot pri nas. V Celju so potekale že štiri seje, prav tako v Kopru. V Novi Gorici so tudi že opravili tri seje.

Število sej se nam lahko zdi zgolj birokratski podatek. A na sejah občinskega sveta gre za to, da se odobri ali ne odobri tisto, kar naredi občinska uprava pod vodstvom župana: marsikatera stvar v naši občini je življenjsko odvisna od tega, ali bo župan pripravil, občinski svet pa požegnal ta ali oni "papir". No, naša uprava se pred občinskim svetom še ni razgalila. Ali kdo sploh kaj dela?

Nova oblast je nemara narobe razumela, kaj pomeni sto dni miru. To ne pomeni, da lahko sto dni vedri, ampak načeloma to, da ji mediji in opozicija podari določen čas. Ne le za to, da prevzame vaje v svoje roke in v miru naredi načrt dela, ampak tudi zaradi tega, da se prve poteze oblasti jemljejo v nekoliko bolj pozitivnem duhu kot tiste, ki jih oblast stori, ko je že krepko zakopana v svojem koritu.

Nič ni narobe, če si ljudstvo malce odpočije od politike. Vendarle - od volitev je že minilo sto dni in čas je, da se obljube začnejo uresničevati. Od gospoda Muhiča in njegove ekipe torej upravičeno pričakujemo, da bosta odprla svoje karte in začela partijo vladanja.

K O L O F O N

regionalni mesečnik
Številka 5, letnik 10, 7. februar 2007

ISSN 1408-7189
Kontakti:
Park
Glavni trg 6
8000 Novo mesto

tel: 07 393 08 12 / m-tel: 031 626 326
e-mail: park@park-on.net
spletna stran: www.park-on.net
gospodar spletne strani: Marko Dvornik

Naročila, distribucija: 07 393 08 12

Trženje:
07/ 393 08 12
07/ 393 08 00
park@park-on.net

odgovorni urednik: Uroš Lubej

uredništvo: Rasto Božič, Marijan Dovič, Nejc Gazvoda, Sandra Hrovat, Iztok Kovačič, Aleksej Metelko, Borut Peterlin, Boštjan Pucelj, Gregor Sečen, Mitja Simič, Damir Skenderović, Barica Smole, Damijan Šinigoj, Jure Švent, Marko Vide

urednik rubrike Fotopub: Boštjan Pucelj
naslovnica: Kreator®, foto Boštjan Pucelj
lektorica: Nina Štampohar
tajnik uredništva: Boštjan Volk

prelom: Hg
filmi: Grafika Novo mesto d.o.o.
tisk: Tiskarstvo Opara, Mali Slatnik
naklada: 1000 izvodov
ustanovitelj: Društvo novomeških študentov
izdajatelj: Založba Goga, Novo mesto
direktor: Gregor Macedoni

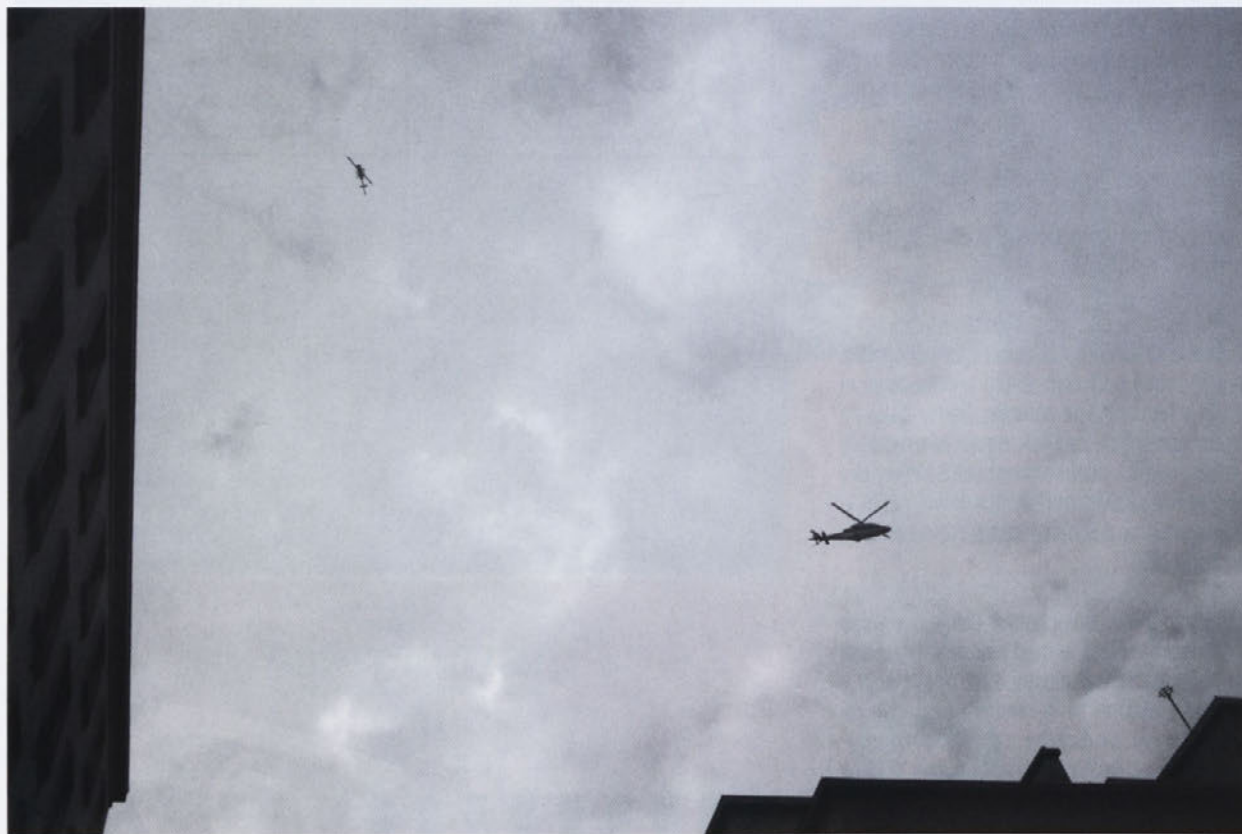
SPREHODI SE.

Naročena se plačuje za obdobje od naročila do konca tekočega letnika (julij 2007). Prekinitev naročila je možna s parnim prelokom in sicer 10 dni pred koncem naročniškega obdobja (1. julij 2007). Naročniki imajo 10% popust, študentje in dijaki 20%. Naročnina za tujino znaša 35 EUR, z letalsko dostavo 40 EUR.

Tekoči bobki na levi in desni ter šport

Damir Skenderović, foto Boštjan Pucelj

Toda bistvo športa in zmagovanja ni v tem, da
daš preveč ali premalo, ampak da daš vse.

Slovenija je v zanimivem političnem obdobju. Levica trdi, da ni v krizi, in ugotavlja, da je v krizi le toliko, kolikor je desnica na oblasti. Hja. Desnica na oblasti pa je nestrokovna, destruktivna, nekooperativna in protialternativna. Poleg tega je vpeta v stalni gverilski boj z duhovi kontinuitete, ki so v resnici le duhovi lastne kontinuitete, kar seveda tega velikega, neskončnega, apokaliptičnega boja ne dela nič lažjega, preglednega in manj shizofrenega. In ker je poleg vsega desnica nagnjena še k banaliziranju in uravnoteževanju vseh nivojev in podnivojev slovenske substance, levici potemtakem ni lahko. Toda bolj ko je slovenski levici težko, bolj so njene napovedi in pričakovanja optimistična. Bolj ko so njene napovedi in pričakovanja optimistična, bolj depresivno in apatično je levo in neopredeljeno volilno telo.

Jelko Kacin, denimo, kar poka od navdušenja nad samim seboj in nad svojo branjevsko retoriko. Odhod vseh pomembnejših članov iz stranke in tretjinska nezaupnica njegovemu vladanju v stranki ga ne skrbi. Po njegovem prepričanju ima stranka pod njegovim vodstvom vse možnosti, da postane resna alternativa in da bo prepričljiva in uspešna tudi v prihodnosti. Merila uspešnosti so seveda relativna, toda, kot kaže, bo za LDS velik uspeh, če bo čez dve leti preseгла prag parlamenta in morebiti po retoriki postala alternativa Jelinčičevemu SNS.

Še veliko bolj so optimistični pri Socialnih demokratih, kjer se odkrito veselijo svoje politične prihodnosti. Oslabljen LDS pomeni močnejši SD. Natančneje, del skrajno obupanega in dezorientiranega volilnega telesa LDS se steka v SD, trend kapljanja pa naj bi se nadaljeval tudi med neopredeljenimi volivci. Predsednik stranke žari od zadovoljstva, njegova konstruktivna, državotvorna, kennedyjevska drža in pa koketno spogledovanje z

desnico se mu je, tako vsaj mislijo v SD, končno obrestovalo. Na naslednjih volitvah pričakujejo celo dvajsetodstotno podporo volivcev. Na srečo je ob takšnih napovedih velik del nezadovoljnih levih in neopredeljenih volivcev, ki še ni storil samomora, pripet na močna pomirjevala in nič manj močnejše romantične komedije z Meg Ryan.

In če se vrnemo na začetek. Slovenska levica je definitivno v krizi. Ena od klasičnih značilnosti kriz je tudi ta, da tisti, ki je v krizi, trdi ravno nasprotno, namreč, da je vse v redu; trend gre navzgor; prihodnost je svetla; kdor je z nami, ni pred nami; na naslednjih volitvah bomo zagotovo dosegli dober rezultat; levica ni v krizi, je pa desnica na oblasti; ... Skratka. Slovenska levica zadnje čase spominja na nastope slovenskih športnih reprezentanc zadnje čase. Človek vedno dobi občutek, da bi vsi v reprezentanci in vsi okoli nje, vključno s strokovnim in polstrokovnim vodstvom, vrhovno organizacijo in nacionalno televizijo lahko dali več od sebe. Pa se zdi, kot da tega nočejo. Kot da jim ni do tega. Kot da bo zmaga po kakšnem čudežu že prišla sama od sebe. In, da ne bo pomote, tudi desnica zgleda kot slovenski reprezentančni šport. Le da je v tem primeru obratno. Zgledajo tako, kot zgledajo slovenske reprezentance, ki dajo preveč od sebe. Toda bistvo športa in zmagovanja ni v tem, da daš preveč ali premalo, ampak da daš vse. Ko daš vse od sebe, si že zmagal, že imaš pozitivni kredit za naprej, pa četudi trenutni rezultat ali rezultati kažejo drugače. V nasprotnem primeru pač prej ali slej naletiš na ekipo, ki te sesuje kot »gajbo«, če se seveda – kar je sploh značilnost slovenskih reprezentanc – že prej ne sesuješ sam vase.

Ko bo v slovenski politični prostor vstopila nova, močna in organizirana stranka, se bo zgodilo točno to. Levica se bo sesula sama vase, desnica pa ...

Tri Ezopove za vsakdanjo rabo

Mitja Sadek, foto Boštjan Pucelj

“Pusti jih, kajti ti so polni in sesajo le še malo krvi. Če jih odstraniš, pridejo novi in mi popijejo vso preostalo kri.”

Potem ko smo Slovenci prvič v svoji zgodovini doživeli narodno spravo ob oltarju sv. Evra, ki je zasenčil celo Božička in dedka Mraza, in potem ko smo ravno tako prvič praznovali ekonomski praznik *par excellence*, so naša srca spricho pomanjkanja vsakršne globine docela otopela. A da prehod na vsakdanjo raven, h kateri nas žene družbenokritični premislek, ne bi bil pretrd in preboleč, sem se odločil ublažiti ga s pomočjo nadvse prikupnih basni. Da, to so tiste basni, ki jih je naš šolski sistem nesramno izrinil med osnovnošolsko mladež, ker so za najstnike očitno že preveč banalne, kaj šele za starejše, ki s temi izmišljenimi pravljicami nočejo imeti niti opravka. Basni so zaradi nenavadne oblike dialogov iz sveta favne postale žrtev podcenjevanja modernega človeka, ki mu manjka ravno to, česar imajo basni na pretek: vsebina. Večina ljudi ne ve, da so basni pisane za odrasle glave in da v skritem jeziku sporočajo osnovne človeške arhetipe. Vsekakor zelo primerno čtivo za čas, ki našo pozornost obrača predvsem na nepomembne malenkosti, obenem pa nam prikriva bistvo stvari. Basni so nam lahko tu v pomoč, da spet zagledamo gozd, ki ga prej zaradi preštevilnih dreves nismo niti dobro videli.

Prva basen je notranjepolitična. Nekoč so žabe ugotovile, da je v njihovi državi preveč svobode. Odšle so k Jupitru in ga prosile za kralja. “Če bomo imele kralja,” so si mislile, “bo ta vzpostavil red in disciplino.” Jupiter je poslušal njihovo prošnjo, vendar je žabam v mlako vrgel le hlod, ki je glasno začofotal. Žabe so sprva od strahu otrpnile, sčasoma pa so ugotovile, da je to navaden hlod, in so spet postale predrzne. Nejevoljne so odšle k Jupitru zahtevat drugega kralja. Jupiter jih je uslišal in jim poslal kačo, ki je požirala eno žabo za drugo. Obupane so žabe še tretjič romale k Jupitru, a njegov odgovor je bil neizprosno: dobile ste, kar ste hotele, žabice male. Kdor se ne zna disciplinirati sam, potrebuje v ta namen drugega. Tudi mi smo hoteli odločno oblast – očitno se nismo znali

urediti sami – in smo jo dobili. Odločna oblast nam zdaj izrisuje življenje po svoji meri: sugerira nam število otrok, meri naše stanovanje, razporeja nam sosede, udari po grešni kadilski roki in nam zaveže nemoralni jezik. Končno red, v katerem se znajdemo.

Naslednja je o napuhu. Nekega dne je zajec pred orlom pribežal h govnaču in ga prosil za azil. Govnač je bil namreč sveti hrošč ali skarabej. Skratka, mogočni orel ni spoštoval azila svetega hrošča, ampak je zajca požrl. Pri tem pa je podcenil govnača, ki je splezal na drevo, kjer je gnezdila orlica, in ji razbil jajca. To je naredil večkrat, dokler se ni orel pritožil pri svojem zaščitniku Zevsu. Ta je dovolil orlici, da je zvalila jajca v njegovem naročju. Toda to govnača ni zaustavilo. Odletel je na Olimp in vrgel Zevsu v naročje kepo govna. Ta ga je hotel stresti s sebe, pri tem pa so mu na tla padla jajca in se razbila. Mogočni orel ni spoštoval majhnega hrošča, zato je sam sebi škodoval. Oblast, ki krši osnovne človekove pravice, med katerimi je tudi pravica da azila, si s tem koplje jamo, v katero bo sama padla. Oblasti, ki ne spoštujejo majhnega človeka, ne morejo rešiti niti bogovi. Oblast, ki prikrivi družbo po meri bogatejših, bo na koncu samo sebe razkrojila.

Zadnja basen bodi terapija za vse, ki težko prenašajo preveliko slo oblastnikov po davkih. Lisjak se je nekoč ujel v past. To so izkoristili klopi, ki so ga napadli in mu sesali kri. Prijazni jež ga je hotel rešiti zajedavcev, toda lisjak se je pomoči branil: “Pusti jih, kajti ti so polni in sesajo le še malo krvi. Če jih odstraniš, pridejo novi in mi popijejo vso preostalo kri.” Ker se družbenemu izsesavanju nikoli ni in ne bo dalo povsem izogniti, je bolje trpeti na pol site kot sestradane parazite. Bolje je prenašati stare kot nove oblastnike, kajti zadnji se še niso nasesali. To nam ostane žal kot edina tolažba.

Jana Vernig, odbojkarica

Damir Skenderović, foto Hg

Jana Vernig je ena najboljših odbojkaric, kar jih je imela in jih ima Slovenija. Pri dvanajstih letih je že sedela na članski klopi novomeškega kluba, leto kasneje je že igrala v prvi postavi. S šestnajstimi je prvič zaigrala za reprezentanco, pri dvajsetih je odšla igrati v tujino za najmočnejše klube v najmočnejših ligah Evrope. V vseh ekipah je bila napadalka, ki je dosegala največ točk. V vseh ekipah je bila igralca, ki so ji trenerji najbolj zaupali, ko so se odločale tekme. V vseh ekipah je hotela odločiti tekmo. Danes je pri devetindvajsetih na razpotju. Ali nadaljevati z odbojko, kjer je že dosegla vse, kar lahko doseže slovenska odbojkarica, ali se vreči novim življenjskim izzivom naproti. Izzivom, ki so do sedaj morali biti potisnjeni na stran in ki se jih bo brez dvoma uspešno lotila. Konec koncev, kaj je življenje drugega kot tekma. Ko se tekma odloča, ko se življenje lomi, se ti pač ne sme zatresti roka. In Jani se ne trese.

Zakaj se ukvarjaš z odbojko in ne recimo z manekenstvom?

Verjetno je največji razlog ta, da je moj oče igral odbojko in da sva s sestro že kot majhna otroka hodili z njim na treninge. Tam sva se igrali in že zelo zgodaj vstopili v odbojkarški svet. Takrat je bila odbojka tudi zelo popularen šport v Novem mestu, na tekmah je bila dvorana vedno nabito polna, prihajale so ekipe iz cele Jugoslavije pa tudi tuje ekipe, tako da je bil ta svet zame velika dogodivščina in sem si vedno želela, da bi igrala odbojko in v odbojki tudi uspela. Zaradi svoje višine sem imela tudi dobre izhodiščne možnosti, poleg tega sem zelo hitro napredovala, kar me je dodatno motiviralo, saj veliko igralcev predčasno odneha. Zelo zgodaj, že v petem razredu, sem prišla v klub, kjer sem trenirala s pet let starejšimi dekleti, nisem pa še igrala. V sedmem razredu sem bila že v prvi postavi, v osmem pa v članski reprezentanci. Verjetno sem bila najmlajša reprezentantka v celi slovenski zgodovini. Vse to me je zelo motiviralo, tako da sem si želela igrati še v tujini, kar mi je tudi uspelo. Vedno so se mi dogajale stvari, ki so me še bolj potegnile v odbojko.

Ti je oče, ki je bil tudi odličen odbojkar, veliko pomagal pri treningih?

Ja, veliko. Na začetku smo sicer imeli razne trenerje, ampak to je bilo bolj amatersko. Ko pa je oče videl, kako sva s sestro motivirani in kakšno željo imava, da bi dobro igrali, je prevzel trenerstvo, tako da je bil moj trener kar nekaj let in me je tudi zelo veliko naučil. V oporo mi je bil tudi kasneje, ko sem šla v tujino, recimo pomagal mi je pri sestavljanju pogodb, ker takrat sama o tem nisem nič vedela. Brez njega v odbojki gotovo ne bi tako uspela.

Kaj bi počela, če ne bi bila tako dobra v odbojki?

To je dobro vprašanje. Ravno sedaj o tem razmišljam, ker bo počasi treba zaključiti športno kariero. Poskušam se spomniti, kaj sem si poleg odbojke še želela početi kot otrok. Vedno sem si želela študirati arhitekturo, vendar je to zamujeno. Spomladi bom diplomirala na ekonomiji, tako da bo prihodnost povezana z njo. Bi si pa želela podobno življenje, kot sem ga imela v športu. Da življenje ne bi bilo monotono, da bi se veliko družila z ljudmi, da bi spoznavala nove ljudi, da bi bila stalno v stiku z njimi, da ne bi bila zaprta v prostoru z računalnikom. To bi se mi zdelo kazen, nekaj popolnoma nasprotnega od mojega stila življenja. V bistvu točno vem, česa si ne želim delati, ne vem pa še, kaj bi delala.

Mogoče projekte, projektni management ... to bi mi bilo zanimivo. Delo mora biti dinamično, poleg tega sem ambiciozna in si želim biti tudi po odbojki dobra v tistem, kar bom delala, in narediti uspešno kariero. Vendar je to verjetno lažje uresničiti v večjih mestih. Ne vem, koliko je v Novem mestu priložnosti za takšen način življenja.

Bi šla živeti drugam?

Ko sem živel v tujini, sem živel v velikih mestih in sem pogrešala Novo mesto. Pogrešala sem mir, pogrešala sem Slovenijo. Sedaj, ko sem v Novem mestu, pa na neki način pogrešam utrip velikih mest, malo več dogajanja, bolj dinamičnega življenja, da čisto vsak sosed ne ve, kaj delaš. Ni idealne rešitve. Če bi dobila v Novem mestu tako službo, da bi bila z njo zadovoljna, bi ostala tu. Tukaj mi je vseč, ker je mir, ni kriminala, lepa narava ..., vseč mi je tudi, ker so ljudje prijazni. Ni pa izključeno, da bi šla živeti kam drugam. V bistvu je sedaj vsa Evropa blizu.

Kam?

Ne vem, tja kjer bi imela lepo življenje (smeh). Oziroma tako: šla bi tja, kjer bi imela službo, s katero bi bila zadovoljna, kar je tudi pogoj za zadovoljno življenje. Kje bi to bilo, ne vem. Če bo v Novem mestu, bo super. Všeč mi je tudi Španija, ki je krasna država. Tam sem živel tri leta in sem se zelo dobro počutila.

Koliko si bila stara, ko si šla profesionalno igrati v tujino?

Stara sem bila dvajset let. Ni mi žal, da sem šla tako mlada, čeprav je bilo na začetku kar težko. Pred tem nisem imela nobenih večjih odgovornosti, naenkrat pa sem jih morala prevzeti. V profesionalnem športu je tako, da te najamejo samo zato, da narediš rezultat. Jaz pa sem šla v bistvu igrati odbojko in se lepo imeti. Potem pa sem kar na enkrat dobila breme, da moram dobro igrati, da moram zmagovati. To je bila težja stran. Po drugi strani pa imam lepe izkušnje, spoznala sem veliko zanimivih ljudi iz celega sveta, ogromno sem prepotovala. Za vse skupaj mi ni nič žal, vse bi ponovila še enkrat. Nisem pa, recimo, imela študentskega življenja z žuri in podobno.

Zamujeni študentski žuri niso nekaj, za kar bi moralo biti človeku žal. Vsaj po mojih izkušnjah ...

Jaz tega pač nisem imela pa tudi hitro sem morala sprejeti odgovornosti in postati samostojna. Tako daleč stran nisem imela niti staršev, niti prijateljev, nikogar ob sebi. Morala sem zaživeti sama, kar je bilo

mogoče tudi dobro, saj mi je bilo zgodaj jasno, da ni vse poslano z rožami, da moraš včasih tudi sam rešiti kakšen problem.

Kljub profesionalnem športnem življenju od rane mladosti naprej si pred diplomom. Kako ti je to uspelo?

Na začetku kariere sem imela zaradi vseh obveznosti probleme s šolo. Takrat nismo imeli športnega oddelka, ni bilo napovedanega spraševanja. Tako je šport slabo vplival na mojo šolo. V tujini sem ob igranju še študirala, čeprav mi je bil faks v samo breme brez užitka. Toda danes, ko se odločam o tem, ali bom še igrala ali ne, sem zelo vesela, da bom diplomirala, saj mi to predstavlja alternativo. Poleg tega sem se v tujini stalno trudila, da sem se dodatno izobraževala, naučila sem se tudi jezikov, španščino, recimo. Upam, da se mi bo to zdaj obrestovalo.

V vseh ekipah si bila nosilka igre, pa najsi je šlo za klube ali reprezentanco. Od tebe se je vedno pričakovali največ. So to hudi pritiski?

Včasih sem imela tremo, sedaj pa je nimam več. Nobene treme nimam pred nobeno tekmo. V ključnih trenutkih na tekmi želim, da se igra na mene. Za mano je že toliko let odbojke in toliko težkih tekem, da me v trenutku odločitve ni več strah. Enostavno najbolj zaupam sebi. Veliko igralc ne more sprejeti te odgovornosti in imajo tremo ali pa jih je strah, da bodo v ključnih trenutkih zgrešile. Jaz o tem ne razmišljam več, pa se mi včasih zgodi, da naredim napako in zaradi mene izgubim tekmo. Vendar ponavadi v odločilni situacijah reagiram še bolje kot v nepomembnih in naredim tisto, kar moram narediti. To so trenerji v tujini tudi najbolj cenili pri meni. Da sem dala točko takrat, ko se je drugim zatresla roka. V Novem mestu je to mogoče še bolj očitno, ker imamo zelo mlado ekipo in sem od drugih igralc starejša šest, sedem let. Razlika je v letih in v letih igranja.

Je velika razlika med igranjem odbojke v Sloveniji ali v Španiji in Franciji?

Nedvomno je v Sloveniji lažje igrati, ker je nižja raven igranja. Veliko lažje je dati točko tukaj kot v Španiji. V tujini gledajo

samo na rezultat, ni pomembno, kaj si ti kot oseba. Oni te kupijo zato, da daješ točke. Dokler si uspešen, si kralj, ko nisi uspešen, se te znebijo po zelo hitrem postopku. Zato se moraš iz tekme v tekmo dokazovati. Sta pa obe ligi glede kvalitete, organizacije in vloženega denarja na veliko višjem nivoju, kot je naša. Poleg tega pri nas država in občine zelo malo vlagajo v šport, zato so klubi odvisni predvsem od sponzorjev. Če ima klub močnega sponzorja, lahko naredi rezultat, sicer ne. Večinoma pa vsi športi životarijo. V našem klubu, recimo, se gleda na vsak dolar. Imamo ogromno idej, vendar vsaka ideja stane in tu se zgodba konča. Za to mi je žal. Ko sem se vrnila v Novo mesto, sem si zelo želela, da bi imeli čim boljše rezultate in da bi bila odbojka čim bolj popularna, pa je to tako težko, ker se vse konča pri denarju.

Kaj pa razlika v plačah igralc pri nas in v tujini?

V tujini sem zaslužila toliko, da sem si tu kupila hišo. V Sloveniji bi lahko igrala celo življenje, pa ne bi nikoli zaslužila toliko. Pri nas igrajo mlade igralke, dokler so študentke. Potem se zaposlijo, ker od odbojke ne morejo živeti. Oziroma, lahko, dokler aktivno igrajo, ne morejo pa nič privarčevati. Odbojka je še vedno večinoma na amaterski ravni, s tem, da ima vsak klub kakšno profesionalno.

Vendar ste kljub vsemu novomeške odbojkarice dobre tudi v evropskem merilu.

Ko smo pred kratkim igrala za evropski pokal, smo igrala z dobrimi ekipami. Dve od njih smo premagale, z eno pa smo za las zgubile. Pa nimamo niti približno takšnih pogojev za delo, niti približno takšnega proračuna. Pri njih, recimo, imajo po tri trenerje na klopi, ki stalno snemajo, tako da lahko potem ekipa popravlja napake. Me imamo najeto dvorano za trening samo uro in pol na dan, dopoldne pa sploh ne moremo trenirati, ker so dvorane zasedene s šolarji. V tujini se trenira vsaj dvakrat na dan. Kljub temu se lahko kosamo s tujimi ekipami, kar pomeni, da - glede na pogoje - dobro delamo. Všeč mi je tudi, da v Novem mestu delamo z vsemi selekcijami, da se res

poskuša pritegniti mlade zraven. Imamo program mini odbojke za deklice tretjega in četrtega razreda, pa vse do članske vrste. Večina klubov se temu izogiba, ker je z mladimi veliko dela, saj generacija da samo eno vrhunsko igralco, ali pa še to ne.

Kolikor je meni znano, že nekaj let ne igraš več za slovensko reprezentanco. Zakaj?

Vsako leto sem morala Zvezi plačati, da sem lahko igrala v tujini. Potem pa so me še začeli izsiljevati, da če nočem igrati za reprezentanco, moram plačati še več. Takrat se mi je vse skupaj uprlo. Pa po naravi nisem materialistka. Za reprezentanco sem rada igrala in nisem nikoli razmišljala o denarju, samo o rezultatih. Oči-

Bilo je grozno, ker sem bila celo življenje v formi in sem vse počela z lahkoto. Na igrišču sem se počutila kot tjulenj.

tno jim sploh ni šlo za interese odbojke, pač pa so videli priložnost, da od mene iztržijo denar. Zaradi takšnega odnosa ne igram več za reprezentanco in mislim, da tudi ne bom nikoli več igrala.

Torej, v reprezentanci ne bi več igrala pod nobenimi pogoji?

Če bi se ljudje v Odbojkarški zvezi spremenili in če bi se spremenil način razmišljanja, potem bi mogoče še igrala. Dokler pa na vrhu organizacije ostajajo isti ljudje, ki so mi delali škodo, ne bom. Dolgo sem bila član reprezentance, bila sem tudi kapetanka. Zato mi je po eni strani žal, ker imamo konec koncev veliko dobrih igralc, ki igrajo tudi v tujini, in bi lahko naredili dobro ekipo. Toda dokler reprezentanco vodijo osebni interesi in so vsi zadovoljni s stanjem, kakršno trenutno je, iz tega ne bo nič. Mislim tudi, da je to problem večine slovenskih reprezentanc, ne samo ženske odbojkarke reprezentance. Predvsem pa je po moje treba na odgovorne položaje postaviti mlade ljudi z novimi pristopi in novimi energijami.

Dobri rezultati so torej posledica dobrega in kvalitetnega dela celotne organizacije, bodisi kluba bodisi reprezentance. Za dobro in kvalitetno delo z igalkami pa je verjetno najbolj odgovoren trener?

Všeč mi je trener, ki ga imamo v klubu, čeprav nisem hitro zadovoljna. Večina trenerjev je starejših, nekdanjih igralcev, ki jih je povozil čas in ki trenerski posel opravljajo samo zato, ker jim je to edina možnost preživetja. Naš trener je mlad in odprt za dobre ideje, strokovno podkovan in zelo delaven. Všeč mi je, da se zelo posveča pravi treningov, da je profesionalen, da svoje delo opravlja z veseljem in da ima rad odbojko. S takim pristopom pridejo tudi zmage.

Glede na to, da že toliko let igraš odbojko na vrhunskem nivoju, so poškodbe verjetno sestavni del tvojega življenja?

Ja, doma imam rentgenske posnetke čisto celega telesa. Razni zlomi, počene kosti, natrgane mišice. Nisem imela ravno sreče s poškodbami. Poleg vseh klasičnih odbojkarških poškodb sem imela počen celo bobenček, ko me je igralca med igro po nesreči brnila v uho. Poškodbe so pač slaba stran vrhunškega športa. Vsak vrhunski športnik ima neko šibko točko. Nekateri imajo kronične probleme s hrbtom, drugi s koleno, tretji z gležnji. V tujini sem trenirala od pet do šest ur na dan. Če izračunaš, koliko je to skokov, ti je jasno, da se ta obremenitev mora nekje poznati. Poleg tega se v poklicnem športu premalo časa posveča preventivi. Zadnja leta se sicer dela več na tem ravno zato, ker so vsi športniki stalno poškodovani. Vendar je v športu rezultat še vedno v ospredju, pred preventivo in sanacijo poškodb.

Kako pa nosečnost vpliva na življenje vrhunske športnice?

Ko sem zanosila, sem igrala v Granadi. Zgodilo se je med sezono in trenerja bi kmalu kap. Bil je popolnoma zgrožen. Po svoje ga razumem, ker se mu je podrł koncept igre, moral je najti novo igralco ... Uprava kluba je to dejstvo na začetku še nekako sprejela z razumevanjem, ker sem pač ženska in ker sem bila v letih, ko se takšne

stvari dogajajo. Problem pa je nastal, ko sem rodila in se odločila, da bom šla v Novo mesto, ker sem vedela, da bom imela tukaj več časa za otroka. No, takrat je tudi uprava izgubila vsakršno razumevanje za tovrstne probleme športnic (smeh). Upam, da so se sedaj že malo pomirili (smeh). V bistvu se mi zdi, da imamo vse ženske probleme zaradi nosečnosti, ne samo športnice.

Kako pa zgleda vrnitev na parket po porodu?

Težko. Zelo, zelo počasi sem začela trenirati tri mesece po porodu. Šla sem na vsaki tretji trening. Bila sem popolnoma izven forme, nisem mogla narediti niti enega »trebušnjaka«, nisem mogla skočiti. Prav neverjetno. Bilo je grozno, ker sem bila celo življenje v formi in sem vse počela z lahkoto. Na igrišču sem se počutila kot tjulenj. Rabila sem kar nekaj časa, da sem se vrnila v formo, veliko več kot po poškodbah. Pri poškodbah sem lahko ves čas vsaj nekaj počela in na ta način vzdrževala fizično pripravljenost telesa. S fizioterapijo sem začela že dan po operaciji, pri nosečnosti pa zadnje tri mesece s tistim velikim trebuhom nisem mogla početi nič. Sicer pa sem med nosečnostjo zelo uživala in nisem nič pogrešala odbojke. Celo razmišljala sem, da bi že takrat nehala igrati, vendar sem sčasoma spet dobila željo po odbojki.

Že prej si omenila, da razmišljaš o tem, da bi po tej sezoni končala kariero?

Ne morem reči, da je to zagotovo, toda vedno bolj se nagibam k tej odločitvi. Zdi se mi, da je prišel čas, da se umaknem. Mogoče danes v odbojki ne vidim več tega, kar sem videla včasih. Ne vidim več novih izzivov. V Sloveniji sem dosegla vse, kar sem lahko in kar sem si želela. Rezultate lahko edino še ponovim. Rada bi začela nekaj novega, neko novo vizijo, da si najdem nove cilje, da začnem delati na nekem drugem področju.

LDS s prvimi pobudami in vprašanji županu

Novomeški LDS je kot edina stranka že na drugi seji občinskega sveta predstavil prve pobude in vprašanja. Tomaž Levičar je predstavil pobude oziroma vprašanja v zvezi z razvojem plovbe po Krki, evropsko prestolnico kulture, občinskim časopisom, racionalizacijo občinske uprave, s pripravo splošnih aktov občine, o arhivu občinskega sveta v lokalni knjižnici, podatkovni bazi krajevnih skupnosti, pešpotmi v Ragovem Logu in Portovalu, programu izgradnje otroških in športnih igrišč in gradnji državne kolesarske mreže. Mojca Novak je občinski upravi postavila vprašanje, zakaj še niso uresničeni sklepi v zvezi s sporom z Adrio, d.o.o., podala je pobudo o ureditvi svetilne signalizacije in zaprosila za predstavitev zadnje ocene zunanje presoje v zvezi s certifikatom ISO 9000. Janez Pezelj pa je župana pozval, naj predstavi aktivnosti v zvezi z delitveno bilanco z drugimi občinami.

2. seja občinskega sveta: Kadrovska komisija izvoljena

Občinski svet je na drugi seji izvolil kadrovsko komisijo. Župan je poleg tega svetnike seznanil s sklepom o začasnem financiranju občine, občinska uprava pa je svetnike seznanila tudi s prenovo spletnega portala mestne občine. Nekaj občinskih svetnikov je podalo tudi prve pobude in vprašanja.

Župan je od svetniških skupin prejel 13 predlog za kadrovsko komisijo. Martina Vrhovnik (SLS) je od kandidature po tem odstopila, Francki Kek (AS) pa je pred glasovanjem pozval občinski svet, da ne glasujejo zanj, ampak za Janija Kramarja. Po tajnem glasovanju so bili izvoljeni naslednji svetniki in svetnice: Ana Bilbija (DeSUS), David Štefan, Rafko Križman (oba ZzD), Boris Dular (LDS), Matjaž Engel (SNS), Ivan Grill, Bojan Kekec (oba SDS), Igor Perhaj (SD), Jani Kramar (LzD). Od evidentiranih kandidatov pa niso bili izvoljeni Franci Kek (AS), Alojz Zupančič (NSi) in Adolf Zupan (LzG).

Kadrovska komisija mora izvoliti predsednika, edini kandidat je Rafko Križman, ter do naslednje seje pripraviti predloge za kadrovsko sestavo ostalih delovnih teles občinskega sveta ter nadzornega odbora in občinske volilne komisije. Kadrovska komisija je eno izmed bolj razpvitih teles občinskega sveta, saj je njena glavna naloga, da razpravlja in občinskemu svetu predlaga odločitve v zvezi s kadrovanjem. (več na www.park-on.net)

Mestna občina Novo mesto in RS sta v letu 2006 sprejeli dokumente, na podlagi katerih se je lahko začelo izvajanje plovbe po reki Krki na odseku reke Krke v Novem mestu. Levičar je med drugim predlagal, da občina začne aktivnosti za kvalitetnejšo ureditev pristanišč in začne pogovore z vlado o izvajanju plovbe skozi celo leto tudi na odseku med Irčo vasjo in Bršljinskim potokom.

Ministrstvo za kulturo je leta 2006 objavilo razpis za izbiro slovenskega mesta, ki bo leta 2012 evropska prestolnica kulture. Glede na to, da gre za projekt, ki je lahko za Novo mesto pomemben v luči razvoja njegove infrastrukture na področju kulture, je Levičar predlagal, da se ustrezne službe občine zadolži, da v času do konca februarja letos pripravi razpisno dokumentacijo.

Levičarja je tudi zanimalo, zakaj občina krši odlok o izdajanju občinskega časopisa (časopis je v nasprotju z veljavnih odlokom izšel le enkrat) ter kdaj bo izšla naslednja številka.

V svojih predvolilnih nastopih je sedanjí župan Muhič večkrat napovedal, da namerava kot župan odločno pristopiti k racionalizaciji občinske uprave, predvsem pa da bo zmanjšal število zaposlenih na Mestni občini Novo mesto, ki je v mandatu župana Boštjana Kovačiča močno zraslo, namreč za prek 30 %. Trenutno šteje novomeška občinska uprava že okoli 100 zaposlenih. Župan Muhič je napovedal, da bo število zaposlenih zmanjšali za okoli 30 ljudi. Levičar je župana prosil, da seznani občinski svet, na kakšen način, kdaj, predvsem pa katere kadre namerava obdržati.

Občinski svetnik predlaga, da občina v letu 2007 v gozdovih Portoval in Ragov log uredi vsaj po eno pot skozi gozd, ki bo uporabo omogočala tudi invalidom, materam z vozički in za druge, ki se težje gibljejo po slabo urejenih površinah.

Levičar je županu predlagal, da predstavi program izgradnje in obnove otroških in športnih igrišč v občini v letu 2007 in da se ob tem v prihodnjih letih posebno pozornost nudi igriščem ob vrtcih, ki potrebujejo prenovno igral.

Levičar je občinsko upravo prosil za pojasnilo o informacijah, ki jih je zasledil v medijih, da namerava država v bližnji prihodnosti začeti gradnjo državnega kolesarskega omrežja. Med odseki, ki jih bo gradila prednostno, pa ni odsekov na našem območju. (Uroš Lubej, foto Boštjan Volk, več na www.park-on.net)

Mestna občina Novo mesto na črni listi ZPS

Parkiranje za vsako naslednjo uro od začetne dalje na javnih parkiriščih v Novem mestu se je 1. 1. 2007 povišalo za 60 odstotkov in se je zaradi tega uvrstilo na četrto mesto na črni listi nesorazmernih podražitev storitev v letu prehoda na evro Zveze potrošnikov Slovenije (ZPS). Na mestni občini Novo mesto so podražitev ob uvedbi utemeljevali s tem, da so hkrati znižali cene javnih prevozov in da je oba ukrepa treba razumeti v smislu spodbujanje uporabe mestnih avtobusov in reševanja prometnih težav v mestnem jedru. Na črni listi je tudi podjetje Mobitel, ki je cene naročnin nekaterih paketov zvišalo za 20 oziroma 10 odstotkov.

Ura parkiranja po drugi uri s 1. januarjem 2007 stane 240 sit/1 EUR. Na črni listi se je ob istem pojasnilu mestne občine znašlo tudi parkiranje v javni garažni hiši Novo mesto (povišanje za 43,8 odstotka). Sicer pa je bil "zmagovalec" črne liste Pošta Slovenije, ki je ceno odprave pošiljke na nov naslov povišalo kar za 164 odstotkov. Parkiranje se je znatno podražilo tudi v Ljubljani.

Mobitel je ceno naročnine na enotni paket zvišal za 20 odstotkov glede na februar 2006. Za približno 10 odstotkov pa so se zvišale tudi cene naročnin na Itak paket, SOS paket in Penzion paket. Podjetje Mobitel je v sporočilu za javnost 24. novembra lani zapisalo, da se cene storitev ne bodo spreminjale za več kot odstotek. V dodatnem pojasnilu za ZPS pa so dodali, da so v mislih imeli celoten strošek uporabnika, ne le naročnino. (Uroš Lubej)

Tabela meseca Cene najbolj popularnih pijač v najbolj popularnih barih v mestu

	Lokal	Kava z mlekom		Pomarančni sok		Malo pivo	
		EUR	SIT	EUR	SIT	EUR	SIT
1	Bar pri vodnjaku	1	239,64	0,70	167,75	1,70	407,39
2	Krokar	1	239,64	0,70	167,75	1,60	383,42
	KavkaBar	1	239,64	0,70	167,75	1,60	383,42
	Atmosfera	1	239,64	0,70	167,75	1,60	383,42
	Verona	1	239,64	0,70	167,70	1,60	383,42
6	Lira	0,95	227,66	0,75	179,73	1,60	383,42
7	Slon	0,90	215,68	0,65	155,77	1,60	383,42
8	Totalček	0,90	215,68	0,70	167,75	1,60	383,42
9	Bigstar	0,85	203,69	0,70	167,75	1,50	359,46
10	LokalPatriot	0,70	167,75	0,50	119,82	1,50	359,46

Opomba: V Veroni ter v Baru pri vodnjaku imajo od 6.30 do 9.30 nižje cene kave: v tem času kava z mlekom stane 0,80 eur. (Pripravil Boštjan Volk)

Športnik leta 2006

Jana Vernig, Tomaž Nose, ŽOK TPV letos najbolj prepričljivi

Jana Vernig, Tomaž Nose in ženski odbojarski klub TPV so zmagovalci letošnje prireditve Športnik leta 2006. Prireditev je potekala 24. januarja v športni dvorani Marof, zmagovalke in zmagovalce pa je izbrala 102-članska komisija, na rezultate pa je delno vplivalo tudi glasovanje po elektronski pošti.

Med posameznicami so bile poleg Jane Vernig še naslednje kandidatke (po vrstnem redu rezultatov): Sabina Šehič, Jasmina Kajtazovič, Mateja Šušteršič, Mija Rangus in Lea Jerman. Med posamezniki poleg zmagovalca Dejan Sitar, Miha Plot, Marko Mihelič, Igor Primc in Mirko Vorkapič. Med športnimi klubi pa Lokostrelski klub Varing Novo mesto, Kolesarski klub Adria Mobil Novo mesto, Atletski klub Krka Novo mesto, Moški odbojarski klub Krka Novo mesto, KTBK Scorpion Novo mesto, Šahovsko društvo Krka Novo mesto.

Prireditelji so podelili tudi priznanja posameznikom za delo v športu, priznanja najboljšim športnim kolektivom v podjetjih in organizacijah ter še nekatera druga priznanja.

Prireditev v organizaciji novomeške agencije za šport poteka od leta 1986.

Med moškimi je posamični naslov največkrat osvojil Igor Primc (6), sledijo Sandi Papež (3), Gorazd Štangelj, Jure Zrimšek in Jani Brajkovič (2), Bogdan Fink, Bogdan Ravbar, Igor Kogoj, Matjaž Smodiš, Matjaž Vrhovnik, Tomaž Nose pa so naslov osvojili enkrat. Med dekletimi imata največ naslovov letošnja zmagovalka Jana Vernig in Katka Božič (4), tri naslove sta osvojili Mateja Udovč in Sabina Šehič, dva naslova je osvojila Lavra Kastelic, po enega pa Greta Hren, Marjeta Sajevec, Nataša Podkrižnik, Darja Tratar in Tanja Klemenčič. Kar 11 naslovov je v klubski kategoriji osvojil kolesarski klub Krka, sedemkrat so slavili košarkarji Krke, dvakrat odbojkarice TPV in po enkrat atletski klub Krka in odbojarski klub Pionir. (Uroš Lubej, foto Peter Klinc)

Partnerji CVŽU podpisali pogodbo o sodelovanju

RIC Novo mesto (nosilec projekta), Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Ljudska univerza Kočevje, Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnica Pavla Golie Trebnje, Ljudska knjižnica Metlika, Knjižnica Ribnica – Miklova Hiša, Zavod RS za zaposlovanje, OS Novo mesto, Razvojni center Novo mesto, LokalPatriot – MCD, ter Društvo novomeških študentov so 1. februarja podpisali pogodbo o nadaljnjem sodelovanju pri projektu Center za vseživljenjsko sodelovanje (CVŽU).

Vesna Dular, direktorica RIC Novo mesto, je projekt CVŽU označila kot uspešen, saj so bili uresničeni cilji, ki so si jih zastavili: širitev obstoječe dejavnosti informiranja in svetovanja za odrasle, širitev dejavnosti borze znanja, uvajanje in delovanje e- točke, uvajanje in delovanje točk za samostojno učenje, razvoj koncepta in delovanje mobilne informativno svetovalne službe za Rome ter vzpostavitev enotnega spletnega portala za podporo

Center za ravnanje z odpadki odprt

V sredo, 31. januarja je minister za okolje in prostor Janez Podobnik odprl odlagališče nenevarnih odpadkov Leskovec pri Velikih Brusnicah, zgrajenega v sklopu prve etape prve faze regijskega projekta CeROD. Sodobno odlagališče odpadkov bo s kapaciteto preko milijona m³ zadostovalo potrebam regije za dobo 25 do 30 in celo več let. Center bo zgrajen ob obstoječem Odlagališču nenevarnih odpadkov Leskovec. Projekt je bil preko ministrstva za okolje uvrščen na seznam projektov, katerih izgradnja naj bi se sofinancirala tudi s sredstvi evropskega sklada ISPA. Podpis finančnega memoranduma o sofinanciranju med Evropsko komisijo in Republiko Slovenijo v višini 4.971.500 (1.191.370.260 SIT) je bil dne 21.1.2002. To je bil prvi projekt na področju ravnanja z odpadki v Sloveniji, ki ga je podprla Evropska unija preko fonda ISPA.

Skladno s finančnim memorandumom je prvotni obseg projekta razdeljen na dve etapi. Prva etapa obsega sanacijo in zapiranje obstoječega odlagališča ter izgradnjo novega odlagališča preostankov komunalnih odpadkov, izgradnjo komunalne infrastrukture za potrebe obratovanja CeROD in tehnično pomoč za nadaljnjo projektno obdelavo tehnologije in postopkov obdelave preostankov komunalnih odpadkov ter pripravo investicijsko-tehnične dokumentacije za izgradnjo potrebnih objektov in naprav II. etape projekta. Druga etapa pa zajema izgradnjo potrebnih objektov za mehansko-biološko obdelavo odpadkov in/ali več podcentrov za predelavo odpadkov. (Uroš Lube, Boštjan Volk)

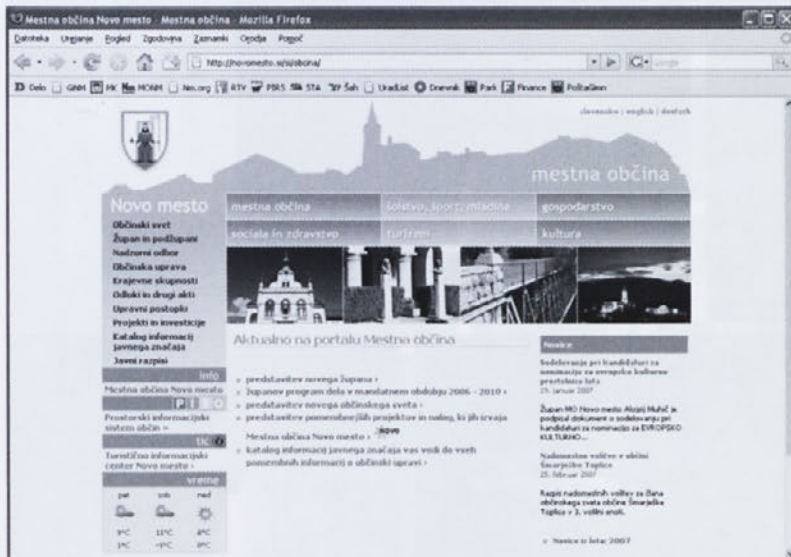

dejavnosti mreže CVŽU in promocije učenja z IKT.

V sklopu projektnih aktivnosti so se povezovali tudi z nekaterimi drugimi pomembnejšimi projekti v regiji. Zgovorni so podatki, ki kažejo število udeležencev in število opravljenih ur v nekaterih od navedenih aktivnostih. V letu 2006 so imeli v dejavnosti informiranja in svetovanja, ki je financirana iz projekta CVŽU Dolenjska, skupno 1483 udeležencev. V enakem obdobju beležijo tudi 273 udeležencev v dejavnosti informiranja in samostojnega učenja.

Med glavnimi nalogami projekta CVŽU Dolenjska letošnjega leta je predvsem promocija CVŽU Dolenjska v celotni JV regiji ter ponujanje brezplačnega spletnega učenja. V letu 2007 bodo iz sredstev projekta nekaj več kot 200 odraslim omogočili brezplačno spletno računalniško izobraževanje. (Uroš Lubej, Boštjan Volk)

Nove občinske spletne strani Pa smo jih dočakali

Še v letu 2005 je novomeška občina objavila razpis za prenovu svojih spletnih strani. V začetku leta 2007 je projekt z objavo doživel prvi epilog. Kot je pojasnil župan Muhič, se je v letu 2006 intenzivno delalo na prenovi. Stroški prenove so 8 000 evrov in so ostali v okviru razpisne vrednosti. Namen prenovljenih spletnih strani je združiti čim več občinskih informacij na enem mestu, jih narediti dostopne uporabnikom spleta ter izboljšati komunikacijo med občani in občinsko upravo.

Spletne strani www.novomesto.si je izdelalo podjetje T-media v sodelovanju z delavci občinske uprave. Nove strani so prenovljene vsebinsko in tudi tehnološko. Na spletnih straneh je sedaj več tisoč dokumentov in slik. A pravo delo se za občinske uslužbence šele začne. Vsebine je namreč moč ažurno dopolnjevati; spletni sistem T-medie "Aurora bx" omogoča občinskim delavcem dodajanje vsebin, ne da bi bilo potrebna hierarhična odobritev objave.

Na spletnih straneh najdemo med drugim predstavitev županovega programa v prihajajočem mandatu, predstavitev pomembnih projektov in nalog mestne občine, katalog upravnih postopkov in mnoge druge, za občane zanimive in pomembne stvari.

Pred letom dni je nekdanji župan zaradi žaljivih in nemođeriranih vsebin (kritiki so dejali, da predvsem zaradi nenehnih kritik na njegov račun) ukinil občinski spletni forum. Sedaj občina forum znova uvaja, pri čemer bo žaljive vsebine preprečil urednik (katerega ime v času novinarke konference še ni bilo v celoti znano).

Namen občine s spletnimi stranmi je prav tako približati občino tujcem. Manjša zagata je v tem, da se, ko na spletni strani kliknemo "english" ali "deutsch", odpre stara spletna stran v izbranem jeziku. Kdaj bo tudi nova spletna stran dostopna tujcem, na novinarski konferenci nekako niso znali odgovoriti, se bo pa to vsekakor zgodilo, saj je svetovni splet tako ali tako nenehen "work in progress".

Občina načrtuje, da bo prek spletne strani v kakem letu dni možno tudi spletno poslovanje z občino. Sedaj je možno natisniti kakšen obrazec, vendarle moramo še vedno do občinskega (fizičnega) okenca, v kolikor želimo kakšno stvar urediti. Skratka, pot je končana, potovanje se začneja. (Uroš Lubej, Boštjan Volk)

Č R N A P A C K A

Barčica po Krki kaka

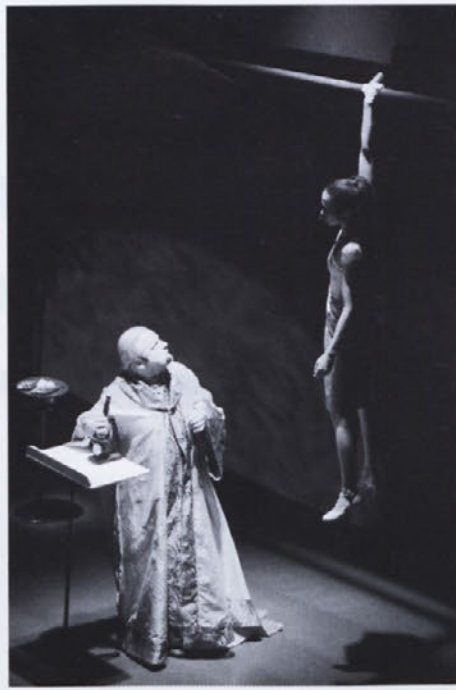
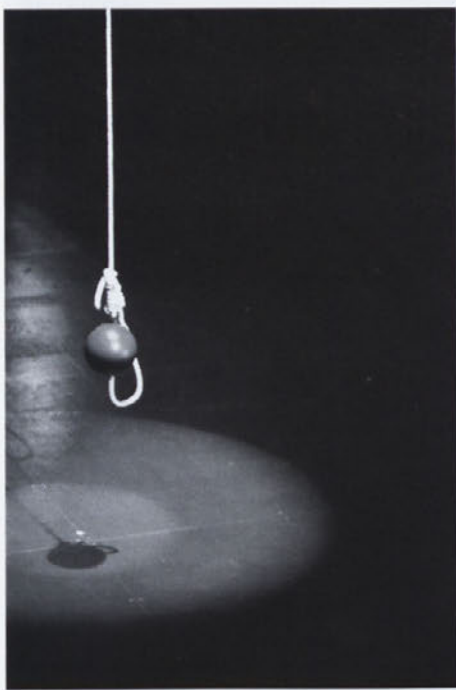
Da, dobili smo tapravo mestno ladjico. In ne samo to, dobili smo tapravo mestno rečno pristanišče. In, ou je, dobili smo tudi tapravo mestno mlakužo. Ob novem pristanišču naše barčice se – nekdo je pač stvari domislil v vseh ozirih te besede – se nabira vse tisto, kar najbolj plemenitega priplava nizvod naše rjave lepote. Pravzaprav so mestni načrtovalci ubili dve mušici z eno potezo: dobili smo ladijske prevoze in še čistilno napravo obenem. (Uroš Lubej, foto Boštjan Pucelj)

En gospod je videl ...

... tokrat se je raje stran obrnil.

Nove občine
Pa smoj

Galileo Galilei,
režija Matjaž Berger,
APT
(Foto Boštjan Pucelj)

Sun City,
koreografija
Goran Bogdanovski,
APT in Fičo Balet
(Foto Boštjan Pucelj)

Obisk Komornega orkestra Tartini v Toscani (Foto Rasto Božič)

Novo mesto: omejeno mesto

Mitja Simič, foto Boštjan Pucelj

Niti vhod do upravne stavbe Ministrstva za obrambo v Ljubljani (t. i. Pentagon) ni tako zamrežen.

So stvari in dejanja, ki se človeka držijo že od nekdaj. Eno takšnih je tudi postavljanje ograj. Sprva je človek postavjal nekakšne prepreke, ki so njegovo bivališče varovale pred sovražniki in raznimi divjimi živalmi, ki bi utegnile ogroziti njega in njegovo imetje. Tudi danes ograjo pojmuje predvsem kot nekaj, kar postavimo okrog določenega zemljišča z namenom preprečevanja prostega prehoda – tako ven kot noter. Seveda pa ima lahko ograja tudi številne druge namene, kot npr. varstvo pred padci v globino, označevanje posesti itd.

Z zvišanjem stopnje enakopravnosti in demokratičnosti neke družbe je potreba po poudarjenem ograjevanju ljudi ali njihovega imetja običajno padala. Tako so med drugim padla srednjeveška obzidja in tako je konec koncev padel tudi Berlinski zid. Ograj pa se ne bomo nikoli popolnoma znebili, saj sodobno življenje vedno znova izumlja potrebe po novih vrstah ograjevanja – npr. občestne varnostne ograje, protihrupne ograde itd. Tako je raznih ograj in ograd dandanes veliko več kot kdaj koli prej, vendar pa je vsaj njihov namen praviloma precej bolj human.

Ograje v mestnem prostoru, poleg že omenjenih varnostnih namenov, običajno ločujejo zasebne površine od javnih, kar je razumljivo. Razumljivo je tudi, da so ograjene določene državne ustanove, kot npr. vojašnice ali zapori, čeprav te potem za mesto kot življenjski prostor predstavljajo nekakšne sive lise oz. mrtve cone. Mnogo manj pa je razumljivo, da se ograjujejo tudi ustanove, katerih osnovni namen je služiti javnosti. In prav to se po novem dogaja v našem mestu.

Ko se je za staro zapuščeno in razpadajočo novomeško porodnišnico našla nova javna namembnost, ki sodi v mestno središče (prostori upravne enote), verjetno ni nihče pričakoval znižanja javne dostopnosti tega predela in odtujevanja javnih površin mestu. Namreč – prostor med stavbama porodnišnice in pošte je bil resda več let zanemarjen, je pa bil v takrat veljavnih prostorskih aktih opredeljen kot javna zelena površina (park). Upravna enota je od samega začetka dala vedeti, da je ta prostor zdaj njihov in da jih zanima zgolj čim večja površina asfaltiranih parkirišč okoli stavbe, pa čeprav je po veljavnih normativih investitorju potrebno zagotoviti le parkirišča za uslužbenke, za vse ostale pa zadostuje možnost parkiranja na javnih parkirnih površinah. Na osnovi trmastega vztrajanja spomeniškovarstvene službe se je do danes vendarle ohranilo nekaj dreves, odstranjena in manjkajoča drevesa pa so bila nadomeščena z novimi.

V projektni dokumentaciji za pridobitev gradbenega dovoljenja o ograji okoli »posestva« upravne enote še ni bilo sledu, saj ji je kljub njenim težnjam nasprotoval tudi takratni investitor Servis skupnih služb vlade. Potem se je zamenjala vlada in uradni investitor je postalo ministrstvo za javno upravo. Konec leta 2006, tik pred otvoritvijo novih prostorov Upravne enote, pa se je okoli obnovljene stavbe pojavila visoka kovinska ograja »kasarnišega« videza. Ni jasno, na osnovi kakšnih kriterijev se stavba javne uprave skupaj z okoliškim prostorom v središču mesta lahko tako zamreži, zaklene in zavaruje kot

nekakšna kasarna? Podobnega primera v Sloveniji verjetno ne bomo našli. Niti vhod do upravne stavbe ministrstva za obrambo v Ljubljani (t. i. Pentagon) ni tako zamrežen. Je to novi trend tolikokrat poudarjene nove, človeku prijazne državne uprave? Pred kom le se mora neka javna služba tako zelo zavarovati – pred lastnimi uporabniki, pred meščani? Če bi stavbo zavarovali, ko je bila še prazna in razpadajoča in so se v njej zbirali brezdomci in narkomani, bi mogoče takšen ukrep še razumeli. Zdaj pa res ne! Takšna ograja v središču mesta je vse prej kot mestotvorni dejavnik, poleg tega pa še izrazito kvari podobo tega prostora ter deluje neprijazno in odbijajoče. Konec koncev takšna ograja tudi ni zastoj. Njeno vrednost se meri v desetisočih evrov. Torej so bila javna sredstva v tem primeru porabljenata zato, da se je znižal javni standard v mestu in da se je javnosti omejila možnost svobodnega gibanja sredi mesta. Res nenavadno udejanjen javni interes! Sicer pa s sedanjo situacijo verjetno ni zadovoljen nihče. Meščani smo z ograditvijo ostali brez javne zelene površine, upravna enota pa je s parkovno ureditvijo parkirišča ostala brez določenega števila parkirnih mest. Torej situacija, ko je volk lačen in koza obžrta.

Sočasno pa se je enak tip ograje pojavil tudi na drugem koncu mesta – ob Kandjijski cesti nasproti Mercatorjeve trgovine. Tu gre sicer za parkirišče pri podjetju TPV, vendar pa ni jasno, zakaj je bilo potrebno kar naenkrat tako staro ligustrovo živo mejo nadomestiti z visoko kovinsko ograjo neposredno ob pločniku. Takšne poteze ob eni glavnih mestnih prometnic v neposredni bližini mestnega jedra znižujejo kakovostni nivo urbane podobe mesta na nivo industrijske cone ali kasarne, namesto da bi Kandjijsko ulico oblikovali v smeri kakovostne urbane ulice npr. z dvostranskim drevoredom, kakovostno arhitekturo in živahnim življenjem ob njej.

Da so ograje res zelo prirasle k mentaliteti tega mesta, ne moremo spregledati niti ko se gremo sprehajati ob Krki na Župančičevo sprehajališče od Pugljeve ulice do Loke. Najprej se pod Bregom sprehajamo sredi najrazličnejših mrež in žic (celo bodečih) na obeh strani poti, pa čeprav naj bi bile po zakonu brežine rek javno dostopne. Le kratek del je potem brez ograj, ko se spet znajdemo ob ograjah športnih igrišč. Župančičevo sprehajališče torej žal bolj spominja na Pot ob žici kot pa na romantično sprehajališče ob zelenih brežinah reke.

In kot kaže, zgledi vlečejo. Pred kratkim smo lahko v osrednjem dolenskem časniku prebrali, da o popolni ograditvi območja razmišljajo še v eni ustanovi, namenjeni javnosti – v Dolenjskem muzeju. Razlog naj bi bila kraja bakrene pločevine s strehe. Žalostno je, če se deviantnim pojavom v sodobni družbi res ne da izogniti drugače kot tako, da se vsi ogradimo z visokimi ograjami, ki preprečujejo vsak prehod, in da smo na današnji stopnji civilizacije res tako nemočni, da nas pred »vestnimi nabiralci barvastih kovin« rešijo le še dovolj visoke mreže. S takšno logiko strahu pred napadom ustvarjamo vtis, da je Novo mesto mesto kriminala in nemoči. Če to mesto vidi svoj razvoj v postavljanju novih ograj in novih omejevanjih gibanja, potem res nima prijazne prihodnosti. Odprimo se!

Manj kot nič

Marijan Dovič, foto Boštjan Pucelj

Vsak tolar, plačan za to napravo, je bil vržen skozi okno; natančneje, *bolje bi ga bilo vreči skozi okno.*

V načelu ne maram daril. Morda zveni čudno, a je res. Ne maram razmišljanja »kaj bi«, ne maram paničnega iskanja primerne objekta v zadnjem hipu, ne maram nakupovanja, ne maram zavijanja in dekoriranja; ne maram vsega tega, v čemer marsikdo resnično uživa. Ne maram razočaranih pogledov tistih, ki menijo, da bi morali biti obdarovani. Ne maram mučnih situacij, ko je očitno, da obdarovancu darilo ni všeč ali pa ga že ima. Ta moj odpor do obdarovanja se da psihološko razložiti: morda sem ignorantski, sebičen in len, drugi me ne zanimajo in ne dam veliko na njihove želje in potrebe. Toda v resnici nisem pretirano navdušen niti nad prejetjem daril. Sem in tja se res zgodi, da me kdo prijetno preseneti. A takšni dogodki so v manjšini. Če gledam statistično, je večina investicij zgrešenih. Doma imam robčke, pregrinjala, posode, pladnje, slike, kipe, vazice, čipkice, knjižice ... ki jih nisem želel. Sploh jih *ne maram*, ne vem, kaj z njimi. Morda jih ne rabim, morda mi preprosto niso všeč. Nikoli ne bodo videli sončne svetlobe: kopicijo se v škatlah, predalih, v kleti.

Danes vsesplošno priznana matematična logika bi nam morala hitro pojasniti, kaj se dogaja. Namreč, strinjali se boste, da vsi živimo v nekih stanovanjskih objektih: naj je to mini garsonjera, stanovanje ali razkošna trinadstropna vila, vsako bivališče ima neko kvadraturu K, ali natančneje, nek volumen V. Prej ali slej se ta volumen *zapolni* – s pohištvo, opremo, predmeti, dekoracijami itd. V tem trenutku je treba preklopiti na ekonomski govor in začeti razmišljati o *inputu* in *outputu*. Input nam pove, kaj v hišo prihaja: dnevno to zajema gore hrane in pijače, poleg tega pa še nove obleke, čevlje in knjige, nove smučke, računalnike, telefone in drugo elektroniko. K temu dodajmo še darila in recimo kupe revij in propagandnih materialov. Na neki točki postane jasno, da je treba povečati output, če naj se ne zadušimo v inputu; z drugimi besedami, treba se je znebiti odvečne krame, če hočemo volumen V razbremeniti funkcije skladišča in ga uporabljati za to, čemur je pravzaprav namenjen, to pa je najbrž *ugodno bivanje*.

Brž ko nam je ta osnovna slika jasna, postane tendenca nenehnega povečevanja zakladnice *predmetov* v *lasti* vprašljiva. Imeti veliko stvari je pač luksuz, ki trči ob ekonomsko realnost volumna V, ki smo ga sposobni zagotoviti za naše skupno bivanje. Količina sokovnikov, sireoznikov, odčepovalnikov, mešalnikov in multipraktikov, ki bi jih *lahko imeli* v kuhinji, trči ob realno danost površine kuhinjskega pulta, ki nam je na razpolago, in omar za njihovo deponiranje. Rekli boste: kaj ima to opraviti z darili? Obdarovanjska evforija zadnjih desetletij je le eden od izrazov trenda splošnega kopičenja produktov, ki ga prej nismo poznali. Ne da bi opazili, nam oglaševalski obrat postopoma podtika nove in nove prilike za nakupovalno obdarovanje. Takšno obdarovanje večinoma nima kakšne posebne kreativne ali čustvene vrednosti; pač pa v vsesplošni inerciji dobiva poteze samoumevne *obligacije*. Rastoč življenjski standard in nizke cene množičnih produktov zagotavljajo vsesplošno dostopnost in možnost nekontroliranega kopičenja. Konflikt med interesi oglaševalcev in dejanskimi potrebami kupcev pa ne eskalira v trgovini, temveč šele pri vprašanju volumna V. Če pomislite, koliko vaših znancev se v svojih bivališčih dobesedno utaplja v predmetih, boste vedeli, kaj mislim.

Toda tole moraliziranje o poznokapitalističnem kopičenju bom moral zdaj pustiti odprto in se vrniti k izhodišču – k naslovu tele kolumne. Ta se glasi: *manj kot nič*. Morda ste že uganili: z vidika ekonomike bivališča obstajajo tudi predmeti, katerih vrednost je manj kot

nič. To lahko utemeljimo s preprostim izračunom: na leto porabim za vzdrževanje bivališča z volumnom V vsoto X. Če mi nek predmet v bivališču ne koristi, temveč me moti in mi zaseda prostor P ali ga kazi, ta predmet ni vreden recimo vsoto Y, kolikor je nekdo plačal zanj, temveč njegovo realno vrednost R izračunam po enačbi $P : R = V : X$. Ta vrednost je seveda negativna, saj je takšna tudi vrednost X.

Posebej do izraza lahko pride tale obešenjaška aritmetika, če imaš v bivališču otroke. Letni dotok grdih in nezaželenih objektov je lahko večji ali manjši, prav zanesljivo pa je, če izvzamemo letna *vrha* ob otrokovem rojstnem dnevu in decembra, *konstanten*, torej se z rastjo otroka arzenal objektov linearno povečuje. Seveda večine ne vržeš stran, saj ne moreš biti do otroka tako prekleto trdosrčen – morda se bo pa revež s tem tako lepo igral, poleg tega je nekdo za to *plačal*. Ne da bi hotel, se nekoč lepo, z občutkom urejeno bivališče sprevrže v poliestrsko bojišče, po katerem se valijo pisane plastične kreature, plišaste beštije in cele serije slaboumnih igrač.

Z vidika zgornjih ugotovitev potemtakem tudi nad množičnim projektom obdarovanja vseh otrok v novomeški občini, ki jih že dolga leta izvaja Društvo prijateljev mladine Mojca, ne bi smeli biti pretirano navdušeni. A ne bodimo tako trdosrčni in zapeti, raje natančneje pogledimo, kaj se tu dogaja. Ker smo blagonaklonjeni in dobre volje, ne bomo kritizirali množičnega druženja, prireditve, igrice; saj je vse kar v redu, otroci se zberejo na kup, veselo pričakujejo, in na koncu vsakdo od Dedka Mraza osebno prejme *darilo*. Zadnje decembrsko darilo je bilo nekaj posebnega: otrok ni dobil navadne igrače, temveč, kot bi rekli, igračo z didaktično-vzgojno funkcijo. Naše zanimanje je zbujeno, zato hitro odpremo škatlo: iz nje pokuka – računalnik. Odlična, že kar briljantna domislja: otroka bomo hitro in neboleče popeljali v svet računalništva, obenem pa se bo naučil še angleščine. Prekrasno, kar tri muhe na en mah so padle: mulec se bo zamotil, da bomo lahko brali časopis, osvojil bo računalniške veščine (vemo, brez tega ni dobre službe) in se naučil komunicirati v prevladujočem globalnem jeziku (brez angleščine pač ni uspeha). Če je slučajno star dve ali tri leta, se bo ob tem lahko naučil še abecede, malih in velikih črk, in si izbrusil glasbeni posluš. Naravnost genialno, bi lahko rekli.

Toda, kot vemo, *Teufel steckt im Detail*. In v detaljih zadevščina vse manj navdušuje. Ko jo vključiš, najprej iščeš gumb za stišanje. Ta ne obstaja, zato moraš pristati na huronsko vpitje. Raziskuješ dalje: recimo najprej vklopiš vajo iz posluha. Naprava reproducira nekakšno kruljenje, kateremu naj bi malček pripisal tonsko višino. Neuporabno, tudi če obvladaš osnove glasbene teorije. Gremo dalje: učimo se abecedo. Naprava spet reproducira nekakšno kruljenje, ki naj bi ga prepoznal recimo kot »a« ali »g«. Seveda angleški (?). Nimam se za slabega govornika tega jezika, a pri tej vaji pogosto zgrešim. Ne le, da naprava ni sposobna zagotoviti akustičnega minimuma (beri: brez hreščanja), ampak je tudi angleška izgovorjava popačena z nekakšnim akcentom daljnega Vzhoda, odkoder je mašina priplula k nam. In tako dalje, a nadaljnji elaborat sploh ni potreben. Vsak tolar, plačan za napravo, je bil vržen skozi okno; natančneje, *bolje bi ga bilo vreči skozi okno*. Obstaja namreč tudi negativna vrednost *sama po sebi* (torej brez upoštevanja zgornje enačbe) – v nasprotju s splošnim prepričanjem, da je *nekaj bolje kot nič*. Več kot očitno je, da bi se morali organizatorji tovrstnih dogodkov glede izbora primernih daril resno posvetovati s kakšno kompetentno ustanovo.

Dolga senca naroda

Marko Vide, foto Boštjan Pucelj

Ali našo senco resnično sestavljajo iste stvari, kot jih sovražimo pri Romih, a nas je preveč strah in sram, da bi si to priznali?

»Ne vrag (senca), temveč sosed bo mejak.«

Znani švicarski psiholog Carl Jung je v začetku prejšnjega stoletja razvil danes splošno znano tezo o temni strani človekove osebnosti – sencih. Jung je trdil, da ljudje vse misli, občutke in ostale dele sebe, ki jih imamo za nesprejemljive, samodejno potlačimo v podzavest, kjer se razvijajo v neodvisen del osebnosti, imenovan – senca.

Ta neodvisen in nezaveden del ne miruje, temveč stremi k temu, da se izrazi in ozavešči. Eden izmed načinov izražanja sence se imenuje projekcija in se kaže v tem, da na druge ljudi projiciramo tisto, kar smo sami v sebi potlačili, skrili, zasovražili. Deloholik tako zasovraži lenobneža, lenobnež deloholika, meščan kmeta, kmet meščana, verski gorečnejš nevernika, neverniki verskega gorečnejša in tako naprej.

Takšno sovraštvo in nestrpnost, ki ju čutimo eden do drugega, torej velikokrat več pove o nas

kot pa o prejemniku naših občutkov. Ali kot je dejal Jung, svojo senco najhitreje spoznamo tako, da ozavestimo tisto, kar pri drugih ljudeh najbolj sovražimo.

Senca držav

Fenomen sence pa ni omejen le na posameznike, temveč je razširjen tako na družine, skupnosti kot tudi na cele države.

Večina državljanov ZDA tako na primer iskreno verjame, da živi v najbolj demokratični in svobodni državi na svetu, katere cilj je širiti blaginjo in svobodo v vse obubožane in zatirane dele sveta. Sami sebe vidijo kot idealno državo in narod, ki mu ni ničesar očitati.

Po drugi strani ZDA nosijo dolgo senco, ki jo lahko vidimo, če pogledamo, kaj ta država najbolj sovraži in česa najbolj obtožuje druge narode. Irak in Iran sta bila tako obtožena razvoja orožja za množično uničevanje – a največji arzenal tega orožja ima prav ZDA. Kitajsko po istem načelu ta država večkrat obtožuje grobe kršitve človekovih pravic, mučenj in številnih usmrtitev – a nihče ne vidi večmilijonske populacije zapornikov v ZDA, grobega kršenja človekovih pravic v oporišču Guantanamo ter smrtnih kazni, ki jo ta država še vedno izvaja.

Če bi si državljani ZDA tako dodobra ogledali svojo lastno senco, bi videli, da njihova idealizirana predstava o sebi le ni tako idealna, kot so si mislili.

Senca Slovencev

Če si želimo po istem principu ogledati senco slovenskega naroda, moramo le ugotoviti, kaj je tisto, kar nas Slovence najbolj moti pri drugih. Kaj je tisto, kar najbolj sovražimo in česar enostavno ne moremo sprejeti?

Poglejmo si na primer čustva, ki jih večina Slovencev goji do romske populacije. Tisto, kar nas najbolj moti pri njih, je domnevna lenoba, neupravičenost do socialne pomoči, kraje in podobno. Kaj nam torej to pove o nas? Ali našo senco resnično sestavljajo iste stvari, kot jih sovražimo pri Romih, a nas je preveč strah in sram, da bi si to priznali?

Ali tudi mi nosimo v sebi lenobo, izkoriščamo socialne in druge oblike pomoči, ko do nje nismo najbolj upravičeni? Ali res delamo s polno močjo vseh osem ur na dan, za katere smo plačani? Ali ne skušamo na različne načine pretentati naše poslovne partnerje in državo? Ali ne goljufamo, kadar imamo možnost? Ali ne odlašamo s plačili do zadnjega dne in ali ne bi raje videli, da nam sploh ne bi bilo treba plačevati vseh teh položnic? Ali si ne želimo zgraditi svojega domovanja brez tega, da bi se pri tem morali spopadati s kupom birokracije in večletnimi krediti? Ali nismo raje brezposelni, kot pa da bi za drobiž opravljali monotona dela? Ali ne telefoniramo med vožnjo, ne upoštevamo omejitev hitrosti

in včasih ne vozimo pod vplivom alkohola? Ali nismo nikoli odpeljali odpadnega materiala na divje smetišče? In če vsega tega res ne počnemo, ali ni v nas potlačen del, ki si želi početi ravno to?

Če bi iskreno pogledali v svojo senco, bi videli, da si s tistimi, ki jih sovražimo, delimo veliko več, kot pa si mislimo. Še več, delimo si točno to, kar pri njih sovražimo. Oni tam, črni, leni, grozni, umazani – smo mi. So naša senca. So točno tisto, kar nočemo in ne moremo sprejeti pri sebi.

In tu ne gre le za Rome. Romi so le eno izmed ogledal, ki je nam Dolenjcem blizu. Isto vlogo igrajo tudi druge marginalizirane skupine, kot so homoseksualci in lezbijke, klošarji, kaznjenci, duševni bolniki, punkerji, hipiji, bosanci in vsi drugi, ki nam gredo na živce, ki se nam gnusijo in ki jih sovražimo.

Le ljudje

Seveda smo vsi le ljudje in vedno bo obstajal nekdo ali nekaj kar nam ne bo všeč. To je naša pravica in sami se lahko odločamo kako in s kom bomo preživljali svoj čas. Če nam nekdo ali nekaj ni všeč, se lahko vedno umaknemo in živimo naprej svoje življenje brez njega.

Toda kadar imamo opraviti s projekcijo naše sence bomo opazili, da se ne moremo kar tako umakniti. Naša projekcija nas tako močno vplete v življenje drugega, da se ne moremo izogniti razmišljanju o tem ali onem, ki nam gre na živce. Ne moremo se izogniti pritoževanju, kritiziranju, sovraštvu.

Jezni smo, ker vidimo, da lahko ti ljudje izživijo dele nas, ki smo jih mi potlačili. Gledamo in ne moremo verjeti, da se tla ne odprejo in jih ne pogoltnejo. Ne moremo verjeti, da jih Bog ali družba ne kaznujeta. Jezni smo, ker si globoko v sebi želimo početi iste stvari, vendar si jih ne upamo.

»Zakaj lahko Cigani gradijo na črno na tuji zemlji? Zakaj lahko kradejo, mi pa ne smemo? Zakaj jih nihče ne kaznuje? Zakaj se zemlja ne odpre in jih pogoltne?! Kje je pravica?! Kje?!«

Jezni smo in jih sovražimo. »Proklete kradljivce zafuk#\$/!&!!« Hočemo jih uničiti, kaznovati. Postanemo kot majhni otroci, ki jim starši ne pustijo početi stvari, ki bi jih radi počeli, hkrati pa vidimo, da jih sosedovi otroci lahko.

Nazaj k celosti

Sovaštvo pa na žalost ne razreši našega problema, saj na ta način le potiskamo lastno senco globlje in globlje. Tudi če bi uspeli pregnati ali uničiti tisto, kar sovražimo, bi kmalu našli nekaj drugega, na kar bi lahko projicirali našo senco, saj ne bi storili nič drugega kot zaradi lastnega odseva v jezi uničili ogledalo.

Če bi tako izselili vse Rome, bi pozornost kmalu usmerili na Bosance in v njih našli iste probleme. Če bi izselili vse Bosance, bi našli klošarje. Če bi izselili vse klošarje, bi našli nekoga drugega, dokler ne bi ostali sami in bi bili tako končno prisiljeni se soočiti s tistim, kar smo pri drugih tako sovražili – potlačene dele sebe.

Delo s senco zahteva, da ne izživljamo svojega sovraštva, temveč da prepoznamo, kaj se dogaja, in da skušamo zavestno sprejeti ter integrirati tiste dele sebe, ki smo jih potlačili v podzavest. Tako ne bomo več obsedeni z drugimi in s tistim, kaj počnejo ali ne počnejo. Šele ko nam bo to uspelo, bomo postali celi, in šele takrat bomo vsem priznali pravico, da so kakršni so in da živijo, kot želijo živeti. In da hkrati nam pustijo živeti, kot si želimo živeti.

Infotečna sodeluje v evropskem projektu

Darila

Barica Smole, foto Boštjan Pucelj

Obdarili so nas tudi s kalkulatorčki, pozabili pa so dodati kovinske metre za izmero stanovanj.

Pa so minili prazniki, razvlečeni, kičasti, plastični, kratka, čisto izpraznjeni bi bili, če ne bi bilo nekaj dragih ljudi, katerih bližina nam je ljuba. Pa še zimo smo si človečnjaki zapravili in na Grenlandiji tečejo izpod snega potočki, v mojih cvetličnih lončkih pa pritlikavi tulipani že nastavljajo popke, čeprav jih skušam ustaviti s pokrivo iz smrečja.

Prazniki naj bi bili tudi čas daril. Otrokom smo vzeli tisto pravo veselje, ko nekatere obdarujemo kar večkrat. Trije darovalci so se naselili pri nas, pravijo jim dobri možje. Če jih je že toliko, da so množina, kje so pa dobre žene?

Kakšna darila pa so nam prinesli in kakšna želim za mlado leto vam? Slovenci naj bi s prvim dnevom letošnjega leta dobili darilo – evro, vsaj tako je bilo slišati iz nekaterih komentarjev pa tudi videti je bilo, ko da se je nekaterim nekaj prikazalo in so se slikali v prvi minuti novega leta ob bankomatih, da so bili videti kot pečeni mački. Kakšne prednosti navadnemu sleherniku nova valuta prinaša, sem občutila prvi letošnji delovni dan ob pol šestih zjutraj na bližnjem kiosku, kjer sem za 190 tolarjev pripravila star drobiž za Delo (ker so ob sredah v njem Književni listi); pa je bilo za en tolar in 71 centov premalo. Še dobro, da je bilo še nekaj kovine v žepu. Drugo darilo je bilo opozarjanje, naj se temeljito pripravimo, tudi penzionisti, ki so dobili svoje decembrske pokojnine dosti pred novim letom, naj ne zapravljajo. Hvalevredna skrb, ni kaj, le tega niso svetovalci vzeli v zakup, da so tudi tisti, ki so sedaj še zelo mladi, preživeli tri vrste denarja oz. vrednotnic (dinarje, bone, tolarje pa še z markami so barantali) in je evro zanje že četrta, upokojenci pa imajo tako natanko premerjeno, kako dolg je njihov kovter. Kakšen paternalizem (saj vem, da veste, samo spomnim naj vas: pokroviteljski, zaščitniški odnos nadrejenih do podrejenih z namenom prisiliti jih k pokorščini). Obdarili so nas tudi s kalkulatorčki, pozabili pa so dodati kovinske metre za izmero stanovanj.

O prazničnih osebnih darilih ni kaj dosti povedati. Tisti, ki so hoteli obdarovati otroke, so se srečevali s poplavo plastičnih smeti, in kdor hoče, da njegov otrok ne bi igral igrice, za katere je treba dokupiti novo grafično kartico ali ne mara grobosti in stupidnosti, se je moral po nakupih odpraviti že dosti prej in se pošteno potruditi. Jaz sem se ob tem v nekem našem mestu ob meji srečala še s "solidnim" poslovanjem neke modelarske trgovine, ki je imela tudi ob obratovalnem času zaprta vrata, in s sestavljivimi modeli Kolumbovih barkač ni bilo nič. Sem nekaj podobnega potem dobila v neki gasilski(!) trgovini v Ljubljani. Ob tem sem se nehote spomnila, kako so enaindevetdesetega in še prej govorili, kako bo vse drugače, ko bo vse zasebno. In je res.

Jaz sem dobila eno lepo darilce že pred novim letom, ko me je prijatelj sredi noči rešil pred tem, da bi ostala sama sredi mrzlega mesta, ker nisem mogla odkleniti volana svojega avtomobila. Dal mi je čas, energijo, človečnost. Ni mi dal nečesa zato, da bi kaj dobil nazaj. Nisem dobila darila, ki bi pričalo o tem, kako mogočen je.

Čisto majhna darilca, žal velikokrat dana zato, ker se tako spodobi, so prihajala tudi po polžji, elektronski in telefonski pošti. Bila so bolj ali manj izvirna, velikokrat od kje prepisana in na silo pametnjakarska. Najbrž so bili tudi moji dogovori bolj slamnati. Ob tem sončnem dopoldnevu moja glava bolj jasno razmišlja in za vas naj zapišem nekaj želja – darilc: bodite čarovniki. Načarajte čas zase in za druge. Naučite se ustaviti. Želim vam dni, ki vas bodo učili in kalili, ne pa da vas kot našega predsednika nauči šele bolezen. Želim vam, da se ob večernem pogledu v ogledalo nasmehnete in rečete: "Saj so bile težave, ampak dan je bil vseeno lep." Konec koncev je vsak dan vaš in noben več se ne vrne. Želim vam toplih bližin; da bi videli v vsakem, ki vam je blizu, posebnega človeka, kakršen v resnici je. Želim vam, da delate lepo sami s seboj, da ljubite tako, da nikogar ne boli, da dajete brez razmišljanja, da se borite za vrednote, ki ste si jih ustvarili, ne pa da ste r... (ups, mislim reči pragmatiki). Da bi vas obdajala tišina, v kateri se boste slišali, da izbirate, če vam je izbira na voljo, ne pa da greste za tropom. Želim vam, da kdaj pa kdaj doživite tudi poraz, če je to cena za vaš pogum. Želim vam, da se več smejete, četudi na lasten račun, da s svojo dušico delate kot s porcelanom, da ste bolj sproščeni in manj napeti, da se trmasto uprete terorju reklam in ponujenih ničvrednih vzorcev. Želim vam tudi malo konvencionalnosti pa tudi nebrzdane prešernosti, ki odvezuje vozle, ki so nam jih zavezali drugi ali pa smo si jih nafacljali sami. Želim vam, da bi prepoznali krhkost in z njo lepo ravnali. Želim vam ustvarjalnost, in da bi izpolnili svoje talente, kakršni koli že so. Želim vam dobrih vprašanj, pa da bi verjeli vase in se hkrati ne precenjevali. Želim vam veliko žlico za življenje, pa da bi z njo iz sanjskega testa zamesili dober kruh. Želim vam ranljivost, da ne boste hodili miže mimo pomoči potrebnih, rada bi, da bi bili sovpleteni v življenje svojih najbližjih in tistih, ki vam niso čisto blizu. In da bi rekli bobu bob, kadar je to treba, in ne bi čakali, da se bo treba zbrati ob polnočnih ognjih. Potem bo tudi "ablast" manj paternalistična. Kaj pa želim njej? Ja, vse dobro: da bi se ji godilo tako, kot se je vsaki prejšnji.

Mesto, ki ljubi gospodarstvo ali obratno?

Gregor Macedoni, foto Boštjan Pucelj

Sreča pa se lahko tudi spremeni, zato naj odgovorni dobro razmislijo, kaj bodo storili, da bo vsak ob omembi Novega mesta pomislil na mesto, ki ljubi gospodarstvo.

V začetku decembra je bila v finančnem dnevniku objavljena lestvica največjih slovenskih izvoznikov. V oči mi je, kot zavednemu lokalpatriotu, takoj padla pogosta omemba Novega mesta kot sedeža družb na vrhu lestvice Top 100 izvoznikov. Novo mesto je sedež kar trem družbam prve deseterice (1. Revoz, 4. Skupina Krka, 10. Adria Mobil). Vsi, ki smo navajeni prisotnosti in vpetosti teh gospodarskih velikanov v vsakdanjik našega mesta, morda temu podatku ne bi posvečali prevelike pozornosti. Vseeno pa je pogled na tabelo zanimiv zaradi nekaterih drugih primerjav.

Noben drug slovenski kraj nima več kot enega predstavnika v prvi deseterici (Novo mesto pa kar tri, kot sem uvodoma poudaril). Po prvi deseterici se Novo mesto nekaj časa ne pojavlja (do 79. mesta), ima pa na koncu lestvice spet lepo zastopstvo, tako da v celotni stoterici nastopa 6-krat (poleg naštetih še: 79. Ursa Slovenija, 93. TPV, 99. Arsed). Omenjeni podatki kažejo, da lahko brez dvoma govorimo o Novem mestu kot gospodarsko močni regiji, ki je vpeta v današnje globalno gospodarstvo. Lahko bi vnovič poudaril že večkrat slišano zgodbo, da Novo mesto sicer ima gospodarske velikane (v evropskih merilih srednje velika podjetja), vendar ima zato manj srednjih in malih podjetij, kar pa lahko pomeni večjo ranljivost v primeru neželenih tržnih sprememb. V nadaljevanju želim bolj usmeriti pozornost na nek drug poudarek.

Med kampanijo pred jesenskimi volitvami je bilo večkrat, ne samo v Novem mestu, slišati, da je cilj taka razvojna dinamika kot jo imata Celje in Koper. Pa se vrnimo na lestvico Top 100 slovenskih izvoznikov. Celje se pojavi na lestvici 5-krat, prvič pa šele na 28. mestu, ki ga zaseda Cinkarna Celje. Še slabši je Koper, ki se pojavi zgolj 2-krat, in sicer ima najvišje uvr-

ščeno podjetje, Luko Koper, na 35. mestu. Če bi merili torej zgolj gospodarske kazalce (ne samo med velikimi izvozniki, tudi v drugih kategorijah gospodarske razvitosti je Novo mesto pred Celjem in Koprom), se Novemu mestu ne bi bilo treba primerjati z nikomer. Morda zgolj z Ljubljano, ki ima zaradi dejstva, da je prestolnica, že zagotovljeno monopolno prednost, ki je še tako dobri gospodarski velikan ne morejo izničiti. Toda primerjavo s Celjem in Koprom v predvolilni kampanji smo vsi razumeli in nihče ji ni oporekal.

Omenjeni mestni občini zaznamuje nekaj drugega. Obe sta se v zadnjih letih razvili v izrazito razvojno naravnani okolji. Kar se kaže v širokem spektru infrastrukturnih, visokošolskih in raziskovalnih projektih. To pa so temelji, ki bodo po mojem prepričanju nekoč pripeljali tudi do točke, ko se bodo razmerja v gospodarski razvitosti lahko spremenila.

Ko je leta 2006 predsednik uprave in generalni direktor Krke Jože Colarič povabil vodstvo Mestne občine Novo mesto (župana in svetnike) na obisk podjetja, ta ni izzvenel zgolj kot vljudnostno povabilo na predstavitev nove vodstvene ekipe, temveč je bila občinska stran priča zelo jasno izraženi poslovni viziji, strategiji in posameznim ključnim razvojnim ciljem, ki so pomembni tudi za Novo mesto. Krka je predstavila nekaj konkretnih pričakovanj na področju prometne infrastrukture, vendar je bilo sporočilo jasno: »Krka je novomeško podjetje in glavni razvojni projekti bodo v naslednjih letih povezani z vlaganji prav v tem mestu«. To je bilo izrečeno, kar pa je tudi brez izreka jasno, je dejstvo, da bo mestna oblast od take lokalpatriotske poslovne strategije zgolj pridobivala (delež od davkov, dotacije kulturi in športu itd.), ni pa nadaljnji gospodarski uspeh Krke v ničemer odvisen od dobrega dela občinskega vodstva. Vsaj

kratkoročno ne.

Predstavljamo si obratno situacijo. Župan povabi ključne predstavnike novomeškega gospodarstva. Kaj jim lahko predstavi? Zadnje volitve so prinesle velik spekter obljub, tudi iz ust tistih, ki so bili izvoljeni. Toda, na žalost smo volilci slabši nadzorniki kot lastniki kapitalskih deležev v podjetjih. Zelo težko bomo videli, da bi neki direktor ob začetku mandata nanizal cel kup »obljub« in dočakal svoj konec mandata brez njihove uresničitve. Marsikateri politik pa je za neuresničitev obljub nagrajen z novim mandatom. Kaj torej manjka povprečni občinski politiki (kamor lahko štejejo tudi novomeško)? Poleg postavljenih smernic razvoja in seznama »želja« tudi konkreten akcijski načrt. To si seveda želim kot občan, enako pa si zasluži tudi gospodarstvo, ki deluje v naši občini. Večina realizacije občinskih razvojnih projektov je bolj odvisna od spleta okoliščin (pozitivnih ali negativnih), kot pa aktivnega upravljanja tveganj pri izvajanju. Kako si lahko drugače predstavljamo, da nas za večino najpomembnejših infrastrukturnih projektov priganjajo iz Ljubljane, da ne bomo zamudili vseh rokov in posledično pomembnih sofinanciranj. Naj omenim samo dva primera.

Tretja os je pomemben nacionalni projekt, ki je del širše evropske zgodbe. Na srečo trenutno ni nobene alternative, da bi se omenjeni projekt izognil Novemu mestu. Kaj so cilji omenjene prometne infrastrukture v ostalih razvojnih vidikih Novega mesta, pa nimamo pojma. Vse, kar zna Novo mesto povedati na to temo, je, da naj se za omenjeni projekt izkoristi že pripravljene koridor vzhodne ali zahodne obvoznice. In tako bo ob srečni okoliščini narejena še ena ključica. Drugi primer je regionalna čistilna naprava. V 4 letih (glede na evropske predpise pa več kot 6 let) nismo uspeli določiti dolgoročne strateške lo-

kacije. Samo lokacije, kajti 90 % sredstev investicije bosta dali EU in država! Zadnje minuto smo potem potrdili nadgradnjo obstoječe čistilne naprave, ki ne bo regionalna in je sredi urbanega področja.

In če se nam taki primeri dogajajo na ključnih prometnih, komunalnih in ekoloških področjih, kako bodo izvedene šele manjše zastavljene naloge. Morda sicer bolje, ker ne zahtevajo toliko strateškega načrtovanja in usklajevanja. Vendar brez dobrega širšega okvira oz. okolja tudi druga, manj pomembna področja ne morejo napredovati. In tu se vrnimo k gospodarstvu. Današnje odlično stanje je posledica pravih strateških odločitev izpred več desetletij, ko so vizionarji, kot sta bila Andrijanič in Levičnik, postavljali velike zgodbe skoraj iz nič. Njuni nasledniki so znali pravilno opredeliti nove strategije glede na vsakokratne okoliščine. Zato so za današnje stanje v veliki meri poleg današnjih izvajalcev zaslužni prav nekdanji strategji. In prav današnja uresničitve »strategije« na ravni lokalne skupnosti je tista, ki bo pomembno podprla ali zavrila prihodnji razvoj gospodarstva v Novem mestu. Prometna, komunalna in energetska infrastruktura so temeljni pogoji za globalno uspešno poslovanje. Poleg tega pa ni nepomembno, kdo bo pripravljen delati v tem okolju. Predvsem tisti, ki bodo tudi svoje bivanje videli v Novem mestu. To pa je že spet lahko nova tema, ki odpira številna področja, med drugim tudi visoko šolstvo in raziskovalno dejavnost. Vsekakor ima danes Novo mesto srečo, da gosti gospodarstvo, ki ljubi to mesto. Sreča pa se lahko tudi spremeni, zato naj odgovorni dobro razmislijo, kaj bodo storili, da bo vsak ob omembi Novega mesta pomislil na mesto, ki ljubi gospodarstvo.

Infotehna sodeluje v evropskem projektu

Novomeško podjetje Infotehna sodeluje v projektu evropske komisije Izkušnje v podjetjih, v okviru katere se uradniki generalnega direktorata evropske komisije seznanjajo z delom v malih in srednje velikih podjetjih v evropski uniji. Uradnica evropske komisije je v ta namen od 22. do 26. januarja 2007 obiskala Infotehno.

Infotehna se je po besedah direktorja Čeda Jakovljeviča prijavila na razpis zaradi tega, da dobijo informacije o tem, kakšni so pogledi evropske komisije na podjetništvo, in da prenesejo evropskim politikom svoje poglede.

Ena izmed osrednjih nalog Generalnega direktorata za industrijo in podjetništvo je promoviranje konkurenčnosti malih in srednje velikih podjetij, ki predstavljajo 99 odstotkov vseh podjetij v evropski uniji. Da bi evropski uradniki razumeli in učinkovito zadovoljili pričakovanja evropskih podjetij, morajo poznati njihove posebnosti in potrebe. Pobuda Izkušnje v podjetjih jim to omogoča na zelo konkreten način – s praktičnim delom in spoznavanjem razmer na terenu, kar bodo lahko uporabili pri oblikovanju politik in instrumentov, namenjenih malih in srednje velikih podjetij. (Uroš Lubej, Boštjan Volk)

Zupan odstopil z mesta predsednika uprave Tilie

Nadzorni svet novomeške Tilie je sprejel odstopno izjavo Adolfa Zupana, dosedanjega predsednika uprave. Adolf Zupan je odstopno izjavo pojasnil s spremembami v skupini Pozavarovalnica Sava, ki vplivajo na način upravljanja odvisnih družb. Zupan je Tilio vodil do konca leta, mandat pa bi mu potekal septembra 2007. Z novim letom je vodenje Tilie prevzel Primož Močivnik, sicer dosednji član uprave. (Uroš Lubej, foto Boštjan Volk)

Krka zadovoljna s sabo

Uprava Krke je na novinarski konferenci predstavila ocenjene nerevidirane poslovne rezultate družbe Krka za leto 2006, ki jih je na včerajšnji seji obravnaval in kot izredno dobre ocenil tudi nadzorni svet družbe. Po besedah predsednika uprave Jožeta Colariča so v delniški družbi, ki v začetku letošnjega leta beleži dodatne rasti cene delnice, prodali za 586,1 milijona EUR (140,5 milijarde SIT) izdelkov in storitev, kar je za 20 odstotkov več kot v letu 2005. Doseženi čisti dobiček družbe v višini 113,0 milijonov EUR (27,1 milijarde SIT) je za 21 odstotkov večji kot leto prej. Prodaja skupine Krka je prav tako večja za 20 odstotkov in znaša 667,4 milijona EUR (160,0 milijard SIT), čisti dobiček pa po prvih ocenah ne bo bistveno odstopal od dobička družbe. Poslovni izid skupine Krka bo objavljen v začetku marca. (Uroš Lubej)

Adria Mobil darovala v humanitarne namene

Ob zaključku humanitarne akcije, ki je potekala od februarja do decembra 2006, so v Adrii Mobil ob zaključku leta sklenili, da zbrana sredstva v višini 2500 evrov podarijo Društvu paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja. 8. januarja 2007 je na sedežu Društva potekala svečana predaja čeka, ki ga je generalna direktorica Adrie Mobil Sonja Gole predala predsedniku Društva paraplegikov Jožetu Okornu.

Februarja 2006 je Stanislav Lukšič-Luka v Adrii Mobil predstavil svojo knjigo z naslovom Moja zgodba je Adria. V knjigi je opisal razvoj podjetja, ki se je začel v sredini šestdesetih let prejšnjega stoletja, pomembne in prelomne dogodke, ki so zaznamovali podjetje, ter glavne akterje, ki so se zapisali v zgodovino Adriine zgodbe.

Predstavitve knjige je hkrati pomenila začetek humanitarne akcije, s katero so v podjetju želeli pomagati eni od ustanov v lokalni skupnosti, saj, kot pravijo, "v Adrii Mobil želijo aktivno sodelovati in ohranjati družbeno odgovornost, ki jo čutijo do lokalnega okolja." Društvo bo zbrana sredstva porabilo za izvajanje posebnih socialnih programov za paraplegike (prevozi in pomoč pri nakupu tehničnih pripomočkov) in dokončanje opreme v stanovanju, ki je namenjeno začasnemu bivanju njihovih članov. (Uroš Lubej)

Malicija, vonj, ki ne osvaja!

Damijan Šinigoj

Ako pa kdaj zavohate koga, ki se je utopil v maliciji, vanj nikar ne vrzite čevlja!

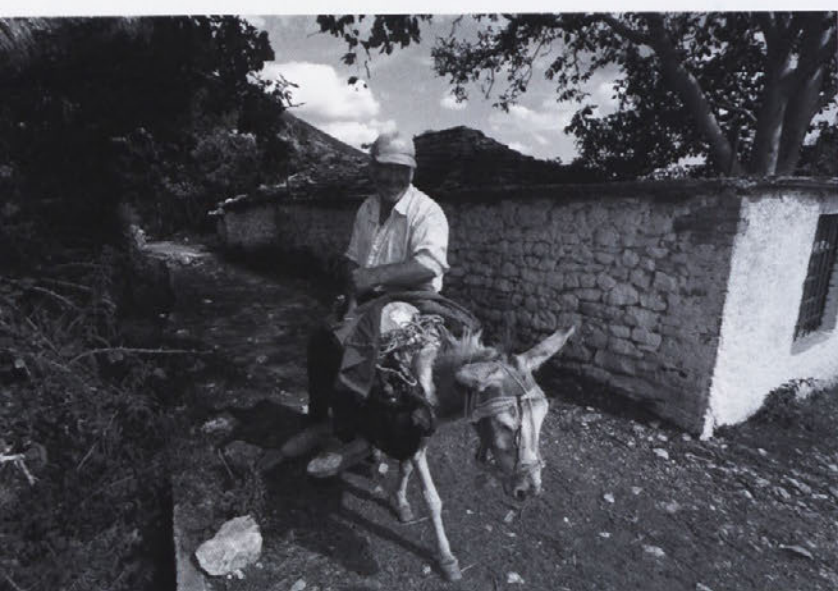

Eden od vzrokov, da sem skoraj povsem nehal gledati televizijo, so tudi reklame. Z nekaj redkimi izjemami so namreč tako zelo zelo bebave, da se ob vsakem reklamnem bloku prav zbijam za svoje zdravje, ker mi pritisk dvigne do neba. Ne razumem ljudi, ki zmečejo ogromne denarje za televizijsko minutažo, za vsebino jim pa povsem dol visi. Halo? Nekaj časa je bila zelo vsiljiva reklama za tuno, bebava do nezavesti. Ne poznam sicer razloga za takšno idiotsko reklamo, domnevam pa, da ima kaj opraviti s psihologijo. Kakor, naredimo bebavo reklamo, res bebavo, potem pa jo ponavljajmo do nezavesti, za televizijsko minutažo dajmo nekaj milijonov evrov, ljudje se bodo razburjali, a se jim bo tako zapičila v podzavest, da bodo v supermarketu to konzervo z našo tunino kupili, kljub temu da je nimajo na nakupovalnem spisku. To bi bilo vsaj smiselno, če je res, pa ne vem, bi bilo treba vprašati kakšnega psihologa. Za tistega, ki na tv Slovenija financira reklamo za deodorant malizia, pa predlagam vsaj psihiatra. Res. Namreč, imamo moškega, ki se po prhanju želi nadišaviti z malizio (čeprav v tem kontekstu s težavo uporabim besedo »nadišaviti«, ker ta poceni kemija zame pač ni dišava!), ker je nima, se odpravi v nočni klub (ali kaj za vraga je tisti prostor, tako obupno zastarel, da se mi kar milo stori) kar brez nje. K njemu pristopi neka blondinka, opravljena kot v filmu Nori Max iz prejšnjega tisočletja, in ko zavoha, da na njem ni napršene tiste poceni kemije, vanj vrže čevlj in zavpije: »A ne uporabljaš malicije? Kakšen moški pa si?!« Pravzaprav niti ne zavpije, tekst bere moški v ozadiju, bere pa ga, kakor da bere osmrtnice. Grozljivo! Najprej, zastarel film, verjetno jim je zmanjkalo denarja, da bi ga po nekaj letih posneli še enkrat s sodobno kostumografijo, drugič, blondinka, ki vrže čevlj v človeka, ki je ravnokar prišel spod prhe, je res blondinka. Halo!? Ko sem odhajal služiti vojsko desetletja nazaj, se še nisem bril. In sem kot vsak povprečen Jugoslovan zavil v trafiko(!) po brivnik in kolonjsko vodo. Trafikantka mi je prodala britvico za nekajkratno uporabo in neko kemijo v plastični posodici. Ali je bil Brion (no, vsaj ime je bilo izvirno!) ali pa Črna mačka. Ko sem se prvič napacal s tistim po licih, sem seveda nemudoma ugotovil, da tako smrdeti, kakor je smrdela velika večina vojakov, pač nočem, in sem uporabljal le milo in vodo. In to toplo priporočam tudi vsem ostalim. Voda je zakon, dišava, če že, pa naj ne bo uniformirana. Ako pa kdaj zavohate koga, ki se je utopil v maliciji, vanj nikar ne vrzite čevlja! Če že ne boste odšli domov bos, obstaja velika verjetnost, da se bo tudi čevlj navzel tiste dišave in boste imeli velike težave, preden se je znebite ...

P.S. Koliko zadeva stane ne vem, ker je nisem kupil, pa ne zato, ker Parkov proračun ne bi prenesel stroška nakupa, le bal sem se, da bi me kdo videl s to zadevo v nakupovalnem vozičku!

Iztok Bončina
Albanija

Resnična zgodovina Slovenije (Narod z najdaljšo zgodovino v srednjeevropskem prostoru V.)

Slovenec, osti jarej!

Alekselj Metelko

Osti jarej! Ostani zdrav, mlad!

Končno smo prišli do spektakularnega odkritja Mateja Bora. In kaj je tako spektakularnega v tem, kar odkril? Uspelo mu je nekaj, kar ni doslej še nobenemu venetologu, namreč, s pomočjo slovenščine in ostalih slovanskih jezikov je odkril slovnična pravila venetščine, ki v bistvu odgovarjajo slovenski slovnici. Odkril je celo poglavje venetske gramatike, ki nesporno dokazuje, da ima slovenščina korenine v venetščini. Gre za t. i. Atestinske tablice, ki so dobile ime po mestu, kjer so jih našli (Este, ki leži jugozahodno od Padove v Italiji, včasih imenovan Ateste). Kot bomo videli, se imamo Boru zahvaliti tudi za mnoge ostale rešene probleme, ki so venetologom povzročali glavobole.

Anagrami in palindromi

Kot že omenjeno, je Bor razrešil številne venetske napise in v njih našel celo anagrame in palindrome, ki pričajo, kako pretkani so bili naši davni predniki. Anagrame so uporabljali, ker so dali napisu večjo magično moč, ker so imeli dvojen pomen in bili tako skrivnostnejši. Le taki napisi so imeli moč nad hudimi duhovi. V DAN DONASTO ... REJTJAI (v dan (dar) donašam ... Rejtiji) je mogoče brati tudi kot VDAN DO NAS TO...REI TI JAJ (vdet ob nas tu v raj ti pojdi). Rejtijai je božanstvo v Rejtiji, vdet pa pomeni vloženi v grob. Podrobnih razlag tega in ostalih napisov, ki jih je podal Bor, na tem mestu ne bom povzemal, saj bi presegle namen pisanja.

Veneti so poznali tudi dosti zahtevnejšo obliko, namreč palindrom, torej besedo, stavek ali verz, ki ima, če ga beremo naprej ali nazaj, isti ali drugačen pomen. Na neki atestinski žari je napis UKONAHAL K NOS (ukončal ki nas), ki ga lahko beremo tudi nazaj SON K LAHAN OKU (sen da lahan oku). Razumljivejši prevod bi se glasil: Ti, ki si nas ukončal, daj, da bo sen očesu lahak. Beremo lahko pa tudi kot UKONA HAL K NOS (ukonča smrt ko nas), in če temu dodamo anagram v obratno smer (daj da bo sen očesu lahak) vidimo, da imamo v enem napisu smiselni palindrom, poleg tega pa še anagram. Nekateri napisi nakazujejo, da je Slovenec rad veseljačil že v pradavnini: DAR O TLA (dar od tal) in nazaj AL TO RAD (ol ta rad). Še danes za vinskega bratca pravimo, da ga rad.

Globoki venetski napisi

Kot je to vidno iz naslednjega napisa na nekem vrčku, pa kaže, da so se zavedali problema veseljačenja: VO TO KLUTIARI ZVJAH STO (v tej čutari je zdrav sto). Kako globoke misli so imeli, nam razkrije naslednji napis na atestinski žari: V ŪGON TAJ, O, STINÁJ (v ogenj ta, o, iztli), V OUGON TAJ TOT I ONAJ (v ogenj mora sleherni (ta in oni)). Ali pa tale: V OUGON TAJ VUGISON JAJ (v ogenj ta ugašeni naj gredo), BRIGDINAJ JEGO (brige njegove). Kot vemo, ima še danes beseda ugašati v slovenščini in ostalih slovanskih jezikih preneseni pomen - umirati. Ogenj pa že iz pradavnine ni bil le ogenj, temveč tudi božanstvo. Na tem mestu velja opozoriti, da so venetologi bili prepričani, da so napisi na žarah imena, kot je to na večini etruških in kasnejših rimskih. Kot pa je dokazal Bor, temu ni tako. Res se imena pojavljajo na mlajših napisih, ki so nastali pod vplivom romanizacije, vendar pa tudi takrat venetska izročila niso povsem zamrla. Kako pretkano so izražali svoje mnenje o rimskih zavojevalcih, nam morda priča naslednji napis: KANTA RUMANNA DONASTO REJTIAN (pokapivši Romana žrtvujem jaz Rejtijan). Opazimo, da je pri besedi Rumanna en n odveč, ali pa tudi ne, namreč če besedo razdelimo na dva dela, dobimo naslednje: KANTA RUMAN NA DONASTO REJTIAN, ki pričara popolnoma drugačen pomen

(pokopavajoč Romane, Rejtijan ne žrtvuje (bogovom)). Je v tem napisu tudi namig, da so Veneti imenovali sami sebe tudi Rejtijani, v odnosu do drugim pa Sloveni, kot že vemo.

Na nekem piramidastem nagrobniku je napis: JEGO RAJTEVIOJ LOR (njega viteštva, »voditeljstva«, žara), katerega anagram nam da še drugi pomen: JEGO RAI TE VIJOJ LOR (njega k raju tedaj zavij duša). Venetologom je izjemno uganko predstavljal napis na neki bronasti skodelici, toda nam, ki izhajamo iz praslovenskih in praslovanskih izhodišč, je napis razumljiv brez velikega truda: ALKOMNO METL ONŠI KO SENO GENE SVIL KE NIZ HOR VIONTJE DO NAS AN (Lakomno je (po)metel vase, ki je sčm gnaje zavil, ko je niz gor potujoč do nas on (prišel)). Ob venetskih cestah pa so stali kamni, ki so popotnika opozarjali, svetovali in mu želeli srečno pot še naprej.

Abakadabra

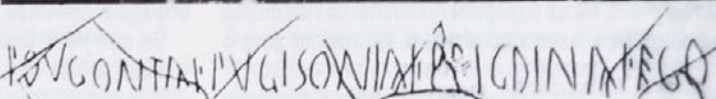
V vseh evropskih jezikih znana magična beseda ABRAKADABRA je, kot vse kaže, venetskega izvora. Kakor piše v slovarju tujk, gre za kabalistično besedo brez pomena, za skrivnost, lepo zvoneč nesmisel. Bor se malo za šalo malo za res sprašuje, ali je bilo vedno tako in ali gre za eno samo besedo. Besedo je obravnaval kot venetski palindrom in prišel do naslednjih zaključkov: A BRAČA DABRA (pri vraču dobrem), ARBA DA ČARBA (izruje da črva). Smiselnost potrjuje tako jezikovna analiza, ki jo je podal, kot tudi to, da je črv še danes sinonim za bolezen.

Zanimiva pa je tudi slovenska ljudska glasba, ki ima tako kot legende izredno stare korenine. Nekatero slovenske pesmi imajo svojevrsten ritem, ki ga razen Slovencev, Srbov ali Lužiških Srbov in deloma Rusov ne pozna noben drugi slovanski narod. Najmočnejše področje tega ritma je na slovenskem zahodu, v dolini Režiji, ohranjen pa je tudi v obrednem plesu pod lipo na koroški Zili. Na veliko presenečenje pa ga najdemo razširjenega po vsej Franciji. Kot vidimo, čaka nadobudne raziskovalce še veliko, veliko dela, da bomo končno bili seznanjeni s stvarno slovensko zgodovino.

Ali lahko kdo po vsem tem trdi, da so jezikovne sorodnosti naključne? Zelo težko. Tudi ni več dvom o tem, da so bili Veneti Slovani in da smo Slovenci potomci Venetov ter smo tu že od predrimskega časa. Atestinske tablice in ostali dokazi to nesporno dokazujejo. Za konec še k besedni zvezi, ki jo že dobro poznamo - OSTI JAREJ. Najbrž ste se že večkrat spraševali, kaj naj bi to pomenilo. Gre za napis na bronasti situli, ki so jo našli v Škocjanu na Krasu leta 1911 in pomeni Ostani zdrav, mlad!

Atestinska tablica, s katere je Boru uspelo dešifrirati oblike in izpeljanke glagola *jekat* (Vir slik: Matej Bor, Veneti, naši davni predniki).

V ogenj ta ugašeni naj gredo, brige njegove.

Drugačnost

Denis Pucelj, foto Boštjan Pucelj

A ko smo končno starejši, hočemo izgledati mlajši. A nikoli ne izgubimo želje po tem, da smo drugačni.

Na klopi pred najljubšim lokalnim lokalom zagledam brezdomca. Oblečen v raztrgane hlače, razcapan pulover in plašč, prekrit z blatom, si je prižgal cigareto in srknil požirek vina. Nekateri pomislijo, da je brezdomec ubogi revež, ki se mora bojevati za svoje življenje. Drugi si pa ob pogledu nanj mislijo, da je to človek, ki po svoje uživa življenje. Brezdomec me je pogledal in se nasmehnil. A kaj ta njegov nasmeh pomeni? Mogoče mi je prebral misli in mi je v tem nasmehu dal svoj odgovor. Da, drugačen je in imel je nesrečno življenje, sicer ne bi tukaj zdaj sedel na klopi. Seveda se moramo potruditi, da ne postanemo brezdomci, da uspemo v tem našem malem življenju in, posledično, se prilagodimo delovanju družbe in postanemo del nje.

A vendar, a je bolje biti del večine ali biti izjema in izstopati? Toda, takoj ko začneš izstopati, postaneta možni dve poti: lahko ti sledijo ali pa te izobčijo. Tveganje je ogromno, nagrade in kazni pa nimajo meja. Eni so ovce, nekateri so voditelji. A kdo je pripravljen biti voditelj? Preveč se bojimo posledic. Ljudje dobro vemo, da je vse minljivo, a vendar, zakaj ne naredimo logične povezave in ugotovimo, da so tudi posledice minljive. Veliko ljudi je strah reči, kar hočejo. Zato tudi ne dobijo tistega, kar hočejo.

Kakšne so posledice, če se oblačimo drugače kot večina mladih?

Saj bit pubertete je vendar biti drugačen, biti takšen, da si te drugi zapomnijo, in čeprav naj bi se po zunanosti razlikoval od njih, si še vedno po notranjosti jim skluden. A delaš to zavestno ali podzavestno; to je odvisno od tebe. Mladostnika poganja želja po rasti, tako osebnostno kot v centimetrih. Prvi nesmisel, ki se nam pojavi v odrasčanju, je neverjetna želja po tem, da najstnik zgleda starejši. A ko smo končno starejši, hočemo izgledati mlajši. A nikoli ne izgubimo želje po tem, da smo drugačni. Vsaj navzven, če že ne navznoter.

Če želimo biti drugačni le navzven, a nismo zaradi tega plehki? Oziroma če nas družba klasificira kot drugačne samo na podlagi tega, kako smo oblečeni, kaj nam to pove o moderni družbi?

Ali kos oblačila definira človeka? In če nimamo najnovejšega puloverja s podpisom slavne oblikovalke ali pa nesmiselne torbice, ki je črne barve, a vendar jo krasi napis

»pink bag«; a mogoče kaj zamujamo? Družba vendar po nobenih logičnih in etičnih zakonih ne bi smela izločevati ljudi zaradi drugačnosti. A to se dogaja in je del vsakdana. Dela se pritisk na posameznika, ki je del skupine. Skupina naj bi uravnavala njegovo delovanje. Če se posameznik odloči delovati drugače kot skupina, je izločen in postane del druge skupine. V glavi se mi poraja vprašanje; ali je v današnjem svetu sploh možno, da obstaja neki posameznik, ki res ne spada v nobeno skupino? Drugačnost potemtakem sploh ni možna. Te skupine so resda redke in imajo manj pripadnikov, a vendar niso sami.

Zdi se, kot da je naša družba preveč plehka, da bi se sploh ozirala na drugačnost, povezano z notranjostjo. Ampak v svoji notranjosti najdemo razloge za spremembe družbe. Mi predstavimo, kaj leži v naši notranjosti, in če dovolj dobro argumentiramo, podpremo to našo razlago, nam začenejo ljudje slediti. Ljudje začnejo govoriti, da so tolerantni do drugačnosti. To pomeni, da nekoga toleriraš oz. zadržiš svoje mnenje za sebe, dovoliš tako drugačnost.

Tolerantnost je največja bedarija današnjega časa. Čeprav ne govorimo nič proti drugačnosti, imamo svoje mnenje, ki je proti temu. Tolerantnost je zame prikrito sovraštvo. Spominja me na hladno vojno; čeprav ne pride do spopadov, je ozračje še vedno naelektreno in ostro. In vse prej kot pa prijetno in toplo. Vse tiščimo v sebi in naenkrat izbruhne iz nas. In ko izbruhne, so posledice hude.

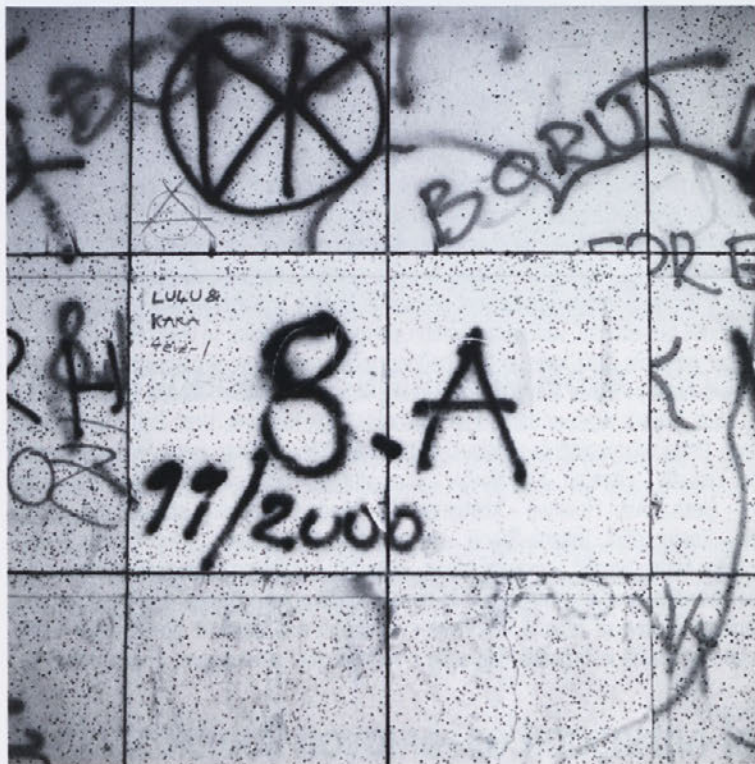
Kako daleč si upamo, da smo drugačni? In kar je najpomembneje; ali je sploh vredno, da smo drugačni? Z vidika, da ne lažemo sebi, je odgovor seveda da. Mogoče celo spremenimo celotno strukturo družbe. Ne pozabimo vendar Hitlerja, ki je svoje mnenje vsilil vsem in naenkrat je bilo par milijonov mrtvih. Drugačnost nosi s sabo svojo težo; pogledimo njene pozitivne in slabe strani in pogledimo, kaj nam ta drugačnost prinaša dobrega k delovanju družbe, tako kot pravi Durkheim. Saj družba smo vendar mi.

Šel sem mimo brezdomca in mu dal par centov, saj ima tudi brezdomec koristno vlogo v družbi; le kdo drug pa bo pridno pospravljaj prazne steklenice vina na ulicah.

In le kdo ve, kako bo moderna družba čez 100 let sprejemala drugačnost. A dam roko v ogenj, da ne z odprtimi rokami.

Znosen

Nejc Gazvoda, foto Boštjan Pucelj

Na Net TV sem ujel izbor za lepo sosedo. Ker se čutim dolžnega, da spremljam slovensko TV produkcijo (in ker so globoki dekolteji in lepo oblikovane zadnje plati v mojem življenju redkejše kot plošča slovenskega izvajalca na omari Zorana Jankoviča), sem tako nekaj minut pred televizijo krvavel iz oči. In ugotovil, da so naše lepe sosede vse po vrsti – prijazne, simpatične in trmaste (tista iz Grosupljega se je v eni sapi označila kot trmasto in neodločno, s čimer je dokazala, da obvlada slogovno figuro duhovitega nesmisla). Vsaka od lepih sosed se je namreč označila vsaj za simpatično in samozavestno, če ne že za prijazno ali trmasto oziroma komunikativno. Tista iz Kamnika je rekla, da je po horoskopu levinja in s tem zaključila svoj opis, ker je že to dovolj za popoln opis njenega karakterja. Vse skupaj me je po nekaj minutah začelo blazno zabavati. Odkril sem najbolj precenjene lastnosti Slovencev – smo simpatični, samozavestni in komunikativni. Seveda, spet prehitro sklepanje. Samo – naredite test. Vprašajte kakšnega znanca (če je mlad, je to še posebej zabavno), kaj se mu zdijo njegove pozitivne lastnosti. Grem staviti, da bo vsaj kakšna od teh »miss« lastnosti prišla na plan. In tako se je zgodilo, da so drugače čisto lepe lastnosti človeka zgubile svoj pomen. Kajti ni vsak simpatičen. In komunikativen. In prijazen. Ogromno ljudi je hudobnih butljev, ki z vsakim atomom svojega telesa vzbujajo odpor. V čem je torej trik? Preprosto – te lastnosti so najlažje. Elementarne. Tako zelo preproste. Če si namreč mladenka, ki ji finale za lepo sosedo pomeni vrhunec njenega življenja, potem boljših lastnosti namreč nimaš, pa če jih iščeš z lučjo pri belem dnevu. Trik je v tem, da ženskam, ki kažejo dekolteje in migajo z ritjo, te lastnosti najlažje pripišeš. Če je lepotica v družbi še tako odvrtna, butasta, neprijazna – gotovo se bo našel kak tip, ki mu bo simpatična in prijazna iz čisto preprostega razloga – rad bi ji zlezal v hlačke. In tako pridemo spet na tisto sveto resnico, ki gre takole: si tak, kakršnega te vidijo drugi. Hkrati pa je na pladnju takoj nova »parola« – važno je, da se dobro počutiš v svoji koži in se ne oziraš na druge. Oh, stereotipi, srce mi vtrepeta od sreče, da obstajate.

Najbrž vam je že postalo jasno, da nekako nimate izbire – če se sebi zdite simpatični in prijetni, ni važno, za kakšnega vas imajo drugi. Če ste drugim simpatični in prijetni, sami sebi pa se zdite ravno nasprotno, tudi to ni problema, saj mnenje večine šteje. In

In smo v začaranem krogu, kjer simpatičnost in prijaznost vedno priploveta na gladino, kot truplo.

smo v začaranem krogu, kjer simpatičnost in prijaznost vedno priploveta na gladino, kot truplo. Ni namreč bolj preproste lastnosti, da si jo pripišeš oziroma da jo pripišeš drugim. Spomnim se, ko smo pisali neke dobre želje na liste za sošolce v srednji (prej pa tudi osnovni) šoli. Idejo je dal moj osnovnošolski razrednik Branko Šuster in je tako kot vsi ostali njegovi pedagoški prijemi na nadpovprečnem in zapomljivem nivoju: na list papirja vsak sošolec o vsakem napiše kakšno pozitivno lastnost. Še vedno imam ta list obešen na steni, čeprav nisem ravno sentimentalen tip. Pa gremo preštet, kolikokrat sem simpatičen: enkrat. Dobro, pretežka beseda za osnovno šolo. Kaj pa prijazen? Dvakrat. Zabaven? Štirikrat. Rad pomagam? Trikrat. Pameten? Štirikrat. Ena lastnost o meni govori tudi o tem, da nič ne vzamem zares, če me kdo zafrkava. Glede na zatrte travme, ki jih nosim sabo iz osnovne šole, bi prej rekel, da moja pijanska agresija izbira prav iz hodnikov OŠ Grm. Samo je pa lepo refrazirano, a ne? Zmaga pa zadnja vrstica, ki pravi sledeče – Ima veliko dobrih lastnosti. Torej prištejte plus ena k simpatičnosti, prijaznosti in pripravljenosti pomagati.

Branko Šuster je imel vedno najlepše namene. Iz podivjane kopice prepotentnih komaj najstnikov je znal izvabiti čuda stvari, med drugim tudi te listke, za katere bi stavil, da jih večina mojih sošolcev še vedno ima. In prav je tako. Morda res komu pomagajo, ko je v krizi in jih po toliko letih prebere. Žal pa bi morali narediti ravno obratno – napisati bi morali vse lastnosti. To je seveda v neskladju z namenom tega lista – vprašanje je, če bi si ga sploh kdo shranil. In Šuster je rekel, da o vsakem laže povemo slabe stvari kot dobre. Tu pa se ne strinjam. Če v nekom ne najdeš dobrih stvari, poveš slabe. In če bi kdo enkrat dobil list svojih slabih lastnosti, bi se prekleto zamislil. Vsaj jaz bi se. Kajti vsa simpatičnost in prijaznost sta huda potuha. Kaj ko bi raje o missicah rekli, da preprosto nimajo talentov? (In ne, Nina Osenar, to, da si podpovprečna pevka in da so tvoji joški v ameriškem Playboyu ne šteje, žal). Ali pa tistemu, ki se razglaša za prijaznega, da je preveč vsiljiv in zoprn? Ali pa o tistem, ki je komunikativen, da naj vsaj za minuto na dan zapre gobec? To je problem teh lastnosti – s sabo nosijo paletu podtonov, ki pa očitno v svetu, kjer bo samo ena lepa soseda in kjer je črnc, ki v filmu kadi cigareto, bad guy, res ne pridejo skozi. In ravno to, da smo tako »barviti«, nas dela človeške. Napake nas delajo zanimive. Slabe karakterne lastnosti nas naredijo vredne pogovarjanja. Se ne strinjate? Vsaj zase vem, da bi se stokrat raje pogovarjal s tečnim in nesramnim človekom, ki ima kaj povedati in je v življenju kaj dosegel, kot s simpatično in prijazno lepo sosedo, ki mi pred faco trese z joški. Dobre lastnosti ne naredijo človeka. Skupaj s slabimi pa smo to, kar smo. Preprosto – zanimivi.

In ne, Nina Osenar, tudi tvoj falseto smeh ne šteje za dobro lastnost. Vrni lento. Takoj.

PS: Naj izkoristim tale prostor še za zahvalo učitelju Šustru, zaradi katerega je proces šolske socializacije veliko bolj znosen. Ne simpatičen, prijazen, zabaven, lepši. Znosen. Morda se ne zdi pozitivna beseda, a v sebi nosi vse, kar potrebuje. Zato se bom od zdaj naprej poimenoval za znosnega. Lepa lastnost. Ali slaba? Naj presodi tisti, ki me pozna. Ah, kako se z zadnjim stavkom ujameš v lastno past...

NSK Garda obvarovala APT Vivat, crescat, floreat!

V sklopu premiere novomeškega gledališča so 22. decembra v čelnem krilu poslopja odprli APT fotogalerijo. Otvoritvena razstava NSK Garda, delo likovne skupine Irwin, po zasnovi zelo blizu umetniškim izhodiščem teatra, je na simbolni ravni delovala kot varuh projekta Anton Podbevšek Teatra. Prinesla je ne toliko tehnično izpilen, kot simbolno pomenski prikaz dobrega ducata fotografij vojakov različnih armad ob straži zastave izmišljene države NSK.

APT fotogalerija je naslednica na tem mestu v sedemdesetih letih delujoče galerije novomeškega Foto kino kluba. V prvi polovici osemdesetih se je na pobudo novomeških ljubiteljev fotografije zbrala skupina mladih fotografov in obudila njeno delovanje. Novomeški fotografi, najvidnejši med njimi Bojan Radovič, so z njo dosegli zavidljivo raven. Skupaj z beograjsko Happy New Art Gallery sta bili to edini foto galeriji v nekdanji skupni državi. Skozi galerijo so šli vsi pomembni jugoslovanski avtorji in nekateri tuji fotografi. Ko je prišla do stopnje, ko bi morala biti nadgrajena, se je konec osemdesetih oziroma v zgodnjih devetdesetih njena zgodba končala.

V sklopu gledališča APT kot vizualnega inštituta so jo vnovič obudili. Njen umetniški vodja je Bojan Radovič. Po njegovih besedah je »program delovanja galerije praktično končan. Pripravili bomo od šest do sedem raziskovalno zastavljenih razstav. Raziskovale bodo meje fotografije, medija, ki je v ustvarjalnosti zelo široko prisoten. Fotografija tudi ni več samo domena fotografov. V poletnem obdobju bomo v času Fotopuba priredili razstavo Toše Dabca, pokojnega zagrebškega fotografa. Razstava bo potekala ob petnajstletnici hrambe arhiva Toše Dabca v Novem mestu. Namreč, v času hrvaške vojne so zaradi varnosti njegov celoten zagrebški arhiv preselili k nam.

Kustodinja razstave NSK Garda je bila Marina Gržinić. Serija teh fotografij je bila prvič v celoti predstavljena v Galeriji Božidar Jakac v Kostanjevici, 15. - 16. septembra, kot del projekta Spot 2006, v organizaciji Bojana Radoviča - Hiše fotografije Novo mesto. Razstava v gledališki foto galeriji je bila na ogled do 20. januarja. (Rasto Božič)

Nova predstava v APT

V petek, 26. marca, je v Dvorani novomeške pomladi v Anton Podbevšek Teatru potekala druga premiera novomeškega gledališča. Intimni plesni spektakel SUN CITY je nastal v soprodukciji med novomeškim teatrom in Fičo baletom iz Ljubljane. Koreoograf predstave je Goran D. Bogdanovski.

Bogdanovski je o predstavi zapisal naslednje: "SUN CITY je vez med vsakdanjim življenjem in plesom, intimni plesni spektakel, celovečerna plesna uprizoritev za sedem plesalcev, ki s svojo različnostjo pokrivajo skoraj vse plesne zvrsti. Eno od izhodišč za razmišljanje je bila pozitivna literarna utopija iz 16. stoletja The City of the Sun italijanskega dominikanskega teologa, filozofa in pesnika Tommasa Campanelle. Prvi korak, ki nas je postavil v sončno mesto, pa iskanje skupnega jezika ter vprašanje, ali sta v taki postavitvi individualcev razumevanje in ljubezen sploh še možni? Razvili so se moški in ženski principi, zgodbe o ljudeh in o njihovih ekstremnih medčloveških odnosih ter tudi individualne izpovedi in kolektivna gibanja, v katerih se skozi ples manifestirajo različne spremembe energijskih in emocionalnih polj. Del glasbe v živo izvaja skupina Suns of Arqua (VB), ki pod vodstvom Michaela Wadade producira eno bolj eklektičnih in navdihujočih glasb danes."

V predstavi plešejo Dejan Srhoj, Magda Reiter, Željko Božič, Teja Reba, Kristina Aleksova, Sebastjan Starič in Jurij Konjar. Ponovitve predstave bodo še v marcu. (Uroš Lubej)

Novo mesto je stopilo med slovenske gledališke centre. Delovati je začel Anton Podbevšek Teater. Da je končno zaživel, kaže že njegova nočna zunanja podoba.

»Zahvaljujem se vsem kolegom, ki so sodelovali pri prvem projektu. S prvo potezo so prekrizali zemljo in zrak in s to gesto naredili Novo mesto za novo mesto slovenskega in evropskega gledališča,« je 21. decembra po prvi premieri Anton Podbevšek Teatra dejal njegov ravnatelj, umetniški vodja ter režiser uprizoritve Brechtovega dela Galileo Galilei Matjaž Berger. Nagovor je zaključil z besedami Williama Shakespearea: »O tem, kar veliki počnejo, mali blebetajo.«

Ob tem je posebej počastil predsednika uprave novomeškega podjetja Krka, ki je prispevalo sredstva za nakup lučnega parka in ozvočenja ter mu izročil samurajski meč. »V rokah imam samurajski meč. Da si samuraj, pomeni, da služiš nekomu, in vsem Novomeščanom se absolutno v absolutni veličini poklanjam. Moram pa reči, da obstaja mož, ki je v najbolj dramatičnih okoliščinah in v najbolj praznem mestu tabule rase prekrizal ta prostor in mu dal luč in zvok. Na tem mestu se mu klanjam, to je gospod Jože Colarič.«

Občinstvo si je uprizoritev ogledalo s sedišč na nekdanjem odru. Uro in petdeset minut dolga predstava je potekala na mestu nekdanjega parterja, za nastop je režiser izrabil tudi balkon in avlo. Prizorišča so med seboj povezana, nastopajoči prehajajo iz enega prostora v drugega. Novo uporabljeno prostor je dobil z izrabo svetlobe, senc in zvoka povsem nove razsežnosti. Tudi kamniti stebri, podporniki balkona, so vključeni v predstavo, ki je sicer potekala brez kulis in pod podpori pičilih rekvizitov. V glavni vlogi Galilea je prepričljivo nastopil Pavle Ravnohrib, ob njem: Katarina Stegnar, Mateja Rebolj, Alenka Avbar, Miha Brajnik, Gašper Jarni, Igor Štamulak, Rok Kunaver, Uroš Potočnik in Dejan Pevčević. Ostali nastopajoči in sodelavci so bili: Irena Yebuah Tiran - mezzosopran, Leticia Slapnik Yebuah - vibrafon, Jure Novak - dramaturgija, casting in asistenca režije, Peter Penko - glasba, Alan Hranitelj - kostumografija, Vlado G. Repnik - scenografija, Gregor Luštek - koreografija, Tatjana Stanič - lektoriranje, Jaka Šimenc - luč, Simon Žizek - zvok, Luka Mirjan Simšič - maska, Miran Šušteršič - tehnično svetovanje.

Med občinstvom prve premiere je bilo opaziti znane obraze dolenskega gospodarstva, nekdanjega in novega župana, občinske svetnike in tudi goste iz prestolnega mesta. Občinstvo je igralce in režiserja nagradilo z večminutnim ploskanjem. (Rasto Božič)

CTRL C - simbolna govornica konceptualizma

V »zimskem« nizu Simulakrovih razstav v Narodnem domu smo na predpraznični četrtek s prostorsko-elektronsko postavitvijo CTRL C dobili dober odmerek konceptualno umetnostnega pristopa, kakršnega v Novem mestu dotlej nismo bili deležni ne vajeni. Nova galerija prinaša nove zasnove in drugačne prikaze. Tokrat je ponudila le zamisli in osnutke, ozaveščala je občinstvo ter ga vzpodbujala k drugačnemu zaznavanju.

»Tako kot je bilo v 18. stoletju pomembno razumeti boga, moramo danes razumeti tehnologijo,« je bila ena izmed misli vodilnega spletnega umetnika, hackerja in pionirja tovrstnega ustvarjanja Vuka Čosića. Tokrat je v vlogi kustosa izbral štiri primere, ki se simbolno pomensko in v odsotnosti likovnega jezika dotikajo fenomena kopiranja, predvsem njegove uspešnosti v času digitalne tehnologije, ki je vsakega izmed nas naredila, zavedno ali nezavedno, za pirata in kršitelja avtorskih pravic.

Današnji s tehnologijo zaznamovani svet težko loči kopijo od izvornika, »razstava je namenjena razkazovanju relativno sveže, zadnjih deset let karakteristične metode digitalne umetnosti in zmožnosti kopiranja,« je še dejal.

Razstava, v kolikor jo lahko tako imenujemo, prej dogodek, katerega informacije razbiramo z računalniških zaslonov, prinaša zapis Čosićevega znanega projekta Documenta X Done iz 1997. Predstavljena je še serija kopij italijanske skupine 010010111010101.ORG, ameriška potegavščina Rtmak - The Yes Men, Gatt.org in podvig hrvaških aktivistov Gordana Karabogdana in Nikice Klobučarja - Enigma objekta. Večmedijska razstava je bila odprta do 15. januarja. (Rasto Božič)

Letos štiridnevno rajanje na Rock Otočcu

Letošnji Rock Otočec bo tokrat prvič potekal štiri dni. Začel se bo v četrtek, 5. julija, ko bo oder v celoti namenjen mladim skupinam, ki se bodo na festival uvrstile prek predizbornih natečajev.

Predizbori za četrtek dan bodo potekali v Sloveniji, na Hrvaškem, v Avstriji, Italiji in na Madžarskem. Rok za prijavo mladih glasbenih skupin je 15. februar, sporočajo organizatorji in opozarjajo, da so vstopnice že v prodaji. (Uroš Lubej, foto Gašper Gobec)

Tartini zaključil novomeško koncertno leto

Od ustanovitve pred tremi leti novomeški Komorni orkester Tartini redno pripravlja božično-novoletni koncert v Kulturnem centru Janeza Trdine. Zasedba, ustanovljena kot komornogodalni sestav, ki po potrebi programa skupino dopolnjuje s pihali in trobili, je na zadnji četrtek leta 2006 nastopila ob združenem mešanem pevskem zboru novomeške Orglarske šole in sv. Jakoba iz Vavte vasi. Pod dirigentskim in umetniškim vodstvom Aleša Makovca so zapeli tudi solisti: sopranistka Irena Yebuah Tiran, altistka Urška Damiš Burger, tenorist Aljaž Farasin in basist Zoran Potočan.

Skupaj so izvedli tri Mozartova dela: Simfonijo št. 40 v g - molu K 550, Krönungsmesse K 317 in Laudate dominum K 339. S tremi dodatki so v dobro napolnjeno dvorano vnesli tudi nekaj prazničnega vzdušja, zvezda večera je bila Irena Yebuah Tiran. Novomeško-topliški akademski slikar Jože Kumer je za nastop oder opremil s petimi olji, med njimi tudi z Mozartovim portretom.

Komorni orkester Tartini uspešno nadaljuje začrtano pot. Združuje dolenski ter širši komorno glasbeni potencial. Pri tem ne gre prezreti vloge organista, zborovodje, ravnatelja Orglarske šole patra Hugolina Satnerja Novo mesto in dirigenta Aleša Makovca, ki na Akademiji za glasbo v Ljubljani študira orkestralno dirigiranje, lani pa je končal študij sakralne glasbe. Makovac je tudi dobitnik študentske Prešernove nagrade Akademije za glasbo leta 2005.

Oba zbora, solisti in Komorni orkester Tartini so na povabilo italijanskega društva Clara Harmonia s sporedom Mozartovih del v soboto 27. januarja nastopili v baziliki toskanskega mesta Poggibonsi. V nedeljo dopoldne so koncertirali v sienski stolnici. »V Italijo smo se odpravili na povabilo toskanskega glasbenega društva Clara Harmonia. Gostovanje so podprli Mestna občina Novo mesto, Škofija Novo mesto, Javni sklad za kulturne dejavnosti RS Novo mesto, orkester Tartini je prispeval tudi nekaj lastnih sredstev,« je povedal Aleš Makovac. (Rasto Božič)

K O M E N T A R

Kulturno leto 2006 - ocena

Rasto Božič

... na koncu pa so le ugotovili, da se jim ponuja nova steza za parado bolj ali manj uspelih modnih umotvorov.

Ko skozi lažje dosežkov ocenjujemo minulo novomeško kulturno leto, je prva ocena odlična. V kulturnem pogledu je bilo lansko leto plodno in v marsičem prelomno. Prav gotovo po številu pridobitev. Spomladi je zavekala galerija sodobne umetnosti Simulaker, kljub finančnim težavam skozi leto nadaljevala z razstavišnim delom in v naše podeželsko gnezdo vnesla več novih spoznanj o umetnosti. Tudi Dolenjski muzej se je nekoliko prenovil in mestu z obnovljenim Jakčevim domom dal nove galerijske prostore. Za ravnanje z Jakčevo zapuščino je bil sicer grajan z nekaterih akademskih položajev, z vidika obiska in izrabe slabo obiskanega prostora pa je mesto obogatilo. Prav tako je mestno galerijsko ponudbo popestrila vnovična obuditev foto galerije v Anton Podbevšek Teater. Zadnja leta s Fotopubom utripajoča generacija bo s foto galerijo dobila novo raziskovalno točko in oprijem. Kaže, da mesto dobiva širše zastavljeno fotografsko politiko, ki bo združila dokumentarno snovanje Fotopuba in raziskovanje Radovičeve Hiše fotografije.

Vrh lanskih dosežkov pomenita tudi zagon in premiera Anton Podbevšek Teatra, katerega umetniška zasnova, naziv in zaščitni znak sta med za silo pomeščanjene podeželane vnesla veliko nemira, na koncu pa so le ugotovili, da se jim ponuja nova steza za parado bolj ali manj uspelih modnih umotvorov. Kakorkoli, gledališče vsaj ne bo samevalo in delilo usode večine novomeških kulturnih ustanov ter razstavišč.

Dogajalo se je tudi na likovnem področju. Vrh je ponudil 7. Bienale slovenske grafike, ki pa v izobraževalni, umetniško naglušni mestni srenji ni našel pravega odziva in se ni mogel pohvaliti z dobrim obiskom. Dvesto šestdeset let delovanja Gimnazije je bil primeren trenutek za razmislek o tem.

Tudi v drugih oblikah kulturne dejavnosti so ustvarjalci naleteli na mešan odziv. Založba Goga je obeležila petdeset knjižnih in dvajset glasbenih izdaj, pa se večina medijev, s tem ne merimo le lokalno, ni kaj prida odzvala.

Novomeško glasbeno prizorišče je v lanskem letu slovensko občestvo obdarilo z desetino glasbenih izdaj, nihajočih od svobodnih oblik jazza, do z etno motivi obogatene glasbe ter trdega in pop rocka. Dejavnosti so bili tudi pevski zbori, bilo je sicer nekaj spodrsrljavajev, in izvajalci tako imenovane resne glasbe, med katere v Novem mestu štejemo Komorni orkester Tartini, simfonični orkester glasbene šole in delno Pihalni orkester Krka. Tudi KC Janez Trdina je lani ponudil nekaj odmevnih gostovanj tovrstnih glasbenikov.

Skozi leto je v mestu potekala vrsta kakovostnih glasbenih nastopov, festivalov in abonmajev ter sklop Jazzintyja. Ustaljenim prirediteljem se je pridružil nov zavod Tovarna. V poletnih mesecih je še iskal prava izhodišča, za katera je upati, da bodo v novem letu ob že uveljavljenih organizatorjih glasbenega delovanja in snovanja dala boljše in bolj usklajeno ponudbo.

Uskladitev je v množici kulturnih prireditev nujna. V mestu raste kulturna ponudba in lani se je pogosto dogajalo, da so se otvoritve razstav ali nastopi prekrivali. S tako časovno neusklajeno politiko se že tako pičlo in kakovostno občinstvo drobi. In ko smo že ravno pri kakovostnem občinstvu, novi teater ponuja tudi akademijo za vzgojo mladega občinstva. Zagotovo poteza, ki bo večkrat nebogljeni publikli dala prava izhodišča in merila.

Zadrega našega občinstva se kaže že pri tako vsakdanjih zadevah, kot je obisk koncerta. Lep del Novomeščanov še vedno ploska med posameznimi stavki »klasičnih« del, po drugi strani jih je strah s spontanim aplavzom nagraditi jazzovske ali tej glasbi sorodne ustvarjalce. Naša rubrika tokrat ponuja brezplačen nasvet. Rešitev zadrege prinaša list z navadnim koncertnim programom. Tudi glasbeno slabše podkovani poslušalec lahko na njem prešteje stavke in med odmori šteje; prvi, drugi, tretji, in pozor - zaploska!

Danijel Brezovar: Nekaterih se ne vidi

Rasto Božič, foto Boštjan Pucelj

Rojstvo Anton Podbevšek Teatra je v veliko pogledih povezano z Danijelom Brezovarjem, Novomeščanom, doma iz Kamenc, rojenim leta 1956, profesorjem fizike in tehnike. V krog novomeške kulture je stopil v zgodnjih osemdesetih letih. Bil je med prvimi pobudniki foto galerije, sodeloval je pri zidavi temeljev, ki so omogočili razvoj novomeške fotografije. Dvajset let kasneje je pristopil k projektu gledališča, vodil je postopke za njegovo uresničitev. Pripravil je vso potrebno dokumentacijo za vzpostavitev sodobnega gledališkega prostora in tlakoval pot inštitutu vizualne kulture, kot si ga je zamislil Matjaž Berger.

Kdaj ste prišli v zgodbo hiše novomeškega gledališča?

V hišo Doma kulture sem stopil leta 1983 ali 84, ko sem obiskal gospo Stašo Vovk. Prišel sem se pogovoriti za prostor foto galerije, delovala naj bi v spodnjem delu, v tako imenovani mali dvorani.

Kako vas je zaneslo v fotografske kroge?

Bil sem član alpinističnega odseka. Nekateri člani nas je zelo zanimala fotografija. Sprva bolj planinska in alpinistična. V zgodnjih osemdesetih letih, 1983 ali 84, smo v Dolenjskem muzeju pripravili odmevno predavanje z diapozitivi. Vzpodbudilo nas je, da smo začeli o fotografiji razmišljati malo bolj poglobljeno. Kasneje sem v Dolenjskem muzeju organiziral še večjo razstavo planinske fotografije Jake Čopa. Potem sva z Gregorjem Čampo začela razmišljati, da bi bilo dobro obuditi novomeški Foto - kino klub.

In naprej?

Ideja je rodila iskanje. Skušali smo ugotoviti, kdo je bil zadnji predsednik kluba, iskali smo informacije in podobno. Prišli smo do Marjana Dvornika, zadnjega predsednika, za sodelovanje smo prosili Jova Grobovska, pa zaradi obveznosti ni mogel, nakar smo prišli do Bojana Radoviča. Ta je bil pripravljen sodelovati le, če bi organizirali fotografske razstave. Tako se je rodila foto galerija. Pripravili smo obsežen program z desetimi ali več razstavami na leto ter raznimi dogodki. Po dveh razstavah je šel Radovič k vojakom. Galerijo sva medtem vodila z Gregorjem Čampo in nekaj člani takrat ustanovljenega foto kluba. Med njimi so bili Marko Švent, Mitja Pelko, Stojan Golob itn. Potem se je Bojan vrnil, dejavnost pa je zamrla konec osemdesetih. Pravzaprav se je vlekla še v zgodnja de-

vetdeseta, ko je imel Bojan te prostore v podjetniškem najemu.

Kasneje ste se znašli med pobudniki gledališča?

1991. sva se spoznala z Matjažem Bergerjem, potem sem kot koordinator sodeloval pri praktično vseh njegovih velikih projektih. V rokah sem imel vse niti organizacije.

Kaj vas je gnalo k sodelovanju?

Na neki način prijateljstvo z Matjažem. Pravzaprav me je k projektom povabil on. Postali smo utečena ekipa, s katero je bilo lažje izpeljevati določene stvari. Leta 2004, ko je bil Matjaž povabljen k projektni skupini za ustanovitev gledališča, se je pokazala možnost za polpoklicno gledališče. Župan (Boštjan Kovačič, op. avt.) me je novembra 2004 imenoval v to projektno skupino z nalogo, da poženem projekt naprej. Pognali smo ga praktično od čistega začetka, ko je kazalo, da je zadeva že mrtva. Poklical sem Janeza Pipana (ravnatelja Slovenskega narodnega gledališča in nekdanjega novomeškega gimnazijca), predsednika projektna skupine, dobil sem se s Slavkom Geličem, takrat vodjo oddelka za družbene dejavnosti. Dogovorili smo se, kako naj bi stvari teklo naprej. V februarju 2005 smo sklicali projektno skupino in pripravili vse gradivo. Aprila je bil osnutek odloka že na seji mestnega sveta. Na majski seji je bil predlog odloka o ustanovitvi gledališča sprejet. V juliju me je župan (B. Kovačič) imenoval za vršilca dolžnosti, da sem poskrbel za direktorja. Menil sem, da bo trajalo le nekaj mesecev, po načrtu naj bi bil direktor imenovan nekje oktobra 2005, vendar se je zavleklo. Prvi razpis za direktorja je bil neuspešen, potem je šel drugi razpis, vmes je bila zagotovitev finančnih sredstev. Določene stvari so se vlekle še s pogodbo, tako da je Matjaž Berger šele 1. junija 2006 formalno sklenil pogodbo za mesto direktorja.

V prostoru zanj še vedno deluje najemniška galerija. Kako se bo odvil ta klobčič?

Klobčič je dosti zapleten, vendar po zadnjem pogovoru z gospodom Muhičem (novim županom) moram izraziti upanje, da se bo relativno hitro odvil. Muhič je povedal, da sta z gospodom Kraljem dosegla dogovor o preselitvi galerije. V lanskem juniju smo najemniku povedali, da prostore potrebujemo za lastno dejavnost. V zameno smo ponudili zaodrje, ki ga je v začetku sprejel. V ureditev prostora smo tudi investirali približno 1,7 milijona tolarjev (7094 EUR), ko bi moral podpisati pogodbo, pa se je premislil. Rekel je, da bo sam našel prostor in se do 1. septembra izselil. Danes smo 2. januarja 2007, najemnik je še vedno tukaj. Čeprav je dobil odobrene prostore od mestne občine že septembra, se ni strinjal z

Kako ste se uskladili znotraj projektne skupine?

Šlo je za dva različna vidika gledališča. Prvi se je zavzemal za samostojno profesionalno ustanovo, drugi za delovanje v okviru

KC Janeza Trdine in postopno osamosvajanje. Večina je bila za prvi predlog, takrat je bilo tudi predlagano, da je sedež gledališča v Domu kulture. Pri iskanju lokacije smo razmišljali tudi o Sokolskem domu, morda bolj primernem, vendar zaradi gradbenih razlogov, statike in ohranjenosti neustreznem. Na koncu smo ugotovili, da je izbrana lokacija za začetek delovanja najbolj primerna.

Po Bergerjevi zasnovi je APT inštitut vizualne kulture z gledališčem, foto galerijo, art kinom in akademijo. Od vsega napovedanega ne deluje samo še kino?

Kino je res velik problem. Od vsega začetka smo v koncept gledališča vključili tudi art kino s filmi takih zvrsti, ki jih ne moremo videti kjerkoli. To bi bila neke vrste kinoteka, ki bi ljubiteljem filma omogočala vrhunski užitek. S tem je povezano tudi vprašanje dvorane. Stari kino je imel 275 sedežev, na predstavo pa je prišlo do dvajset, v dobrih primerih morda trideset gledalcev. Tako velika dvorana je bila popolnoma nepotrebna. Ideja o mini kinu je bila prisotna že sredi devetdesetih let, vendar ni bila uresničena. Art kino bo imel dvorano z do petdesetimi sedeži. Ne bo samo kino, temveč večnamenska multimedijska dvorana.

V prostoru zanj še vedno deluje najemniška galerija. Kako se bo odvil ta klobčič?

Klobčič je dosti zapleten, vendar po zadnjem pogovoru z gospodom Muhičem (novim županom) moram izraziti upanje, da se bo relativno hitro odvil. Muhič je povedal, da sta z gospodom Kraljem dosegla dogovor o preselitvi galerije. V lanskem juniju smo najemniku povedali, da prostore potrebujemo za lastno dejavnost. V zameno smo ponudili zaodrje, ki ga je v začetku sprejel. V ureditev prostora smo tudi investirali približno 1,7 milijona tolarjev (7094 EUR), ko bi moral podpisati pogodbo, pa se je premislil. Rekel je, da bo sam našel prostor in se do 1. septembra izselil. Danes smo 2. januarja 2007, najemnik je še vedno tukaj. Čeprav je dobil odobrene prostore od mestne občine že septembra, se ni strinjal z

Želim, da bi Novo mesto gledališče sprejelo za svoje. Od vsega začetka je bil njegov namen povezovati vse ustanove, ki se vežejo nanj, in mislim, da se ta vloga vse bolj kaže.

višino najemnine in se je ves čas pogajal. Zaradi tega imamo zelo velike probleme. Zaposlenega imamo vodjo filmske dejavnosti, ki tako nima dela. Tudi ne moremo izvajati zastavljenega programa. To je velika ovira, ne moremo upravljati s celotno stavbo. Upamo, da bomo zaplet čim prej rešili. Naš drugi najemnik se bo po dogovoru do konca tega meseca izselil iz kletnih prostorov, namenjenih za gledališko kavarano.

Kako bo z umetniškim vodstvom kina?

Tako kot pri foto galeriji, kjer smo se dogovorili z Bojanom Radovičem, bomo tudi pri kinu skrbno pripravili program. V operativnem smislu ga bo vodil Jani Kovač, jasno pa je, da bodo pri oblikovanju sporeda sodelovali ravnatelj in drugi poznavalci filmskega medija, ki jih v Novem mestu kar nekaj. Obrnili se bomo na Stojana Pelka in podobne ter skušali ustvariti čim boljši filmski program.

V umetniškem smislu so vloge v hiši razdeljene, vi ostajate koordinator?

Sem koordinator projektov. Skrbim, da se vsi naši sklopi premikajo naprej. Do sedaj sem skrbel, da sta investicija in obnova prostora potekali čim bolj normalno in da so bili vmes zagotovljeni pogoji za nemoteno produkcijo. Skrbim tudi za operativni del financ razen računovodstva, za kadrovske del in za stvari, povezane s predpisi. Teater trenutno zaposluje vodjo filmske dejavnosti, ravnatelja, vodjo lučnega parka in zvoka ter gospodarja hiše. Jaz sem zaposlen le za štindeset odstotkov, ostalo sem zaposlen kot učitelj fizike v osnovni šoli Mirna Peč. V APT sem zaposlen le za določen čas, do septembra, potem bomo videli, ali je koordinator še potreben. Trenutno imamo razpis za poslovnega sekretarja, ugotavljamo pa, da bo potrebno opraviti spremembo sistemizacije, ker se kažejo nekoliko drugačne potrebe, kot je bil zamisljeno. Z ostalimi sodelavci in ustvarjalci bomo morali še kar nekaj časa sodelovati na podlagi avtorskih pogodb.

Premiera gledališča je za nami. Kakšni so prvi odzivi?

V zvezi s premiero nisem slišal negativnih kritik. Nekaj pripomb je bilo na prostor.

Da se malo manj udobno sedi in podobno. Mi smo v danih okoliščinah naredili maksimum. Prostor smo oblikovali kot enoten gledališki prostor, ki ga lahko uporabljamo in premikamo na različne načine. Da smo se odločili za tak zaščitni znak, je trajalo dlje časa. Po številnih pogovorih je prevladalo mnenje, da je najbolj ustrezen. Nekih pretiranih negativnih reakcij ni bilo, vsaj v javnosti ne. Je pa logično, da se mnenja delijo.

V gledališče ste vložili veliko zanesenjaštva, truda in upanja. Pravite, da se septembra vaša vloga izteče. Kako boste nadaljevali?

Ne vem. To bova z ravnateljem videla v jeseni. Bolj me vleče šola. Ne želim pustiti, bom pa ob njej pomagal po svojih močeh. Je pa tovrsten delavnik zelo naporen, vzame veliko energije. Temu primerno se moraš organizirati.

Vsekakor ostajate zvest privrženec gledališča.

To vsekakor. V projekt smo vložili toliko veliko dela, sodelovalo je ogromno ljudi. Vsak je dal svoj delež, žal se potem nekaterih ne vidi. Je pa res, da sem med vsemi postopki in dokumenti naletel na naklonjene ljudi, ki ti maksimalno pomagajo in ti dajo tudi vzpodbudo za dobro delo in njegov smisel. Na koncu je tudi rezultat tak, kakršnega si želiš. Želim, da bi Novo mesto gledališče sprejelo za svoje. Od vsega začetka je bil njegov namen povezovati vse ustanove, ki se vežejo nanj, in mislim, da se ta vloga vse bolj kaže. Upam, da mu bo publika naklonjena in da bodo gledališču naklonjeni tudi vsi, ki o njem odločajo v finančnem in tudi kakšnem drugem smislu.

Novo mesto – kulturna prestolnica Evrope?

Novo mesto je pred dvema letoma potrdilo pristop k projektu Kulturna prestolnica Evrope. Zgodba ni zaživela, kot je bilo predvideno, zato je mariborski župan Franc Kangler 28. decembra sklical sestanek županov mestnih občin vzhodne Slovenije, ki se ga je udeležil tudi novomeški župan. »Sprejeli smo dogovor o sodelovanju pri kandidaturi za nominacijo za evropsko kulturno prestolnico leta 2012. Odločil sem se za sodelovanje, kajti na podlagi tega bi dejansko imeli možnost pridobiti določena sredstva za ureditev nekaterih mestnih kulturnih spomenikov. V nadaljevanju se bomo sodelujoče mestne občine – Maribor, Murska Sobota, Velenje, Ptuj in Novo mesto – opredelile za določeni segment kulturne dediščine. Prva prijava za določene projekte je že letošnji 15. marec. S tem projektom se bomo vključili v povezavo evropskih zgodovinskih mest in prestolnic. Novo mesto bi bilo nekakšno regijsko središče tega, s tem da je nosilec celotnega projekta Maribor,« je pojasnil župan Alojz Muhič.

25. januarja so župani petih občin v Mariboru že podpisali pogodbo o prijavi za kandidacijo, občina Maribor pa mora kot nosilec nominacije do 28. februarja oddati prijavo. Poleg Maribora se za organizacijo evropske prestolnice kulture 2012 samostojno potegujeta še Celje in Ljubljana. (Rasto Božič)

Med domišljijo in realnostjo

V predavalnici Dolenjskega muzeja je od konca lanskega oktobra na ogled arheološka razstava Dediščina Ostrorogega Jelena. Z mislijo na slovito trilogijo Janeza Jalna, Bobri, so jo oblikovali na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU Ljubljana. Razstava prek različnih strokovnih pristopov in metod ponuja zelo širok vpogled v življenje in kulturo najzgodnejših graditeljev manjših stalnih naselbin na Ljubljanskem barju od konca mlajše kamene do zgodnje bronaste dobe. Zasnovana je poučno, v njenem okviru je bilo tudi več predavanj. 10. januarja je kustos za prazgodovino Narodnega muzeja Slovenije Peter Turk v Dolenjskem muzeju predaval o Bobrih Janeza Jalna med pisateljevo domišljijo in arheološko realnostjo. Sočil je vidike arheološkega poznavanja kolišč in predvidevanega prazgodovinskega vsakdana, ki jih je Janez Jalen uporabil v svojem delu. »Pisatelj je bil v času pisanja Bobrov zelo dobro seznanjen s tedanjimi arheološkimi ugotovitvami o koliščarskem življenju. Kar dela Jalnova pripoved še posebej dragoceno, je živo popisovanje koliščarskih karakterjev,« je dejal. Nanizal je vrsto ugotovitev, poselitev, nekdanje prebivalce Ljubljanskega barja pa je predstavil v poljudni obliki, močno razlikujoči se od ustaljenega suhoparnega arheološkega poročanja. Dal je tudi zanimiv pogled na Slovenijo v prazgodovini. »Če želite spoznati, kako je Slovenija izgledala pred pet tisoč leti, stopite v najbližji gozd. Namreč, takrat je bila en sam neprekinjen gozd, kasnejši človekovi posegi pa so oblikovali kulturno pokrajino, kot jo poznamo danes.« Peter Turk se je dotaknil tudi nekaterih mitov, povezanih s tako imenovanimi koliščarji, kot na primer Argonavti. Dejaj je, da praktično nimamo niti ene sledi, ki bi napeljevala na tedanje povezave z egejskim svetom. Janez Jalen se je v knjigi večkrat zanašal na licentio poetico, pesniško svobodo. Kljub temu knjiga velja za zgled dobre poljudne ponazoritve arheoloških dognanj, marsikdo pa se je zaradi nje odločil za študij arheologije. (Rasto Božič)

Tišina Gorazda Šimenka

Strukture, raziskovanje prostora, prosojnost, krhkost, odenki zelene in modre, črnobela grafika, meditacije, abstrakcija, ciklusi, razvoj izraznega jezika, so vtisi, porojeni ob ogledu del zadnjih sedmih let – grafik, akrilov in risb s tušem – grafika in slikarja Gorazda Šimenka.

»Moje izhodišče je okvir oziroma rob okvira slikovne ploskve. Od tukaj naprej potem gradim. Moja orodja so predvsem ploskev in robovi. Med delom se skušam čim bolj sprostiti. Z nekoliko agresivnimi in abstraktnimi potezami ustvarim ozadje, potem prek ozadja s ploskvami zgradim dokončen prostor,« pravi.

Na pred kratkim odprti razstavi v novomeški Galeriji Krka je soočen več pogledov na njegovo ustvarjanje. Razstava je tudi prikaz umetniške rasti, od strukturno zapolnjenega omejenega prostora do minimalističnega iskanja v neskončnem prostoru. Avtorjev likovni izraz se medtem opazno osvobaja in čisti skoraj do skrajnosti. »Med temi fazami in skrajnostmi je opazno zorenje motivov na slikovni ploskvi,« pojasnjuje Šimenko.

Leta 1967 se je rodil v Ljubljani, trideset let kasneje je diplomiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, kjer je nadaljeval magistrski študij. Za njim je vrsta razstav. Po besedah umetnostne zgodovinarke Tatjane Pregl Kobe sodi med najvidnejše domače grafične ustvarjalce.

Razstavo so v Galeriji Krka kot prvo letos odprli 23. januarja. Dela Gorazda Šimenka so razstavljena do 27. februarja. Otvoritev je začel jazzovski kvartet Next Music Ensemble, sestavljen iz slušateljev graške akademije. (Rasto Božič)

Regija znanja in razvojnih priložnosti?

»Univerza v Novem mestu je predvsem gospodarski projekt,« meni minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Jure Zupan. 24. januarja se je udeležil programske in prostorske konference o visokem šolstvu v jugovzhodni Sloveniji, v KC Janeza Trdine sta jo priredila novomeški župan Alojz Muhič ter novomeško Univerzitetno in raziskovalno središče. Poleg ministra in župana so na konferenci sodelovali še direktor URS Novo mesto Borut Rončević, ki je ministru predstavil regijsko prizadevanje za razvoj visokega šolstva. Ob tem je poudaril sodelovanje z državo, predvsem v luči decentralizacije visokega šolstva. Marjan Blažič je orisal dosedanje zametke in razvoj visokošolskega izobraževanja v Novem mestu, Peter Novak pa je predstavil projekt kampusa oziroma univerzitetnega središča.

Po ministrovih besedah je ustanovitev univerze v Novem mestu odvisna od konkretnih gospodarskih in izobraževalnih projektov širše regije, ki so tudi predpogoj za pridobitev sredstev iz evropskih strukturnih skladov. »V ta namen je treba zagotoviti ustrezne izobraževalne programe za potrebe gospodarstva,« poleg tega je pogoj za pridobitev evropskega denarja, »že tekoč projekt, kar je v primeru Novega mesta prednost.« Minister je večkrat poudaril, da se univerze ne da ustanoviti čez noč. Dvomi o petletnem roku, bolj primerno in uresničljivo se mu zdi obdobje desetih let. Pojasnil je, da je glede ustanovitve univerze v Novem mestu že bila opravljena analiza stanja ter potreb. »Na podlagi sredstev iz evropskih strukturnih skladov bo lahko regiji pri ustanovitvi univerze pomagala tudi država. Nakazana usmeritev je popolnoma v smeri, ki jo Evropa želi; zainteresirana so podjetja, okolje in država. To je pravilna strategija. Če gledamo iz evropskih stališč, lahko ta projekt povsem podpremo.« Zupan je navedel tudi približne sheme, po katerih se tovrstni projekti financirajo v Evropi – program razvoja visokošolskega in raziskovalnega prostora bi dobil sedemdeset odstotkov iz državnih sredstev, kampus bi dobil petinsedemdeset odstotkov evropskih sredstev, ostali delež bi si delili država in regija. Za raziskovalno razvojno dejavnost bi petinpetdeset odstotkov prispevalo gospodarstvo, petnajst odstotkov Evropa ali država, trideset pa raziskovalec. »Vse navedbe so zelo na pamet,« je še dejal.

Po besedah Boruta Rončevića naj bi pri razvoju izobraževalnih programov dali poudarek predvsem naravoslovno-tehniškimi programom. »Na poti do ustanovitve univerze bo že sedaj treba zagotoviti realno raziskovalno dejavnost, ki bo lahko financirala sama sebe, svoje znanje pa uspešno prodajala konkretnim potrebam gospodarstva.« Župan Mestne občine Novo mesto Alojz Muhič pa je dejal, da univerza v Novem mestu ni več vprašanje, ampak dejstvo za celotno jugovzhodno Slovenijo. Ta zajema kočevsko-ribniško območje, Dolenjsko in Belo krajino, skupaj dvajset občin z okrog sto štirideset tisoč prebivalci, projekt naj bi bil odprt tudi za potrebe Posavja. Glede na zastavljeni projekt naj bi postali regija znanja in razvojnih priložnosti, kar je tudi ključni cilj sedanjega Univerzitetnega in raziskovalnega središča.

V sklepnem delu konference se je oglasil direktor podjetja Begrad Franc Panjan in napovedal, »da bo dolenjsko in belokranjsko gospodarstvo v kratkem ustanovilo lastno gospodarsko zbornico. Zbornica ustanovitev univerze v Novem mestu ne bo le podpirala, temveč kar zahtevala.« (Rasto Božič)

Vitez bo jeseni jahal

Dekan Visoke šole za tehnologije in sisteme (VITES) Peter Novak je na novinarski konferenci predstavil program in cilje novega visokošolskega programa na Dolenjskem. Jeseni se bo na izredni študij lahko vpisala prva generacija študentov.

Šola je lani decembra "po dveh letih in pol truda" od sveta za visoko šolstvo ministrstva za znanost dobila soglasje za izvajanje javno veljavnega programa Tehnologije in sistemi, ni pa še prejela koncesije države, ki bi pomenila sofinanciranje rednega študija. Šola bo tako zaenkrat izvajala zgolj izredni študij. Izvajanje rednega študija namerava šola zagotoviti v naslednjem obdobju, v kolikor bo prejela koncesijo.

Šola še nima konkretnih dogovorov z dolenjskimi podjetji o tem, da bi sofinancirali njene programe, vendar po besedah dekana pogovori o sodelovanju potekajo. Uvodni pogovori o možnih oblikah sodelovanja s podjetjema Krka in TPV že potekajo. Dekan je napovedal tudi pogovore s Trimom iz Trebnja. Od Revoza Novak pričakuje moralno podporo.

V okviru Visokošolskega središča bo v kratkem ustanovljen tudi Inštitut za tehnologije in sisteme. Pouk bo potekal v prostorih Visoke šole za upravljanje in poslovanje, poleg tega so mestno občino Novo mesto zaprosili za uporabo prostorov, kjer je dosedaj posloval RIC (medtem se je RIC odselil). Poleg tega bo del pouka potekal na Šolskem centru.

Dekan Peter Novak je napovedal visoko uspešnost novega programa. "V Ljubljani in Mariboru zgolj od 7 do 8 odstotkov študentov konča program v rednem roku. Če bi tovarne delale s tako uspešnostjo, bi propadle. Če bomo pri nas vpisali 60 študentov, naj jih približno 60 tudi konča. To bomo zagotovili s spremenjenim načinom dela učiteljev."

VITES bo angažiral tuje profesorje k preverjanju znanja svojih študentov, kar naj bi bil porok, da je znanje na tej šoli na visoki ravni.

Vsebinsko bo šola pokrivala tehnološke postopke in sisteme, procesne tehnologije, avtomatizacijo in robotiko, energetiko, gospodarjenje z okoljem in podobno. Dekan je poudaril, da je učni program v tretjem letniku izdelan modularno, kar pomeni, da bo šola proizvajala široko paleto specialistov.

Učitelji, ki bodo poučevali na Vitesu, ne bodo le iz vrst habilitiranih strokovnjakov, ampak tudi iz tujine in iz vrst "visokostrokovnih kadrov", ki delajo na Dolenjskem v praksi. "Mi ne bomo šolali znanstvenikov, ampak ljudi, ki bodo vedeli, kako se kaj naredi," je dejal Peter Novak. (Uroš Lubej, Boštjan Volk)

Otroški dispanzer v novih prostorih

Sredi jeseni so v prenovljenih prostorih otroškega dispanzerja Zdravstvenega doma Novo mesto začeli zdravstveno oskrbo najmlajših, 15. decembra so pridobitev tudi uradno odprli.

Obnova za 120 kvadratnih metrov povečanega otroškega dispanzerja, skoraj tolikšno površino je pridobila tudi preventivna ambulanta za šolske otroke, pomeni zaključek obnove primarne zdravstvene dejavnosti. Vsa sredstva, 90 milijonov tolarjev za nakup opreme in obnovitvena dela, je zagotovil Zdravstveni dom. »Investicija je bila načrtovana že v poznih devetdesetih letih in sestavni del večletnega projekta razvojnega načrta Zdravstvenega doma. Dobili smo prostore, ki bodo kvalitetno prispevali k zdravstvenemu varstvu v preventivi, ki predstavlja več kot tretjino naše dejavnosti. Ob tem bi poudaril tudi že lepo utečeno sodelovanje med šolskim in otroškim dispanzerjem. Med letoma 1979 in 82 se je Zdravstveni dom lotil temeljite obnove. Po več kot petindvajsetih letih kasneje smo bili soočeni z dejstvom, da moramo prostore osnovne pediatrije prilagoditi potrebam. Projekt je trajal zadnji dve leti. V letošnjem juniju je bil zaključen javni razpis in za izvajalca izbran Begrad, opremo smo nabavili pri Sanolaborju,« je ob otvoritvi povedal direktor Zdravstvenega doma Emil Balažič.

Otvoritev so načrtovali za začetek novembra, a se je zaradi sprotnih pomanjkljivosti zavlekla. Med rušenjem so se napovedala dodatna dela in obnovo podražila za sedem milijonov tolarjev. Poleg tega je v začetku oktobra nagajalo tudi izjemno deževno vreme. Po obnovi otroškega dispanzerja se nameravajo lotiti še obnove psihiatričnega oddelka, prostorov zobotehnike ter Centra za odvajanje odvisnosti od drog. V Zdravstvenem domu tudi upajo, da bo novomeška občina ob stavbi Zdravstvenega doma čim prej izpeljala izgradnjo novih parkirišč in poslovno parkirnega objekta z 250 parkirnimi mesti. (Rasto Božič)

Veneti osvojili Novo mesto

V četrtek, 1. februarja, je v mali dvorani KC Janeza Trdine potekalo predavanje z naslovom Venetska teorija in etnogeneza Slovanov. Tematika: kako in kdaj se je začelo razmišljati o Venetih kot naših prednikih, pregled avtohtonističnih teorij s poudarkom na teoriji paleolitske kontinuitete, stališče zgodovinarjev in znanstvene javnosti. Uvodnih 60 minut je predaval Robert Petrič, sledila je razprava pod vodstvom Antona Perdiha. (Uroš Lubej)

Nova slikarska spoznanja Marjana Maznika

Kot uvod v novo razstavno leto so 16. januarja v Kulturnem centru Janeza Trdine odprli razstavo domačega, občinstvu dobro znanega ljubiteljskega slikarja Marjana Maznika.

Maznikova slikarska dela so v dolenskem kulturnem prostoru prisotna od poznih sedemdesetih let. Znan je kot krajinar, njegovo oko se je pogosto ustavljalo ob vedutih Novega mesta, s čopičem je na platno nanašal podobe, ujete ob Krki in pod Gorjanci. Po upokojitvi se je njegova slikarska strast močneje razvnela. Zadnja leta skuša skozi lastne podobe ujeti tudi zmuzljivost časa, dinamiko dogajanja in gibanje. Skozi ta pogled lahko tolmačimo njegov zadnji prikaz družinskih in ostalih portretov ter upodobitve športnikov. Nekajkrat se celo zdi, da njegov pogled drsi še dlje in skuša ujeti čustvo prostora. Razstavljene slike, akrili in dva akvarela, odražajo nov slikarski pogled in kakovosten odklon umetniškega izraza.

Na otvoritvi je umetnostni zgodovinar Jožef Matijevec dejal: »Maznik se s slikarstvom ne ukvarja poklicno, je pa že zdavnaj prerasel ljubiteljsko raven in dosegel lasten ustvarjalni izraz. Svoj likovni jezik je utrdil v zrelih letih. Avtor, ki je bil pri svojem delu vseskozi vznesen občudovalec narave in dinamičnega dogajanja v njej, se je v zadnjem obdobju srečal z novimi in zanj izjemno pomembnimi spoznanji o toku in obstoju lastnega bivanja. Nova razstava je v njegovem opusu nekaj povsem novega.«

Številno občinstvo je ob razstavi pozdravil tudi direktor KC Janez Pezelj in povedal, da v KC prirejajo likovne razstave že od leta 2003. Maznikova je štiriindvajseta po vrsti, letos pa jih bodo pripravili še najmanj pet. Razstava je na ogled do konca februarja. (Rasto Božič)

Svetovalno središče Novo mesto obvešča, da so izšli razpisi Ministrstva za šolstvo in šport ter Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo za vpis v šolsko leto 2007/08:

- Razpis za vpis v srednje šole in dijaške domove,
  - Razpis za vpis v dodiplomske študijske programe na javnih in koncesioniranih visokošolskih zavodih in
  - Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje.
- Informacije v zvezi z izobraževalnimi programi, vpisnimi pogoji, roki za oddajo prve prijave ter svetovanje o izobraževanju glede na vaše interese in možnosti ter pomoč pri izpolnjevanju prijavnih obrazcev dobite v Svetovalnem središču Novo mesto na Ljubljanski 28 v Novem mestu. Pokličete nas lahko tudi na številki 07-393-45-52, 031-701-191.

Rasto Božič, foto Boštjan Pucelj

Umetnostni zgodovinar Jožef Matijević je ob njeni lanski pregledni razstavi v galeriji Dolenjskega muzeja dejal, da gre za linijo novomeških grafikov: Božidar Jakac, Vladimir Lamut, Branko Suhy in Nataša Mirtič. »Mogoče imam samo srečo, ker je, tako kot v slikarstvu, res nastala generacijska luknja. Po generaciji Kumra, Orača in Marinča v Novem mestu ni bilo mlajših vidnejših in aktivnejših ustvarjalcev. Nehote sem padla v to luknjo. Mogoče te v tako majhnem mestu prej opazijo. Če pogledam ljubljanske kolege, imajo nekako več možnosti za bliskovit uspeh in preboj. Takšno mesto, kot je naše, pa ti ponuja idealne pogoje za počasno in premišljeno delo. Tako sem tudi sama začela. Delala sem in delala, nakar so me začeli počasi opažati, da sem prišla do tega mesta, v katerega sem postavljena. Tukaj je bolj tek na dolge proge. Umetnost vidim kot dolg proces. V Ljubljani odličen grafik težko pride do take razstave, kot jaz v Dolenjskem muzeju. Če me ne bi povabili, se sama tega ne bi upala. Nisem toliko samozavestna, da bi rekla, sedaj sem pripravljena za tako veliko razstavišče. Da gre za dolgotrajen proces, se vidi tudi na razstavi. Osem let razvoja in likovnega jezika,« je iskreno in skromno ocenila laskavo pohvalo.

Nataša je leta 1973 v Novem mestu rojena umetnica, šolana slikarka in tehnično dovršena grafičarka. Odraščala je v Straži in Dolenjskih Toplicah, obiskovala novomeško srednjo gradbeno šolo, kot slikarka končala Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani in se do leta 2001 med magistrskim študijem pri profesorju Lojzetu Logarju izbrusila v grafiki predano ustvarjalko. Razstavlja od leta 1998, za njo je nekaj samostojnih in več skupinskih razstav. Na posebnem mestu je 6. Bienale slovenske grafike, na katerem je dobila Nagrado Novega mesta. Kot svobodna umetnica živi v Novem mestu, grafični atelje ima na Selih pri Dolenjskih Toplicah. Delno je zaposlena še kot osnovnošolska učiteljica likovne vzgoje. Je poročena, njena mala Neža bo kmalu dobila družbo.

Pogled izza očal in zadrego preganjajoči smeh izdajata veselo, duhovito ter življenju predano osebo. Poleg družine, glasbe in knjig je os njenega življenja grafika. »Grafika je tehnološko počasna tehnika. Leži mi tudi osebnostno. Delo je počasno. Umakneš se v atelje, na pol meditiraš. Za slikarstvo sem malo neučakana in zelo samokritična. Nikoli nisem znala potrpežljivo čakati, da bi v slikarstvu prišla do razvoja likovnega jezika. Pri grafiki pa moraš zelo sistematično

razmišljati. Še vedno te lahko kaj preseneti in tudi takoj ne moreš ukrepati, popraviti kot na primer pri slikarstvu. Velikokrat moraš premisliti ter odložiti matrico in šele po več mesecih ali tudi letu ugotoviti, kaj manjka. Slikarstvo te hitro zapelje.«

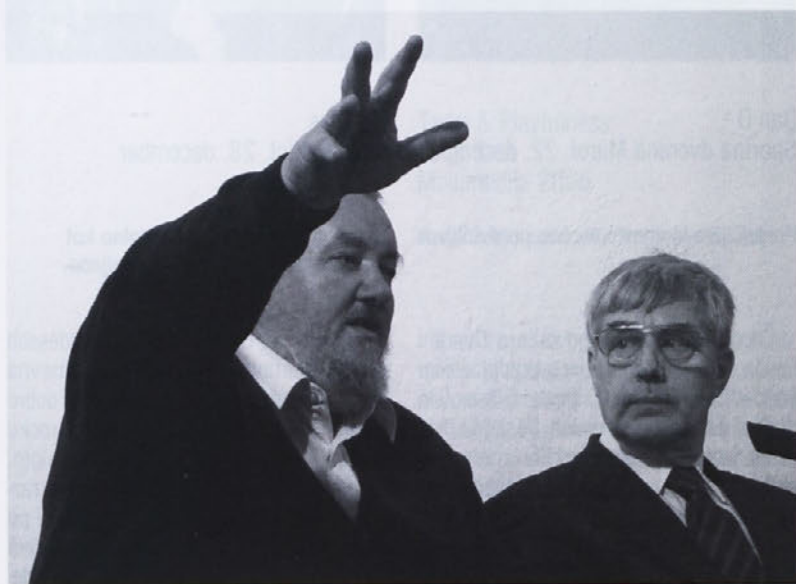
Poznavalci pravijo, da je za njeno delo značilna večkratna izraba matrice, nekakšna reciklaža grafičnih plošč. Večkrat iz tega nastanejo nizi grafik. »Dvom je vedno vodilo za premike. Včasih tudi strah, da delo ne bo uspelo. Po drugi strani je to izziv. Naučiš se nekaj novega o svojem jeziku, ga razvijaš, iz tega se sčasoma izvije rdeča nit. Recimo s kombiniranjem starih plošč. Ko matrico odtisneš in označiš grafike, jo moraš praviloma uničiti. Sama jo dejansko uničim s tem, da delam naprej in jo nadgrajujem.«

Osem let že živi v Novem mestu, atelje ima pri starših. Ustvarja v okolju, kjer je odraščala. Zanimivo je, da je obiskovala srednjo tehnično šolo. Več novomeških trenutno kulturno izstopajočih mlajših imen ni obiskovalo, kot bi samoumevno sodili, gimnazije, temveč srednjo tehnično šolo. »Kaže, da od tam izhajamo bolj praktiki. Že v osnovni šoli sem veljala za dobro risarko. Ta sposobnost je prišla bolj do izraza na srednji šoli. Za gradbeno šolo sem se odločila ravno zaradi risanja, vendar tehnično risanje ni bilo to, kar sem želela. Bila sem v kar manjši stiski. Razredničarka Lubejeva je spoznala mojo željo in svetovala, naj za pomoč povprašam slikarja Jožeta Kumra, pred leti učitelja na tej šoli. Potem sva ga z mamo obiskali. Jože me je sprejel, nakar sem skoraj vsak konec tedna zahajala k njemu. Skoraj me je sprejel v družino. Veliko mi je pomagal in nikoli ni hotel ničesar v zameno. Ne vem, kaj na rečem? Čudovit človek! Ko sem pri njemu začela, še nisem imela nekega namena in vizij po akademiji.«

Kumer jo je na neki način usmeril. Nataša pravi, da tudi po akademiji ni vedela, kaj točno hoče. »Po akademiji se moraš znajti sam. Dobiš akademski naziv, pa ne veš, kaj bi z njim. Imela sem Zoisovo štipendijo in sem se vpisala na specialko. Tako sem tudi malce odložila skok v realni svet.«

Skok Nataše Mirtič je uspel. Tudi pred nekaj leti ugotovljeni diabetes zanj ni ovira, le utrdil jo je. Njena umetnost je postala sestavni del našega kulturnega okolja, vstop v njen svet sta čast in privilegij obenem.

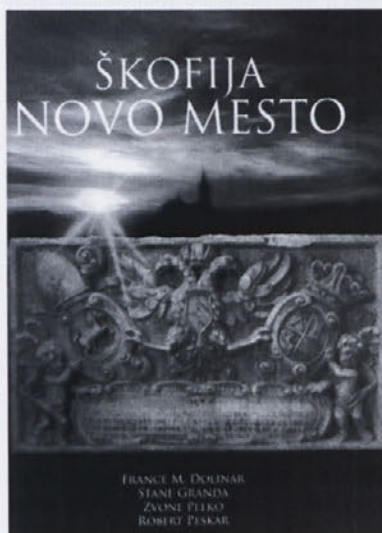
Škofija dobila monografijo

Pri založbi Družina je konec lanskega leta kot posledica 10. junija lani razglašene škofije izšla zajetna monografija Škofija Novo mesto. Novomeški in širši javnosti so jo v dvorani škofije, v nekdanji proštni, predstavili 12. januarja.

Strokovne prispevke za barvno monografijo velikega formata so prispevali trije ugledni avtorji; dr. France M. Dolinar govori o prizadevanju za ustanovitev škofije, osrednji del knjige zajema zajetni zgodovinski oris dr. Staneta Grande, naslovljen Onim pri bogu, sebi in zanamcem, dr. Robert Peskar pa se je posvetil umetnostni podobi novomeškega kapitlja in umetnostnemu značaju območja škofije v Novem mestu. Za večino avtorskih in dokumentarnih fotografij je poskrbel v Ljubljani delujoči Novomeščan Zvone Pelko. Knjiga na zgovoren in likovno razkošen način, s poudarkom na veri, predstavlja pestro zgodovino in bogato sakralno kulturno dediščino območja Novega mesta ter novo nastale škofije.

Na predstavitvi je zgodovinar dr. Stane Granda dejal: »Pobuda o monografiji me je razburila, ker sem videl možnost, da bi se stvari lotili na nek nov način. Namreč, ozemlje novomeške škofije v zgodovini nima nekega skupnega imenovalca. To je bil velik izziv. Po drugi strani imamo zelo dobro raziskano zgodovino samostanov in novomeškega kapitlja. Poizkušal sem dojeti neka sorazmerja med antiko, ko se pojavi krščanstvo. Rad bi opozoril, da so v za-

dnjem času arheologi našli veliko pozno-antičnih cerkva, ki jih še ne znamo prav umestiti v zgodovino. Gre za vprašanje kontinuitete med krščanstvom v pozni antiki in v srednjem veku. Tukaj se stvari spreminjajo in so zadrega, ne samo pri nas, ampak tudi v Avstriji. Tudi odkritje škofa Andreja okoli leta 680 v Celju, kaže na tezo, da bi lahko tukaj bolj samozavestno govorili o neki kontinuiteti, in to sem skušal ugotoviti.« Umetnostni zgodovinar dr. Robert Peskar pa je monografijo ocenil za »pomemben dosežek v poznavanju širše preteklosti tega območja. Knjiga, po mojem, vsaj še nekaj časa ne bo presežena,« je dodal. (Rasto Božič)

Novomeški pustni ples

Društvo za spodbujanje družabnega življenja Naprej nazaj bo na pustno soboto, 17. februarja, ob 20. uri v dvorani Narodnega doma v Novem mestu že četrto leto zapored priredilo Novomeški pustni ples. Kot vsako leto je tudi letošnji ples tematski, tema pa nosi naslov Kraljestvo števil.

»Tema ponuja mnogo asociacij, na podlagi katerih lahko obiskovalci pripravijo kostume – od zelo neposrednih, kot so npr. denar, športni dres, domine, registrska tablica ipd., do bolj posrednih, kot so npr. Bill Gates, Sneguljčica in sedem palčkov, metuljček cekinček, bonbon 505 s črto, James Bond itd. Seveda so dobrodošle tudi maske, ki s temo niso povezane,« priporočajo v Društvu Naprej nazaj – društvu za spodbujanje družabnega življenja, ki organizira dogodek.

»Temo smo izbrali v sodelovanju z znanim novomeškim fotografom Boštjanom Pucljem in si naslov Kraljestvo števil «izposodili» od njegovega istoimenskega projekta, v katerem želi s serijo fotografij prikazati, da smo svet okoli sebe (najbrž) zaradi lažjega obvladovanja spravili v številke, začne pa se že pri rojstvu, kjer vsak dobi zapestnico z zaporedno številko. Pucelj bo prisoten na pustnem plesu, kjer bo na zabaven način ovekovčeli vse maske.»

Za živo glasbo bo skrbela brežiško-krška zasedba KUT GAS, ki repertoar črpa iz glasbene zakladnice 70-ih let. Zabavni program, v katerem se bodo zvrstile predstavitve mask in zabavne igre na temo števil, bo povezoval Franci Kek. Za hrano in pijačo bo poskrbljeno.

Vse maske se bodo ves večer lahko potegovala za nagrade v različnih kategorijah. Izkupiček vstopnine pa bo namenjen prenovi enega izmed prostorov Narodnega doma, kjer Društvo Naprej nazaj v sodelovanju z lutkarskim društvom Taus Teater letos pripravlja presenečenje za lutkarskih predstav željne novomeške otroke. (Uroš Lubej)

Rokodelske tržnice tudi letos

Akcija društvo za razvijanje idej je 15. januarja organizirala prvo letošnje Rokodelske tržnice. Tržnice bodo potekale skozi vse leto vsak prvi delovni ponedeljek v mesecu. Rokodelci na tržnici prodajajo svoje izdelke, predstavljajo svojo dejavnost in obiskovalcem tržnice omogočijo sodelovanje pri izdelavi.

Na tržnicah so prav tako na voljo Novomeške sladkosti – Julijini poljubčki, Trdinovi klobučki in Rudolfove kronce ter čaj.

»Rokodelske dejavnosti oblikujejo določen prostor, mu dajejo prepoznavnost, obenem pa so se ohranjala, preoblikovala ali ustvarjala na novo tako v preteklosti kot tudi danes. Torej, rokodelstvo je treba negovati, vzpodbujati, predvsem pa dati rokodelcem možnost in priložnost, da se predstavijo trgu. Akcija društvo za razvijanje idej se s tovrstnimi projekti zavzema za širjenje rokodelskih spoznanj in izdelkov, za kvalitetno ponudbo in predvsem predstaviti izdelke kot kakovostne, dekorativne in uporabne v vsakdanjem življenju ter s tem razbiti romantično-nostalglični odnos do dediščine in rokodelstva, ki se vse pre pogosto kaže v stereotipih,« menijo organizatorji.

»Omenimo naj tudi to, da so izdelki predstavljenih rokodelcev vrhunske kakovosti, in sicer tako po materialih in tehnikah kot tudi po oblikovni strani. Večina rokodelcev je za svoje izdelke prejela tudi mnenja oz. certifikate kakovosti, ki jih podeljuje Obrtna zbornica Slovenije. Vsekakor pa gre pri vseh za vrhunske (ustvarjalne) mojstrovine.«

»Rokodelska tržnica je namenjena najširšemu krogu ljudi. Z njo želimo prispevati k izboljšanju ponudbe družabnih prireditev v Novem mestu, k oživiljanju starega mestnega jedra in nenazadnje k spremembi navade odhajanja Novomeščanov na tovrstne dogodke v predmestje in druge kraje. Poleg tega pa želimo predstaviti tiste rokodelske dejavnosti, ki so se ohranile, preoblikovale ali pa ustvarile na novo, skratka pokazati raznovrstnost rokodelske ustvarjalnosti. Projekt se odvija v sodelovanju z Mestno občino Novo mesto,« sta sporočili Alenka Lamovšek in Vera Jačimović. (Uroš Lubej)

Boris Cavazza kvartet
KC Janeza Trdine, 8. december

Pesmi pritegnejo, čeprav včasih z rahlo prežvečenimi motivi.

Zaradi slabega odziva odpovedanemu pomladanskemu koncertu je sledil poznojesenski poizkus. Tudi tokrat je novomeško občinstvo komaj zmoglo prestopiti kulturnourbani prag, ki ga loči od okoliškega domačijsko-zidaniško-gostilniškega nivoja. Le petdeset glav je bilo posajenih po sedežih prazne dvorane. Pa bi si naivnež mislil, da jih bo vsaj zaradi Cavazzinega igralskega in tabloidnorumenega slovesa kaj več. Jok! V Podgorju odpovejo vsa znana pravila, pogosto tukaj tudi težnost ne prime, kot bi morala.

Kljub porazno slabem obisku so Cavazza in glasbeniki vseeno zavzeli nastopno ploščad. Ob spremeljavi članov znanega Fake Orchestra; Igor Leonardi – kitarar, Nino de Gleria – bas, Aleš Rendla – bobni in Primož Fleischman – saksofon se je igralec, predavatelj, poet, interpret, scenarist in režiser predstavil tudi kot glasbena duša. Predstavil je praktično vse pesmi z lani izdanega albuma 11 korakov in nekaj novih, neobjavljenih pesmi. Pri podvigu je za sodelavce izbral vrhunske glasbenike in enega najbolj ustvarjalnih kitaristov pri nas. Igor Leonardi je uglasbil vsa Cavazzina besedila in jim dal neizbrisni pečat svetovljanskosti. Verjetno bi brez njega zadani projekt izzvenel v tako značilno slovenskem, pustem teatraličnem spogledovanju s šansonom in končni izid vrhoval v rusko-cirkuško kabaretnem dojemanju glasbe. Leonardi je izrabil bogato glasbeno znanje in pesmi postavil na pisane osnove swinga, boogieja, sambe, tanga, reggaeja, šansona itd. Poigral se je z mediteranskimi in afriškimi vzorci, njegova glasba je polna namigov in svetlobe. S Cavazzinim toplim, čutečim, razmišljajočim, duhovitim, šansonjerskim in prav nič gledališko vznesenim podajanjem se krasno ujame. Sicer besedila poetično ne presejajo domačega povprečja. Pesmi pritegnejo, čeprav včasih z rahlo prežvečenimi motivi. Cavazza ni pevec, ima pa bogate ordrske izkušnje.

Kar je pohvalno, nastopu se pomanjkanje občinstva ni poznalo. Ob glavnemu liku je blestela Leonardija kitarar.

Od Francina možgani
LokalPatriot, 15. december

Vse je ostalo v predvidljivem okviru.

Po uspešnih predstavitev Pofrancjevanja, prvenca skupine Od Francina možgani, smo po Ljubljani in Mariboru dočakali še novomeški nastop. Ob dobrem obisku in najstniško pretiranem navdušenju privržencev je šentjernejsko-novomeško-primorska zasedba zasedla oder in izvedla dveurni nastop. Rock/dub/jazzy (kon)fuzija in vmes še kaj je najboljša oznaka za koncert. Izzvenel je v glasbi s plošče in nekaj prispevki, ki od zastavljene smeri niso odstopali. Še največji odklon je pokazal zaključni dodatek, skupino je odpeljal v dubovsko smer spontanega ustvarjanja.

Škoda, da je zasedba nastopila le kot kvartet. Odsotnost flavtista in saksofonista Martina Klančiča se je močno poznala. Ostali štirje glasbeniki Jure Duh, Dejan Slak, Primož Malenšek ter Jaka Berger so izvrstno uigrani instrumentalisti, vsak zase je izoblikovan izvajalec in ustvarjalec. Kljub temu je zasedba brez pihalca delovala okrnjeno in manj barvito. V tej obliki je bila le tolkalsko nadgrajen trio in kot tak omejen v izrazu. Glavna teža je ležala na kitaristu, edinemu pravemu solistu. Sicer je tudi ostala trojica dodajala lastne iskre, vendar se kam dlje ni spuščala. Vse je ostalo v predvidljivem okviru. Res je, da je skupina predstavljala ploščo, zanimivo pa bi jo bilo slišati v polni zasedbi, brez obremenitve in obenem omejitve. Razumljivo je tudi, da gre za prvenec in izid večletnega snovanja. Plošča je prej dokument iskanja izraza kot pa izčiščenega glasbenega osnutka.

Okrnjeni Od Francina možgani so nas s koncertom vpeljali v lasten ustvarjalni svet. Pokazali, kako nastaja duhovito in poznavalsko zastavljena glasba. Med njenimi ustvarjalci teče kemija. Vsakega izmed članov privlači določen glasbeni slog, skupaj jih uspejajo zložiti v izviren izraz. Čeprav se skupina rada pohvali s spontanostjo ustvarjanjem, tega na odru ni bilo toliko občutiti. Ob odsotnosti petega člana je skupna zvočna slika delovala skoraj istozvočno in se na trenutke v klubskem hrupu združevala v zgolj ritmično utripajočo gmoto.

Dan D
Športna dvorana Marof, 22. december

Prepričljivo in vnovič močno predvidljivo.

Čeprav se je nekaj govorilo o Dvorani Leona Štuklja, je na koncu predpraznični koncert skupine Dan D pristal v marofski dvorani dvomljivega slovesa. Doslej še niso uspeli izdelati ozvočenja, ki bi v tem prostoru zmoglo dati od sebe spodoben zvok, no, tokrat vsaj prenasled ni bilo. Tudi pri vstopu so postavili nekaj poljskih kemičnih stranišč, pri katerih je proces odtakanja oviralo zgolj čakanje v vrsti.

Medtem je spodaj, v tričetrt napolnjeni dvorani, potekala večurna rock zabava. Začeli so jo ogrevanci občinstva I.C.E., po štajersko-avstrijsko-pop-rockersko in dokaj osladno nadaljevali Šank Rock, nakar so oder zavzeli domači ljubljenci. To je bil prvi nastop Dan D z novim basistom Nikolo Sekulovičem pred domačim občinstvom in bojda zadnja izvedba programa, ki smo ga na odrih spremljali vse od izida zadnjega albuma *Katere barve je tvoj dan?*

Enourni nastop skupine Dan D je brez gostov potekal izčiščeno, brez evrovizijsko vzajemnega pridiha ter v znaku uspešnic zadnje in prejšnjih plošč: Plešeš, Ko hodiš nad oblaki, V naravo, Čas ... Nekaj je bilo tudi ponovitev najbolj priljubljenih hitov. Zdi se, kar je v odmevu popolnoma neakustične dvorane težko zanesljivo dognati, da je skupina z novim basistom dobila trši zvok in trdnejšo podlago. Zvenela je zbito, prepričljivo in vnovič močno predvidljivo. Izvedbe se praktično niso razlikovale od posnetih izvornikov. Malo zahtevnejši poslušalec bi si želel na odru nekaj več ustvarjalnosti, improvizacije in solo izletov, ki jih razumljivo pogreša na ploščah. Čeprav med nastopajočimi teče pozitivna elektroliza, katere energijo Tokac nesebično usmerja pod oder in jo razdaja poslušalstvu, vmes ni ustvarjalnih isker, ki naj bi zaznamovale koncerte vrhunskih rock zasedb, kakršna je Dan D. Mogoče bo novi basist uspel dati ali vzpodbuditi tudi to doslej pogrešano noto.

Dan D sicer pripravlja nov album. Izšel naj bi nekje sredi pomladi, kaj bo prinesel, bomo slišali na kakšnem izmed prihodnjih nastopov.

Kut Gas
LokalPatriot, 28. december

Skupina je tako instrumentalno kot vokalno delovala sveže in vpeljano.

Začetki Kut Gasa v sredini devetdesetih so bili obetavni. Izdal je dva odmevna albuma, široka zasedba je stregla z dobro odigrano avtorsko glasbo, ki je pop-rocku dodajala močno rhythm and blues noto. Potem je na prelomu tisočletja, jasno, razpadla. Ko sem skupino lani ali predlani po dolgem času vnovič poslušal v živo, sem se spraševal, za kaj sploh gre. Vase zagledani pevec se je spakoval v polomljeni angleščini, v popolni odsotnosti avtorstva pa je za silo skrpana zasedba preigravala povampirjene rhythm and blues standarde.

No, očitno se je zadeva v zadnjem času močno spremenila. Enajstčlanska, na odru LokalPatriota razgrajajoča zasedba je bila pravo nasprotje mojega donedavnega vtisa. V debeli uri smo se izvrstno zabavali ob uživajoče izvedenem sporedu, resda površinsko izbranih r/b uspešnic, vendar odigranih z žarom in ritmičnim zanosom. Skupina je tako instrumentalno kot vokalno delovala sveže in vpeljano. Novi pevec in obenem kitarist obvlada vlogo in prav nič ne teži, temveč skuša zabavati ter nevsiljivo razlagati. Ritem sekcijo poganja močan motor, nanj se naslanja vokalna spremljava in pihalski trio. Zasedba zveni, kot se za tovrstno glasbo spodobi.

Večer je začela s počastitvijo spomina pred kratkim umrlega botra soul-funka. Po več izvedbah uspešnic Jamesa Browna je šla po zimzeleni poti od Eddija Floyda do Stevija Wonderja, K.C. & The Sunshine Banda do Dobbie Brothers, ipd. Kut Gas se je pri izvedbah držal preverjenih receptov. Bolj kot ustvarjalna skupina je deloval barsko zabavljško. Da se zna glasbe lotiti tudi na ustvarjalnejši način, je vidnejše nakazal le pri izvedbi hita gansko/britanske skupine Osibisa, Sunshine Day. Peljal jo je skozi izvorni highlife funk in nadgradil s sambo, ter zaključil s cha chajem.

Škoda, da pri ostalih izvedbah ni uporabil kakšnega podobnega obrazca. Zasedba se zadovoljuje zgolj z razvpitimi uspešnicami, pod površje bogatega in ustvarjalnega sloga njen pogled ne seže, tako ostaja zgolj na ravni plesnega veseljačenja.

Ocena: 4

Ocena: 4

Ocena: 4

Ocena: 3

5: čista poezija // 4: prek slušnega kanala v srce // 3: ušesa vredno // 2: tudi to je zvok // 1: prispevajte za slušni aparat

Ocenjuje Rasto Božič
Foto Rasto Božič

Tadej & Playfulness
To be free
Multimedija 2006

Koga želijo navdušiti, Angležev že ne!

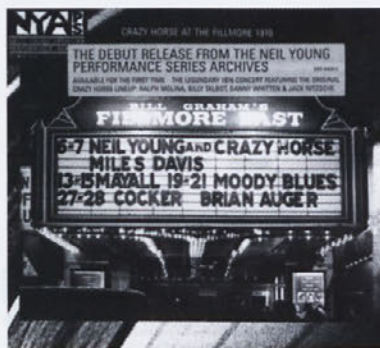
Lani zagnana novomeška založba Multimedia je doslej postregla s tremi ploščami novomeških skupin: Dom za sanje, Wet Bed in Tadej & Playfulness. Prve in druge smo se že dotaknili, tokrat nas zanima zadnja, izdana dokaj nenajavljeno, izdelek basista Tadeja Rozmana, prekaljenega člana in sodelavca številnih dolenskih zasedb.

Snemalni soustvarjalci so odraz njegovega širokega zanimanja, po drugi plati glasbena zasnova odkriva izredno ozek pogled. Tako rekoč sanjska zasedba; Tadej Rozman – bas, vokal, Tokac – klaviature, vokal, kitara, Peter Dekleva – kitara, Tina Marinšek – vokal, Dušan Obradinović – bobni, Mare Grubar – bobni, vse skupaj v Tokčevi produkciji, je spravila skupaj povsem povprečno ploščo. Prej plehek plesni plošček kot jasno zasnovani album. Plošča prinaša komaj šestintrideset minut disko-idnega popa. Vrsto enakozložnih pesmic, pri katerih so besedila zgolj okras in puhlice. Za nameček so zapisana in odpeta v polomljeni angleščini.

Vedno se mi zastavlja vprašanje, zakaj besedila v jeziku, ki ga ne obvladaš? Koga želijo navdušiti, Angležev že ne! Mogoče navivke, žrtve modnih in rumenih časopisov, gledalce plehke televizije, generacije utaplajoče se v morju coca-cole? Po naslovih sodeč je to ciljno občinstvo. To Be Free, Beauty, Free Love, Temple Of Love, predvsem ne smemo mimo Sex Is Great: »Sex is good, sex is great / I think of you and I masturbate / ... « takšne iskrenosti ne najdemo tudi v verzih najgloblje poezije.

Besedila v pop glasbi so pač taka, kot so. Včasih je celo dobro, če jih ne razumemo. V nasprotju z njimi je glasbena podlaga skladb solidno zastavljena in izvedena, čeprav predvidljiva in pogosta. Slišimo razne funkoidne vzorce, na trenutke spominjajoče na osladno pop produkcijo novega vala, ostarelega Jamesa Browna ali blede odmeve Earth, Wind & Fire itd. Vse izvedeno tehnično brezhibno, na nivoju. Manjkajo le iskren naboj, čvrsta ideja in ustvarjalna iskra, kar pa niso nujni pogoji za uspešno predvajanje na domačih radijskih postajah.

Delo: 2 / Oblika: 2

Neil Young & Crazy Horse
Live At Fillmore East 1970
WB/Nika, 2006

Pomemben mozaični del za poznavanje Youngovega opusa.

V čez štiri desetletja razpeti glasbeni karieri kanadsko-ameriškega glasbenika, folklerja, rockerja in za nekatere tudi očeta grungea Neila Younga se je nabral niz uspešnih in manj uspešnih plošč. Med njimi je tudi vrsta raznih poizkusov, neizdanih albumov, studijskih in koncertnih posnetkov. Young vse skrbno hrani in v časih, ko upanje v pop glasbo spet vračajo preverjena stara imena, sledi nekaterim sodobnikom, ki so začeli izdajati skrite in pozabljene glasbene dokumente. S pred nekaj leti začeto serijo »bootlegov« je prvi med njimi gotovo Bob Dylan, Young pa je že tako pred časom začel oznanjati izdajo mamutskega »box seta«. Kaže, da je začel skromneje. Prvi je minulo jesen izšel koncertni posnetek iz leta 1970, nastal v sloviti koncertni dvorani Fillmore East, kjer so posneli vrsto zgodovinskih koncertnih plošč rock glasbe, recimo skupine Allman Brothers pa Franka Zappe itd. Skozi dvorano so šla največja imena pop glasbe, kar daje slutiti tudi ovitek Youngovega albuma.

Posnetki se večidel navezujejo na Youngov drugi samostojni album Everybody Knows This Is Nowhere iz leta 1969. Nastali so v času snemanja njegove naslednje mojstrovine After The Goldrush in sodelovanja s kvartetom Crazy Horse. Skupina je pomembno zaznamovala Youngovo glasbeno pot, tako slogovno kot tudi prijateljsko. Dve leti kasnejši heroinski smrti Dannyja Whittena, kitarista Crazy Horsea, in prav tako mamilom zapadlega Brucea Berryja, njihovega roadija, sta Younga povsem potrli in dali neposreden povod za koncertno turnejo in še dva velika albuma, Tonight's The Night in On The Beach.

Koncertni posnetki zgodnjega obdobja samostojne Youngove kariere so pomemben mozaični del za poznavanje njegovega opusa. So dokument razvoja ene izmed pomembnejših figur sodobne popularne glasbe in obenem pogled v Youngovo rockersko osnovo. Kmalu po teh posnetkih se je Young usmeril v bolj mehke vode ameriškega folk/rocka, šele več let kasneje se je vrnil na pot, ki jo je zastavil s Crazy Horseom.

Delo: 4 / Oblika: 3

U2
18 Singles
Universal/Multimedia, 2006

Plošče, kot je Osemnajst singlov, so obvezni stranski izdelki velikih zasedb.

V šestindvajsetih letih glasbenega delovanja so irski rockerji postregli s tremi preglednimi ploščami. Prva zbirka uspešnic v slogu The Best Of se je dotakala osemdesetih let, druga je obravnavala devetdeseta, zadnja prinaša pregled celotne poti in dodaja dve novi mali plošči.

Četverec U2 je skozi slaba tri desetletja postregel z nešteti uspešnicami. Vse bi težko stlačili na osemdesetminutno ploščo, tako so se pri založbi odločili za resnično najbolj razvpite, primerne za nevsiljivo, toda še vedno dovolj dinamično poslušanje med vožnjo z avtom. Povprečni znanec glasbe U2 bo v tej zbirki našel vse, kar potrebuje: Beautiful Day, I Still Haven't Found What I'm Looking For, Pride, Where The Streets Have No Name, Sunday Bloody Sunday, Vertigo ... in dva nova prispevka. Prvi je prirejena izvedba teme škotskih punkerjev Skids, The Saints Are Coming. Z njo so U2 poskrbeli, pač letom primerno, da jim bo prisluhnil tudi zgodnji najstniški naraščaj, in jo posneli z ameriškim triom Green Day. Poleg tega so jo delno preoblikovali, da namiguje na posledice hurikana Katrina, in s tem pridobili pozornost ameriškega občinstva. Je mogoče pri tem zaznati tržne vzgibe? Zagotovo. Občutek nekoliko ublaži drugi dodatek, značilna U2-jevska, po božje zasanjana himnična uspešnica Window In The Skies, čeprav mogoče nekoliko preveč tehnološko obdelana.

U2 je vsekakor ena izmed največjih planetarnih rock zasedb. Doslej se je neštetokrat dokazala in jasno je, da skuša dodatno zaslužiti s kompilacijami. Skupina se tudi stara in počasi spreminja v rock mastodonta, zato je razumljiva skrb za mlado občinstvo. Plošče, kot je Osemnajst singlov, so pač obvezni stranski izdelki velikih zasedb. Poznavalci jih ne potrebujejo, za ostale, le skozi medije in radijsko predvajanje spoznavajoče poslušalce, so dobrodošle. Prihranijo prebijanje skozi lepo število albumov.

V zbirki treh naborov uspešnic skupine U2 ni zadnja plošča nič posebnega. Pač še ena v nizu plodne kariere.

Delo: 3 / Oblika: 2

Ocenjuje Rasto Božič

ZAPOSILIMO VRTNARJA.

park

Park išče nove sodelavce. park@park-on.net

Restavracija Tango

Osnovni podatki

Restavracija Tango se nahaja v sklopu kompleksa Hotelov Otočec. Za vse tiste, ki morda še niste obiskali »legendarne« diskoteke v kletnih prostorih samo podatek, da gre za lokacijo ob avtocesti Ljubljana - Obrežje, ki je, v smeri Obrežja, približno 9 km oddaljena od novomeškega mestnega središča. Primerno predvsem za vse mobilne študente, ki se dnevno vozijo domov v Šmarješke Toplice, Škocjan ali Krško ter tiste, ki se želijo za hip umakniti mestnemu vrvežu. Nizka ocena ni toliko posledica oddaljenosti kot odročnosti. Trenutno razpoložljiva cestna povezava je v katastrofalnem stanju. Še najboljšo cestno podlago boste imeli, če se na Otočec odpravite čez Ratež. Res, da v Tango niso nič krivi, a kaj hočemo. Če bi bil še december, bi Dedku Mrazu pisali, naj nam DARS nakloni nekaj več pozornosti ...

S parkirišči, glede na lokacijo in dejavnosti s katerimi se ukvarjajo, seveda nimajo težav. Upamo si trditi, da gre med ponudniki študentske prehrane za tistega z največjim številom parkirnih prostorov. Če vas obrok utruji, lahko parkirajo tudi vas. Na izbiro so vam grad, hotel in bungalovi.

Zagotovo največja zagata Tanga, je poleg lokacije, natančneje njene dostopnosti, njegov delovni čas. Morda je slednji primeren za tranzitne ali hotelske goste, nikakor pa ne za študente, ki se odpravijo na pot na Otočec. Bog ne daj, da prej delovnega časa ne poznajo. Ta je za študente vsekakor neprimeren. Presodite sami: ponedeljek zaprto, od torka do petka odprto od 6.00 do 14.30 in od 18.00 do 21.30, ob sobotah odprto od 6.00 do 1.00 ter bo nedeljah odprto od 6.00 do 21.00.

Cena bona je 2.23 EUR (535 sit), njegova vrednost pa 4.59 EUR (1.100) sit. Količnik med njima (2.0) je med slabšimi. Parametri ga uvrščajo v zgornjo tretjino cenovnega razreda. Kljub vsemu smo mu dodelili visoko oceno, saj za svoj denar ob vrhunski postrežbi dobro jeste v odličnem okolju. Če bi bila ob vsem tem večja še izbira »študentske« prehrane, bi mu kljub ceni dodelili najvišjo možno oceno.

Splošni vtis

Pod to točko navadno podrobno opišemo lastnosti jedilnih in ostalih uporabnih prostorov gostinskega lokala, čistočo le teh in posebej še urejenost sanitarij ter strokovne in karakterne lastnosti gostinskega osebja. V primeru restavracije Tango to ni potrebno saj za ličnost, urejenost, čistost, prijaznost in strokovnost lahko zapišemo le - čista 5. Do sedaj se je to zgodilo le v primeru kitajske restavracije Guang Dong Prva, a je za študentsko pojmovanje Restavracija Tango na tem področju vseeno dodaten korak pred konkurenco. Plus 5-ko odnese edino nerodno urejen vhod, ki bolj kot na restavracijo, spominja na turistično agencijo. Morda edina res prava restavracija med vsemi ponudniki študentske prehrane v Novem mestu.

Hrana

Kljub dejstvu, da v Tango študent zagotovo ni najpogostejša stranka, bi od restavracije takega kova vseeno pričakovali nekaj več izbire. Zgolj dva osnovna menija in več vrst juh je premalo. Seveda lahko izbirate med vsem kar imajo na meniju, a boste razen med predjedmi in testeninami težko našli kaj, kar bi lahko naročili brez potrebnega doplačila. Ob našem obisku tudi nismo bili deležni solatnega bifeja, čeprav smo temu razkošju že bili priča tudi kot študentski gostje!

Glede na ponudbo in zmožnosti so precej prilagodljivi. Možne so variacije znotraj že pripravljenih menijev, lahko pa vam tudi katero od »a la cart« jedi zmanjšajo na porcijo, ki cenovno zadosti vrednosti bona.

Foto: Gregor Sečen

Postrežba je vrhunska. Mize so lepo aranžirane, stoli so udobni, prti segajo do tal, pribor pa je nadstandarden. Že omenjeno prijazno in strokovno osebje vam postreže s servisom o kakršnem lahko pri drugih ponudnikih študentske prehrane le sanjate. Ugaja tudi ravno pravšnja količina obrokov.

Poizkusili smo vse tri različice juh (goveja, gobova, zeliščna) in obe različici glavnih jedi (pečenka z domačimi njoki in mesna lasanja). Z izjemo lazanje, ki je bila preveč testena in vsekakor preskromna z mesom in paradižnikom, so bile vse jedi odlične, nekatere celo vrhunske. Vhodne sestavine so pristne, končni okusi pa odlični. Zunaj serijska je tudi ponudba sladice, ki so po formi in vsebini daleč nad običajnim študentskim povprečjem.

Sklep

Če vzamemo v zakup, da v Tango na cestne povezave zagotovo nimajo vpliva, potem kot največjo slabost vsekakor velja omeniti precej nenavaden delovni čas. Študentom slednji nikakor ne more biti pogodu, še bolj pa preseneti dejstvo, da se boste ob sicer za obratovanje povsem običajnih popoldanskih urah lahko znašli pred zaprtimi vrati. Tudi to je očitno Evropa ...

Če na cestne povezave (in morda tudi na delovnik, ki ga diktira hotel) nimajo vpliva, tega zagotovo imajo pri številu dnevno ponujenih menijev. Od restavracije kot je Tango upravičeno pričakujemo kakšnega več, vsaj tistega za vegetarijance.

Pri vseh ostalih točkah lahko govorimo bolj ali manj v presežnikih. V Tango se boste počutili vsaj malo gosposko, zagotovo boste v dobrih rokah in odlično boste jedli. Pri nas, ki bolj kot na vnos kilokalorij prisegamo na gastronomske užitke, to vsekakor veliko šteje. Odločitev ali si boste za kvaliteten obrok vzeli nekaj časa in se odpravili na krajšo pot ali boste obedovali nekje v mestu, prepuščamo vam. Sami se bomo kljub slabim cestam zagotovo večkrat odpeljali na Otočec. Pa četudi čez Ratež ...

Restavracija Tango

Osnovno:
lokacija **2**
parkirišče **5**
delovni čas **1/2**
cena in vrednost bona **4**

Splošno:
prostor **5**
čistoča **5**
sanitarije **5**
osebje **5**

Užitno:
izbira **3**
prilagodljivost **4**
postrežba **5**
izvedba **4/5**

Skupna ocena: 4

Mi kamionarji smo kurbe!

Enkrat sem na televiziji gledal enega modela, mislim, da mu je bilo ime Martin L. Kralj, čeprav ni bil pravi kralj, ki je nekaj razlagal o tem, da je imel sanje. Ja, seveda, saj jih imamo vsi, ni tako?! No, ta model niti ni tako pomemben za mojo zgodbo, itak so ga potem enkrat ustrelili, hotel sem le povedati, da ima vsak človek svoje sanje. Res. Gledal sem recimo film o moškem, ki je celo zaplodil otroka, pa se je na stara leta spremenil v žensko. Kristus. Menda je celo življenje sanjal, da bo ženska. Transamerica ali nekaj takšnega, celo za dva oskarja je bil nominiran. In cel film je samo o tem, kako hoče ta ženska, pravzaprav moški, pravzaprav bivši moški, svojemu sinu povedati, da je pravzaprav njegova mati in oče. Al kaj že?! Eh ... No, tudi jaz sem imela svoje sanje. Pravim, da sem jih imel, ker jih nimam več. Sem si jih izsanjal. Uresničil. Pa čeprav na stara leta, a saj veste, kako pravijo, da skoraj ni še nikoli zajca ujel, komaj ga pa je! Ne, ok, to velja za nekaj drugega, jaz sem bolj mislil na to, da je sanje uresničiti bolje vsaj pozno kot pa nikoli. No, jaz sem svoje uresničil. Saj pravzaprav niso bile zelo visoke ali nedosegljive, a je kljub temu kar trajalo. Sem začel nekaj kakor knjige pisati pa scenarije, silili so me tudi, da moram prevajati, za časopise sem pisal in podobno tlako opravljal, čeprav pri tem nikoli nisem užival (to zdaj že lahko priznam!), čisto zares pa sem živel v sanjah. Na, celo tole rubriko, ki jo pravkar berete, pišem že skoraj sedem let, redno, zaradi nje sem skočil s padalom z le petminutnim treningom prej, skočil v reko sredi februarja, jahal konja, letel z reaktivcem in balonom, se boksal, romal na Brezje, se potapljal v Egiptu, čistil dimnike, pofrezal Barici njivo, se s kolesom spustil z Gorjancev, se zalepil s super lepilom na strop, se v žogi spustil po dolini, visel z vrvi, se dričal po toboganih, dokler si nisem ogulil riti, taboril pozimi na snegu, prespal v iglju, pobiral smeti s komunalci po Novem mestu, streljal glinaste golobe s puško in pištolo v tarčo, lovil velike ribe po Kornatih, jadral, poleti sem celo smučal čez Glavni trg! Vse to samo zato, ker je nekoč v davni preteklosti obveljalo, da sem pisatelj! Še sam ne vem, kako se je to zgodilo, ker vse, kar sem si od nekdaj želel, je bilo le, da postanem tovornjakar. Ja! Prav ste prebrali. Enkrat sem bil že zelo blizu. Ko je Milan Kučan, takrat je bil še predsednik Slovenije, na nekakšni proslavi rekel, da so danes dovoljene sanje, sem stekel domov in si nemudoma obul bele nogavice, da bi postal šofer kamiona, pa so mi že naslednji dan v roke potisnili puško. Od sanj ni bilo nič, vozil sem lahko le kombi, kar pa mojih želja ni potešilo. Sem bil prav jezen, nič ne tajim. In ker sem imel ravno puško v roki in ker je bilo dovoljeno streljati po sovragu in ker sem na nekemu moral sprostiti svoje frustracije, je bila vojna kratka. Ja, bil sem zelo jezen ...

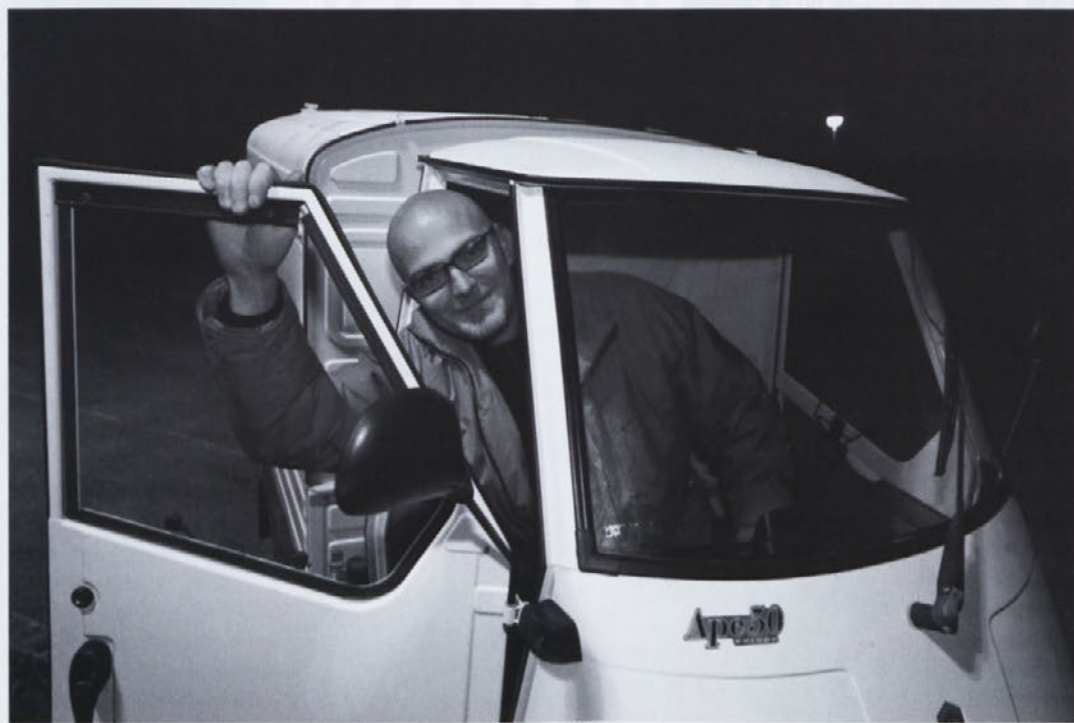
Če se zdaj mogoče smejite ali pa ne razumete ali pa nejeverno odkimavate z glavo, vas nič ne obsojam. Vsi pač nimamo enakih sanj. Kam bi pa prišli, če bi bili vsi tovornjakarji? Saj bi koledarjev z golimi ženskami zmanjkalo, lepo vas prosim! Aja, ko smo že pri tem, iščem

erotičnoartistični koledar iz leta 1987, se spomnim, da je bila na njem ena blondinka, ki mi je še posebej padla v oko. Ampak ni zelo pomembno, če ga ne najdem, bom v kabino svojega tovornega vozila obesil kakšnega novejšega, čeprav je res, da današnje nagice niso enake. Kvaliteta pada, tle ni kej. Galofaks generacija pa to!

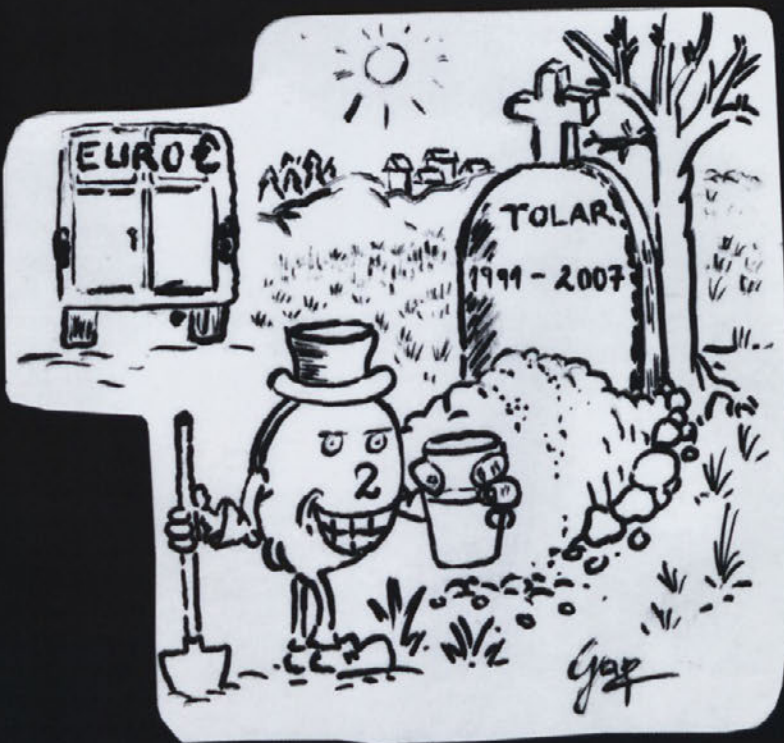
OK. Vrnimo se k sanjam, ki jih ima vsak človek. Jaz sem svoje uresničil. Zbral sem ves pogum in vse Parkove honorarje za deset let nazaj, ki sem jih vestno hranil, dolgo dolgo prepričeval ženo in potem – skočil. Kupil sem si tovorno vozilo. Piaggio APE 50. S pokritim kesonom. Z lučmi, s trobljo, z brisalcem, rikvercem, s pepelnikom. Ima vse, kar imajo veliki. Manjka mi le še tisto, saj ne vem, kako se mu reče, tisto, kar piska, ko voziš v rikverc. To moram še nabaviti, pa kakšno večjo oziroma močnejšo trobljo. Od kakšne velike ladje, recimo, ali pa od vlaka. Potem bom car. OK, še erotičnoartistični koledar in tablico. Ne, registracijsko že imam, je rumene barve, nabaviti

rekel. Ko bom oblekel bele nogavice in v usta vtaknil zobotrebec in s tavelikim ključem pobrkjal po ušesni luknji, se bodo usrali od strahu, vam povem. Življenje bo lepo. No, še lepše, čeprav vem, da je naš tovornjakarski kruh trd. A sladek! Na začetku bom prevažal Parke do naročnikov, kar mi bo vzelo kakšnih pet ur na mesec za vseh šestnajst, plačilo je dobro, pa še dovolj časa za šušmarjenje bom imel. Če mi bo kaj časa za kaj še napisati ostalo, v kar sicer dvomim, se pa tudi tukaj še kaj oglašim ...

mišoferikadklizistavimolancešini
foto Boštjan Pucelj

moram tablico z imenom, da se tovornjakarji lahko kličejo med sabo. Ime sem že izbral, jasno. APE po italijansko pomeni čebela, a ker mojemu tovornjačku ne bi pasalo žensko ime, sem ga poimenoval čebelček Joško. Naj se ve. Majhen, a gajsten. Dobro, bo še nekaj težav, to vem, a se ne bojim. Registrirati moram podjetje za mednarodne prevoze. To bom mimogrede, ker je naša birokracija zdaj menda človeku prijazna, vsaj tako trdi minister Virant. Če bodo kaj komplicirali, se pa usedem v mašincino in zaprem cesto proti Ljubljani, bodo že videli, s kom imajo opravka. Mene ne bo noben jebal, kdor nima časa, je enkrat nekdo

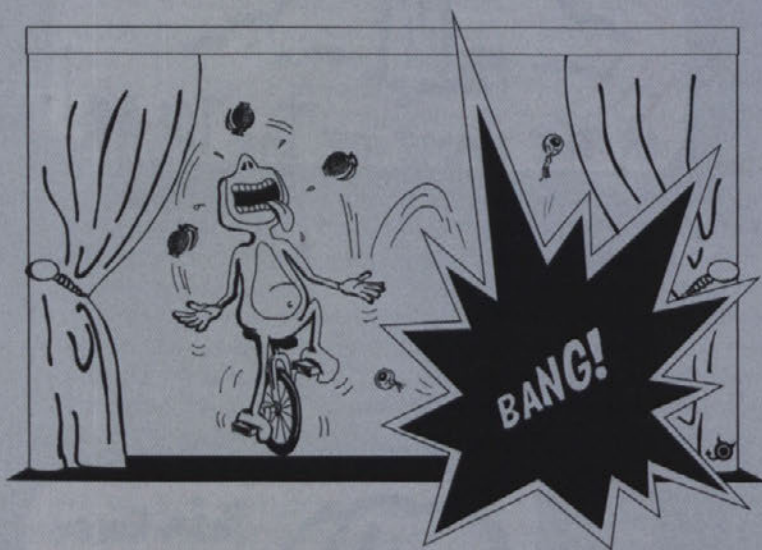
POTLAČ

l o k a l n o t r o b i l o

Preimenovanje gledališča in menjava ravnatelja Novo ime: Leteči Cirkus Podbevškova Tončka (LCPT)

Prva premiera predstave »Žival z bombami« že pred vrati – Art direktor in ravnatelj Cirkusa ter predsednik ljudske stranke Lojz Turk'sm navdušen nad novim zavodom – Župan Alojzij Muha na veliko uresničuje predvolilni program – Nova delovna mesta za občinske tehnološke viške

Po mukotrpnih usklajevanjih, premleovanjih, glasovanjih, obstrukcijah in konstrukcijah je občinski svet na predlog ljudske stranke in njenega predsednika Lojza Turk'sma s konsenzualno večino razglasil novo ime novomeškega gledališča: Leteči cirkus Podbevškova Tončka (LCPT) in izvolil novega ravnatelja – Lojza Turk'sma.

Predlagatelj, predsednik ljudske stranke, pojasnjuje: »V naši stranki smo znani po poštenju, tudi izven meja naše občine. Novo ime smo zavodu dali v dobrobit kmečkega, kh, kh ... se opravičujem, novomeškega

ljudstva. Dosedanje delo ravnatelja Matjaža Ineratorja preprosto ni zadovoljilo potreb tukajšnjega gledalstva: dali smo novo ime, nova vsebina bo sledila sama po sebi. Nekaj, kar vsi razumemo, he, he, he. S tem dejanjem ne kršimo koalicijskih predvolilnih obljub, ampak jih samo načelno in pokončno izpolnjujemo.«

Občinski svet je na mizi imel več predlogov za ime: »Tončkova Cirkus Leteči Podbevšek« (TCLP), »Podbevškova Leteči Cirkus Tončka« (PTCL), »Cirkus Podbevšek Tončkova Leteči« (CPTL), navsezadnje pa

je »zaradi udarne kratice« zmagal zgoraj omenjeni predlog.

Na očitke novinarjev Upokojenskega lista, da novi zavod pomeni veliko finančno obremenitev in negospodarno trošenje občinskega proračuna, je odgovarjal župan Alojzij Muha: »To seveda ni res! Z ustanovitvijo tega zavoda bo občina na letni ravni celo zaslužila. Matematika je preprosta: astronomske vsote, ki jih je občina porabila za plače občinarjev na eni strani in za honorarje umetnikov na drugi strani, bomo z novo politiko zavoda prepolovili.«

Načrt občine je naslednji. Kot igralski kader bo občina postopno zaposlovala občinske uslužbenke, ki jih je po izračunih strokovnih služb preveč za okrog 110 odstotkov.

Na novinarsko vprašanje, ali ne gre pri tem preprosto za to, da se davkoplačevalski denar iz ene nepotrebne malhe prelije v drugo nepotrebno malho, je odgovoril novopečeni ravnatelj Turk'sm:

»Pod mojim modrim vodstvom ne bomo najemali igralcev od drugod, pač pa se bomo naslonili na kakovosten domači kader, ki ga je več kot preveč na občini in v firmah v večinski občinski lasti in občinskih zavodih. Sami zastoj vrhunski igralci in pozerji! Pričakujemo pa tudi velik prihodek od prodanih kart!«

Modro in varčno politiko bodo v zavodu začeli uresničevati takoj: »Že jutri,« je dejal

ravnatelj, režiser, glavni igralec in glavni stranski igralec ter nadaljeval: »V premierni predstavi nastopa sam preverjen in izkušen igralski kader z občine, tako da za uigravanje kljub zahtevnosti cirkuškega »komada« nismo porabili veliko časa. Gre za priredbo Podbevškovega Človeka z bombami, Žival z bombami. Teoretično in fizično zelo zahteven cirkus. Do sedaj je razneslo samo tri igralce, ki pa seveda ne pomenijo velik strošek ali izgubo za LCAP ali, bog ne daj, za občino. V vsakem primeru je to veliko manjši strošek, kot če bi razneslo najetega ljubljanskega igralca, kakšnega Kavaco. Gre, nasprotno, za načrtno politiko našega zavoda, s katerim se bomo postopno znebili odvečnega občinskega kadra.«

»Naj vam na koncu in v trenutku navdiha ob tako veličastnem dogodku navržem še pametno misel znamenitega Slovence Francoisa de La Roshefocaulda iz sedemnajstega stoletja: Velika neumnost je hoteti biti moder sam. Hvala.«

Ljudje bodo končno lahko v resnici umirali za umetnost, obenem pa bo, kot je zahteval veliki filozof Platon, umetnost postala tudi družbeno koristna.

sponzorji

9. MESTO

8. MESTO

7. MESTO

6. MESTO

5. MESTO

4. MESTO

3. MESTO

2. MESTO

1. MESTO

SWATCH

SONY

3 vami že od malih rok

Radio**Krka**
106.6 MHz

www.radiokrka.com

VRTEC CICIBAN NOVO MESTO
Ragovska ulica 18, 8000 Novo mesto

DOLENJSKI MUZEJ
Muzejska 7, Novo mesto

KNJIZNICA
Rozmanova 26/28, Novo mesto
tel: 07 393 46 74
MIRANA JARCA

ZARJA d.d.
Stanovanjsko podjetje
Prešernov trg 5
Novo mesto

GIMNAZIJA NOVO MESTO
Seidlova cesta 8
8000 Novo mesto

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM
Ulica talcev 3
Tel.: 07 332 15 27

GOSTILNA IN SLAŠČIČARNA JAKŠE
Drška 44, Novo mesto
tel.: 07/33 77 310, 33 77 311
GSM: 051 311 331

gostisce-kos@siol.net
gostišče kos
ZIDANICA KOS NA TRŠKI GORI
Šmarješka c. 26, Novo mesto, Tel.: 07 33 70 540

Bistro in pizzeria Kaval
Panda d.o.o.
Velike Brusnice 13
tel.: 07 30 85 623

Gostinstvo Franci Tratnik s.p.
Smednik 12
8274 Raka
K'r neki

Frizerski salon Jure
Kandijska 19, Novo mesto

LEPOTNI ATELJE
Frizerstvo, solarij, ličenje, pedikura
Milana Majcna 9, Novo mesto
telefon 07 332 45 10

TONSON
ŠOLA TUJIH JEZIKOV
TEL: 07/ 30 85 382, WWW.TONSON.SI

KNJIZNICA Paula Gelca
Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje
tel.: 07 / 34 82 111 www.tre.sik.si

OŠ Bršljin
Kočevarjeva 40, Novo mesto
e-mail: os.brsljin@guest.arnes.si

Osnovna šola CENTER
Seidlova cesta 7
8000 Novo mesto

Osnovna šola GRM
Trdinova ul. 7,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 39 35 900

Dijaški dom Novo mesto
Šegova ulica 115
8000 Novo mesto

EKONOMSKA ŠOLA
Novo mesto
Ulica talcev 3/a
07 39 33 264

HOTEL **
Kandijska cesta 63, NM
tel.: 07/ 30 28 444
www.pribelokranjcu-up.si

PUB PRI VODNJAKU
Glavni trg 3, Novo mesto

Frizerstvo in lasuljarstvo
KODRČEK
Ljubljanska 80, tel.: 07 33 26 028
Smolenja vas 3, tel.: 07 33 44 118

R. Renata Peterle s.p.
Bršljin 22, Novo mesto
tel.: 07/30 23 384
Frizerski salon

knjigarna:kavarna:GOGA Glavni trg 6

COMOLAN
Trženje in servis računalniške opreme
Ljubljanska 8, Novo mesto
tel.: 07 33 21 638

Plesni center Dolenjske
Novi trg 7, Novo mesto
gsm: 041 754 911

RIC Novo mesto
Novi trg 5, Novo mesto
tel.: 07 39 34 550
www.ric-nm.si

Šolski center Novo mesto
Šegova 112
Novo mesto

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Območna enota Novo mesto

Glasbena šola Marjana Kociņa
Novo mesto

OŠ Šmarjeta
Šmarjeta 1, Šmarjeta
tel.: 07 38 44 180

Mestna občina Novo mesto
Seidlova 1, Novo mesto

Galerija Božidar Jakac
Grajska cesta 45, 8311 Kostanjevica na Krki
TEL.: 07/49 87 008, FAX: 07/49 87 335
Ogled razstav in stalnih zbirk:
vsak dan razen ponedeljka od 9. do 18. ure.
www.galerija-bj.si, e-pošta: info@galerija-bj.si

McDonalds
Ljubljanska 27
Novo mesto

Gostilna Bučar
Boženko Grah, s.p.
Šmihel 14, Novo mesto
Tel.: 07 33 75 325, gsm: 031 647 084
TUDI ŠTUDENTSKA KOSILA

Prepih
Gornja Težka voda 19
Stopiče
tel.: 07 30 89 404

lokalpatriot
www.lokalpatriot.si
lokalpatriot@lokalpatriot.si

Panda d.o.o.
KZ Krka,
Dom, vrt in kmetijstvo
tel.: 07 33 56 360

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj že 57 let!
Sodelujte v anketi na
www.dol-list.si
(07) 39 30 500

Visoka šola za upravljanje in poslovanje
Dodiplomski visokošolski programi
Na Loko 2, Novo mesto
tel.: 07 39 30 020

OŠ Brusnice
Velike Brusnice 101,
V. Brusnice

KULTURNI CENTER JANEZA TRDINE
KC Janeza Trdine
Novi trg 5, Novo mesto

Kmetijska šola Grm
Sevno 13
Novo mesto

GASILSKO REŠEVALNI CENTER NOVO MESTO
Seidlova cesta 29, 8000 Novo mesto

SLS.
Slovenska ljudska stranka
Mestni odbor Novo mesto

park novomeški regionalni mesečnik

KAVKA PUB
DOBRA KAVA IN DOBRO VZDUŠJE.

Primož Polak s.p.
Ljubljanska cesta 26 (TC HEDERA)
8000 Novo mesto • tel:07/33 28 041
DELOVNI ČAS
Ponedeljek - srede 7h 23h Petek in sobota 7h 03h
Četrtek 7h 01h Nedelja 16h 23h

TOTAL
d.o.o.

PIZZERIA TOTALKA
Kandijska cesta 60
Tel.: 07 302 01 00

TOTAL TOTALČEK

PARMA tel./fax: 07 33 44 220
mob.: 041 649 277
PARMA Rudi IVANČIČ s.p.
Mala Cikava 17c, 8000 Novo mesto

Cvetličarna Cvetnik
Ljubljanska 27,
Podbevškova 4,
Novo mesto

Prešernov trg 6,
Novo mesto
tel.: 07 33 74 370
www.student-nm.com

Lubcon d.o.o.
Adamičeva 26
Novo mesto
tel.: 07 33 80 760

Študentski servis
www.noua.si
051 310 676

ARCHLINE
projektiranje, načrtovanje, oprema, design
Ljubljanska cesta 26, 8000 Novo mesto
tel 07 30 -79-811, 041 671-321

UDARNI list

tak Novo mesto d.o.o.
NAŠE DELO:
STANOVANJSKE STAVBE
INDUSTRIJSKE STAVBE
JAVNE STAVBE
ŠPORTNI OBJEKTI
URBANISTIČNO NAČRTOVANJE
PROSTORSKO NAČRTOVANJE
Tel./fax: 07 33 78 790

SOREX d.o.o.
Foersterjeva 10, 8000 Novo mesto
e-mail: info@sorex.si, www.sorex.si
Tel.: 07 33 79 010
Fax: 07 33 79 011
Samolepilne etikete • Foto papir

park

RSL PRODUCTION
WWW.RSL-PRODUCTION.COM

Vse na enem mestu: izleti, potovanja,
sejmi, letovanja, zimovanja, letalske
vozovnice za posameznike in skupine!

KOMPAS NOVO MESTO d.o.o.
tel. 07/39 31 520

PONUDBA SKORAJ VSEH
AGENCIJ NA ENEM MESTU

OŠ Dragotin Kette
Šegova 117, 8000 Novo mesto
T: 07 373 0850, F: 07 373 0860
Tajništvo-os.dk@guest.arnes.si

LoGing ESTABLISHED 1993
NOVO MESTO - www.loging.si
INDUSTRIJSKI MONTAŽNI OBJEKTI

ZP MS Rozmanova ulica 10, Novo mesto
Tel.: 07 33 71 470, 041 643 969
e-mail: dpm.mojca@siol.net
www.drustvopm-mojca.si
Društvo prijateljev mladine
"Mojca" Novo mesto

Robert's elektronika d.o.o.
Novomeška 79, Straža
tel.: 07 30 84 840

30 let MEDLE
ROLETARSTVO MEDLE d.o.o.
8000 Novo mesto • Podbevškova ulica 31 • tel.: 07/3 930 930
E-mail: roletarstvo.medle@siol.net
OKNA - VRATA - SENČILA

N.Si Nova Slovenija
Kričanska ljudska stranka
Zaupamo v
moč
dobrega

YURENA
33 72 100
šola tujih jezikov 72
Glavni trg 11, Novo mesto 102

N3 d.o.o.
Krajčeva 17
Novo mesto

SOPHOS
SOPHOS ANTI-VIRUS
Pooblaščen distributer za Slovenijo
www.sophos.si

KODA KNJIGOVODSTVO
ORGANIZACIJA IN
TRGOVINA d.o.o.
NOVO MESTO, SEGOVA 90, TEL.: 07/33 75 960,
FAXS: 07/33 75 961, e-mail: koda@siol.net
VODENJE KNJIGOVODSTVA ZA PODJETJA IN
SAMOSTOJNE PODJETNIKE ZA DOMAČI IN TUJI TRG

KNJIGOVEŠTVO
KELBIČ PAVEL S.P.
Delavnica: Pod Trško goro 18, Tel.: 07/3325-718
Doma: Mestne njive 6, Tel.: 07/ 3325-926
GSM 041/726-644

3TAV
Izbrane informacije d.o.o.

- Poslovni informacijski sistemi
(Windows okolje, SQL odjemalci/stružnik)
- Razvoj nove programske opreme po meri uporabnika
- Razvoj internet aplikacij in web gostovanje

Tel: 07 393 56 16 • www.3tav.si

KAMNOSEŠTVO
Marjan LUKŠIČ s.p.
Košenice 92, Novo mesto,
Tel./fax: 07 33 47 015, gsm: 041 720 102

DRAGAN ŠOBAR s.p.
Elektroinstalacije
Ragovska 2
8000 Novo mesto
Tel, fax : 07 / 334 12 93
Mob : 041 / 616 762

Tuš market Brusnice
Panda d.o.o.
tel.: 07 30 85 623

ACER
Prostorsko načrtovanje, projektiranje
in varstvo okolja Novo mesto, d.o.o.

VISI
DESIGN studio, FOTO studio, AV studio
041 66 14 55

HRANILNICA LON
d.d., Kranj
PE Novo mesto
TEL.: 07 337 10 10

Slovenska demokratska stranka
SDS
Mestni odbor
Novo mesto

Real d.o.o. Novo mesto
Kočevarjeva 2,
8000 Novo mesto

park

Sporti d.o.o.
Košenice 83, Novo mesto
Cviček

**EKONOMSKE, ORGANIZACIJSKE
IN SVETOVALNE STORITVE**
Jožica Barbo - Hrastar, s.p.
V Brezov Log 3a
Novo mesto
Tel.: 07 33 70 230
Vodenje poslovnih knjig
za pravne osebe, zasebnike,...

harlem računalniški
inženiring
Foersterjeva ulica 10
8000 Novo mesto
tel. 07 3382 900
http://www.harlem.si/

**SALON MASAŽE
N ZDRAVJA** Matjaž BUČAR s.p.
Glavni trg 2
Novo mesto
Tel.: 041 736 495
PONUDBA DARILNIH BONOV

ID - INTERIER DESIGN d.o.o.
ARHITEKTURA & DESIGN
GERMOVA 3, 8 000 NOVO MESTO
t: +386 (0)7 393 20 80
f: +386 (0)7 393 20 89
e: info@id-design.si
w: www.id-design.si

BOBENČEK TRGOVINA Z GLASBILI
WWW.BOBENCEK.COM
Muzejska 4, Novo mesto
Tel.: 07 33 79 960, 041 685 167
Fax: 07 33 79 961, info@bobencek.com

PARKETARSTVO
Marjan Kovačič s.p.
Polaganje, brušenje, lakiranje, ponudba več vrst eksotičnih parketov
Prisojna pot 4, Novo mesto
Tel. 041 652 747
parketarstvo.kovacic@siol.net

INTE RIER
TRESPA SANITARNE KABINE IN GARDEROBE
KNAUF MAVČNE STENE IN OBLOGE
Armstrong SPUSČENI STROPI
fermacell NAPUŠČI IN PODSTREŠJA
Kik Interier d.o.o., Bršljin 18 a, 8000 Novo mesto, tel.: 07/33 21 028, 33 22 944, GSM: 041 612 505

LDS
LIBERALNA DEMOKRACIJA
SLOVENIJE

GALERIJA KRALJ
Prešernov trg 3

TRGOVINA VIVA SPECIALIZIRANA
TRGOVINA S PERILOM
(v trgovski hiši Bršljin)
tel.: 07/393-17-96
LISCA

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

steklarstvo Vidmar
Brod 11,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 337 90 90

dacomm
KERAMIKA

CEMENTNI IZDELKI BREZNIKAR
Straža 13, 8232 Šentrupert
Tel.: 07/ 34 34 590 Fax: 07/ 34 34 591
Mobilni: 041 427 652

TURISTIČNA AGENCIJA
NDE **MONDIAL**
TRAVEL
Glavni trg 14
Tel.: 07 33 72 740

BELBLED
Trgovina in servis z računalniško opremo
Tel: 07/30-99-400, http://www.belbled.si

ISER
Andrej Krajnc s.p.
Jakičeva 12, Novo mesto
Računalniško izdelovalstvo,
vzdrževanje in inženiring
POOBLAŠČENI
TESTNI CENTER
www.iser-ek.si
07-33-74-051

TI-MAK d.o.o. timak@siol.net
MAK trgovina z barvami
Nad mlino 70,
8000 Novo mesto
Tel.: 07 393 06 30

ZAPIS PLUS
Podjetje za poslovne storitve d.o.o.

- Vodenje poslovnih knjig
- Poslovne študije in načrti
- Podjetniško svetovanje

Tel. 07 33 70 150 • Fax. 07 33 70 151
e-mail: zapis@insert.si

grafika
novo mesto d.o.o.

PARK 2006/2007

III 895/2006/2007

200701507,5

COBISS

KUJENICA H. JARCA
študijski oddeljek

Založba GUGA

Potem